

JON

Jon siya wɪnkika ta yokwowa. Jon siya Jisis siir mi kɪgna mɪriyan inkam nwɪr ɪeya mi ta yokwowa siya iikam whiekakim simiirɪm wɪnkika iki hinda tɪnda nwowɪm tiki nu iirar. Mi siya minam wɪnkikɪn iikam whiekakim wɪ ha nwoki aingwowɪm Jisis siya Adi Komii siir yɪnisimkɪn mi sɪma wɪ siiram nwoki aingwo tɪbmii kɪnɪm mi kwoɪn mɪiyikɪn omwaiwaiyayokiyokiiyɪn siir nwoki haiyɪm. Jon siya mɪiyɪm simiir bi wɪnboɪnkikɪn, siya yayɪm, siya boɪnɪm simiirara boɪnkɪm. Iriig.

Bidi bidiniyarɪn inkamɪn ha nwokɪn mi krɪmiirɪn wɪyai mɪiyik mɪiyik siya boɪnmɪmauwuwi

¹ Bidi bidiniyarɪn iya Adi Komii krɪmiir Wanɪn siya nu iir nonkwokwowɪn mi yɪo tɪ inkam nwɪrɪn yɪpiki yay mɪiyik mɪiyik krɪmiir boɪnmɪmauwuanɪn yɪo ha nwokɪn. Mi yayia siyairgɪn. Siya Adi Komii saika nwokɪn mi sowa nwisairarɪn nwɪruwar nwowɪskiko mi siya ini siir hɪriɪnanar swoki owɪn. ² Mi bidi bidiniyarɪn iya dimɪn whɪrki niki imbiyam karamaeyar niki owa mi yɪo siya Adi Komii saika hɪrɪn saiirar nwokɪn. ³ Tɪ inkamɪn siyairgɪn digworaekwo whiekakim simiir bwamki bwamɪn. Mi Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiirɪn hɪriɪnan saiirsi nonkwokwokɪn. Dimɪn whɪrki saisar bi nɪmbiyamkɪn. Nɪngaki, nɪngakɪnga. ⁴ Tiki inkamɪn siyairgɪn digworaekwo whiekakim omwai waiyaiyɪm simiir bwamki bwamɪn. Mi

ti omwai waiyaiyim yim iikam krimiir pae nuyanan ywowim ya iikam imiir whinkinsiis haiginuwika, sima Adi komii siir ninokninkinim mi omwai nwoki waiyam. Ya ini paeya siyu kigimok apiya ini hiriinan yuyakiya. ⁵ Mi ti inkamin mi siir yai aeya hinda tinda pi paenan sowar nuyakii. Mi ti dimin biyeyim niibwomambwonan iikam krimiir mhi kwoinawokaiyim, ti diminin paenan nuyaiyin siir niimuim wi dig nwo rani. Nngaka, nngaka.

⁶ Inkam nwirin Adi Komii siya nikropkiyin dimin taeminim iikam krimiir boinmimauuwam, siir inigin Jonkin. Siya Adi Komii siir yaiyan inkamkin ⁷ Siya minam nitkin, ti inkamin siir yai aiir boinmimauuniyim iikam imiir yipiki paenan nuyaeiyin mi sima Jon siir yai aiir wakaei mi sima ti inkam iiramnin wa nwoki aingwo tibmii kinim. ⁸ Mi yio siyarin, ti inkamin paenan nuyaeiyin si rani. Nngaka. Yio siya ti inkam komiiyin dimin whirki kimbu karam nwowin, yipiki paenan nuyaeiyin siir yai aiir boinmimauuwam nitkin, iikam whiekak imiir. ⁹ Mi ti inkamin paenan nuyaeiyin siya nu tiriir bidi yitin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam mi ta hiriinana sairsika yipikim ti tir nwowim sima wi nwoki inokninkinim Adi Komii siirin.

¹⁰ Mi bidi bidiniyarin, Adi Komii siya nu tiran digworaekwo whiekakim siirsiyar nonkwokwokikin. Mi siya ti nu iir nitin mi iikam whiekakim sima ti inkam iirin ha bi naingwokim, digworaekwo whiekakim siyar nonkwokwokikim. Nngaka. ¹¹ Mi siya ti nuin siyar nonkwokwowin siir nitin mi siirgisiirar

iikamim Isrel hiranim, sima saika bi nomboinkim.

¹² Mi iikamim yipiki siir yai aair wakaeyim mi ha naingwo tibmii kinim, siya simiirin ha boini, ini ywowim sima Adi Komii siir yinisisim mi owi.

¹³ Sima Adi Komii siir yinisisim yopii adim simiir naokainakiyim simiirsi bi nwokim. Nningaka. Sima Adi Komii siir yinisisim minki nwokim, siir kwoinkar tirikikin mi sima siir yinisisim asi nwokim.

¹⁴ Mi ti inkamin nua tiriir nitin, siya ini inkam krimiir hiriinanar yauni oniyin. Mi krima siir dimin kirie kirieyim paenan nuyaeyim simiir bidi kigim, siya inkam bimbuiwigi bimbuiwi rani. Siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi siya iikam imiir bi kimbuwikin. Mi siya bi swoki iksisaemiminikin. Nningaki, nningaka. Yaimwo boinan inkamkin. Siya yai iyopan inkam tani. Siya ti hiriinan siyu kibikibiyim simiir asi tirkin. Dimusi rani, Adi Komii siir yinisisim nwirki nwiruwan, iya siir naokaina, siirin hiriinanar naokainakikin.

¹⁵ Jon siya simiirin ti inkamin siir boinmauu wakaekin. Siya hinina boinkin, ti inkamin bi kara boinin kimiir, yio siyargin. Mi ti inkamin kariir mhoiya nitin, kariir kouwin ini siya ywowin. Dimusi rani, bidi bidiniyarin siya ha nwokin. Kariir bi niki aokainakin.

¹⁶ Mi iikam krima Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiir asi haigim. Dimusi rani, ti inkamin, Adi Komii siir dimin miyik miyikim ini siya nonkwowin. Mi siya ti dimin miyik miyikim krimiirin wi hiriyar hauunanaei.

¹⁷ Adi Komii krimiir Wanin siya siyu komiiyim

Mosesni hauugikin mi yio siya kimidiniya krimiir swoki kwahauu, krima wakaeyokna apam. Mi krimiirin Jisis Kraissasar hauu iskii naingwobumbu komiia mi siyiuin, siyiu miyiki miyik sibgu tiri ikin. Mi siya krimiirin siir yai miyika saiir warar mi inkin hauugi. ¹⁸ Inkam nwirmn nwirmnkin Adi Komii siir bi swoki kigmimnkin. Niingaki, niingaka. Inkamin nwirki nwiruwairgin, saika kingiin nwowin. Yio Adi Komii siir yinisim ieyarigin mi krimiirin siyar nanaakninkii haiginuugin Adi Komii siirin hinin, siya paningn? Mi krima siirin wa nwoki inokninkinim. Iriig.

Jonin, iikam baptais haiginuwiyin siya simiirin ha boinkin, siya yipikin

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹ Isrel simiir biyan kamim, pris imiirin mi Livaimi pugana saiir kam ikim, yipiki pris imiir whindiraerariyim Adi Komii siir omaka aiir, simiirin sima yikropki, Jon siiram. Mi sima siir hiriir ha nimbiamim mi sima siir ini sriiyu, kira dimu mi miriigin, ha? ²⁰ Mi siya dimin whir bi nimpriokikin. Siya ini hiriir haknoudninkinswokiyin. Mi siya boin, kara ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Isrel simiir iikamim simiir whinkinsiis haiginuwam, Mesaia, kara si rani. Niingaka. ²¹ Mi sima siirin hinina srii mi kira ti inkamin Isrel simiir iikamim simiir whinkinsiis haiginuwanin siya karamaeki niuwi mi kira yipikin, ha? Mi kira tari Ilaijakin, ha? Mi Jon siya ina yowarki boinkiyin. Niingaka. Kara Ilaija rani. Mi sima siirin ina swoki sriiyim mi kira ti profet inkamin krima nwowinin nitam siya, ha?

Mi siya ina swoki owarkii boinkiyin, kara si rani. Nningaka. ²² Mi sima siirin ina swoki sriigiyim mi kira tari yipikin, ha? Krima ti kamim krimiir nikropkiyim simiirin hiniina nini boiniuwam tiri, kira ti si. Mi kira krimiir boinki hiniin, kira yipikin, ha? ²³ Mi Jon siya simiirin hiniina boinki, Kara ti si. Kara inkamin maeyau siiyin nu apa hir kauwok boinamnankiyin siya hiniin, iikam kima siyiuin sibgu kisisop diriraerarkwokin. Biyan Inkam Komii siiram siya napnaniyam.

Biya profet Aisaia siya yokwo komii saiirin hiniina winboinkikin.

²⁴ Mi Farisimi iikamim yipiki ninokninkin komiigakim Mosesni siyu si ninokninkinim mi siir sibgu apim, ti kam imiirin sima nikropkikim Jon siiramim, iki sriipai sriipaiyim sim nini sriiyuwam. ²⁵ Mi sima Jon siirin hiniina boin mi kira ti inkamin Adi komii siya nimbingiyin Isrelmi iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwam kira siya kamaeki niuwi mi kira ti inkamin Ilaija siya kamaeki mi iuwi mi kira ti profet inkamin krima nwokwokin siya kamaeki mi iuwi mi kira iikam imiirin op dimusi baptais haiginiugin, ha? ²⁶ Mi Jon siya hiniina yowarkii boinki mi kara iikam imiirin op arar baptais haiginiuwi. Inkam nwirin ini kimaka waraurar nitapiyokin mi wim kima siir mi inokninkin tani. ²⁷ Yio siya ini kariir mhoiyya nitin. Mi siya inig komiigakin, kariir kouwin ini siya ywowin. Mi an kara inkam paeprikab nningakin mi kara iga siya niya saiir uridin wa kara waisi hakrani. Nningaka.

²⁸ Mi ti diminim yim om Betani hir

nimbiamkim, Jodan iegbid mirmiiya maeyauwa op Jon siya baptais haiginuwa iikam imiir. Iriig.

Jisis siya ini krimiir sibsibnan ywowin krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam

²⁹ Mi igwira, Jon siya Jisis siir kigwinin siya siiram napniyin mi siya iikam imiir boinki, kima ti kigwin, i inkamin nitin. Siya ini sibsibnan ywowin siirin Adi Komii siya nikropkikin krimiir dimin biyie biyeyim krima tirim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam naowim. ³⁰ Yio ti inkamin biya kara kimiir niki boinin hinin, inkamin kariir mhoiya nitin kariir kouwin ini siya ywowin. Mi ti inkamin siyairgin. Dimusi rani, siya bidibidiniyar nwokin Adi saikan kariir apua kariir bi niki aokainakin. ³¹ Biya kara siirin ha bi ninokninkinkin, siya pindankin mi kara iikam imiirin op baptais haiginuwim. Ti tapa kara tira sair hiriinan, Isrel kimiir iikamin simiir nisiimauwam. Mi kima wi ha nwoki inokninkinin siya yipikin.

³² Mi Jon siya digworaekwo whiekakim siya kigim simiirin ina boinmimauu digim. Mi karar kigwin Adi Komii siir naeyuin inmabnan siinanaiiniyin, Adi Komii siir om hirankin mi ini siirar yauni siinatkiniiyin. ³³ Mi biyarin kara ti inkam iir bi ninokninkinkin, Adi Komii siya nimbangiyin iikam whiekakim simiir whinkinsiis haiginuwam. Ningaka. Kariirin Adi Komii siya nimbangikin iikam imiirin op baptais haiginuwam. Mi siya kariirin hinina boinki, kira wi Adi Komii siir naeyu iir kigwini, siya siinanaiini mi siya wi inkam nwirin siir piu

nasiinatkinii. Mi ti inkamin yio iikam imiirin wi Adi Komii siir naeyiu iirarar baptais haiginuwi. Mi siirin wi siyar tirki, iikamim simiir mhi kwoinawu kwirii idwokaiyam. ³⁴ Jon siya hiniina boinkin, an kara siir bidi kigin mi kara kimiirin pi ha boini, siya Adi Komii siir yinisimkin friig.

Jisis siya kamim siir kigna miriitim nwiya yikiuna

³⁵ Mi igwir nugakin, Jon siya siir kigna mirii inkam nwisowaka nwoyakwoko Jodan iegbid.

³⁶ Mi ta maeyau aiirarin siyar kigwin Jisis siya pi napni. Mi siya ina boinin ti inkamin siya ini sib-sibnan ywowin, siirin Adi Komii siya nikropkikin, iikam imiir whindiriraeram naowam. ³⁷ Mi siir kigna miriyo inkam nwisowaka sowa hiriinan wakaeyo mi sowa ini Jisis siir mhoiyar yamo.

³⁸ Mi Jisis siya ha niyaekaowinin mi siyar kigwin sowa siir mhoiyar niti. Mi siya sowiirin ina sriiwinin, kowa dimu diminin kigi, ha?

Mi sowa ina yowarkii boino siirin, Rabai, kira papi nwokaiigin. [Ti inigin siir inig mwoki mwowin, iikam nowomwarkaiyuwigin.]

³⁹ Mi siya sowiir yai aka hiniina yowarkii boin, kowai winikignaki. Mi sowa ini saikar yinkin amo, siir maeyauwa siya whwonkaiiya saiir nini kignakiyam. Mi sowa saika hirar nwoninaekwowako, ini ii aeyar digiriba. [Bieyin nad bidi ywowin ii kwiinanairga.]

⁴⁰ Inkam nwirin siir inigin Endrukun, siya Saimon Pitani nomousimkin. Ti inkam nwisowaka Joni yai wakaeyo mi Jisis siir mhoiyya ha namo sowiir nwir ieya. ⁴¹ Mi biri kimiminkikin Endru siya

ina yamsauwɪn siir yaowaeyɪn Saimon Pita siiram. Mi siya nini kigɪuwɪn mi siya siir ini boinɪu, krira Mesaia siir bɪdi kigo. [Mi inkamɪn siir inɪg mwokɪmwowɪn, Kraiskɪn, inkamɪn Adi Komii siya nɪkropkiyɪn iikam imiir whɪnkɪnsiis haigɪnɪuwam] ⁴² Mi ti siya boina siir saiir mhoiia mi siya Saimon siirɪn ina yikunamɪn Jisis siiram. Mi Jisis siya siir kɪgwɪnɪn mi siya siirɪn hɪnɪina boin, kira Saimonkɪn, kira Joni yɪnisɪmkɪn. Mhoiia kɪriir inɪgɪn wɪ Sifas kisɪna dapi. [Ti inɪgɪn siir inɪg mwokɪ mwowɪn Pitain. Grik simiir yaigɪna ha dapikɪn siiya.]

Jisis siya Filip Nataniel sowiiram nɪkɪunakɪn

⁴³ Mi ɪgwɪra Jisis siya nu haɪmii whɪrɪn Galili hɪriir namam tirɪn mi siya Filip siir kɪgɪn mi siya kɪmɪdiniya siir boin, kira kanakar wit. ⁴⁴ Filipɪn yio om Betsaida hɪran inkamkɪn. Endru Pita sima ɪripa om whɪruwankɪm. ⁴⁵ Filip siya ha namɪn mi siya Nataniel siir nini kigɪuwɪn mi siirɪn hɪnɪina ini boinɪu, ti inkamɪn biya Moseskɪn si winboinkiyɪn, Yokwo Komii saiir, siirɪn krira bɪdi kɪgɪn. Mi profet kamɪm yɪm ɪriipɪ hɪriinan siirar mi wɪn boinkikɪn. Yio Jisiskɪn, Josepni yɪnisɪmɪn, om Nasaret hɪranɪn siya. ⁴⁶ Mi Nataniel siya siir boinki, ti om Nasaretɪn dimɪn kibi whɪrkɪ bi swokɪ imbiyamɪmɪnkɪn. Nɪngaka. Mi Filip siya siir yai aka hɪnɪina yowarkɪ boin, kira unkini kɪgnaki siirɪn.

⁴⁷ Mi Jisis siya Nataniel siir kɪgwɪnɪn, siya siiram namɪn mi siya siirɪn hɪnɪina boinwɪn, kɪma hoɪmgakɪn ti Isrelan inkam kɪbiyɪn siir kɪgwɪn, siya bi nɪksisaeikɪn mi siya yaimɪr bi

nwowikin. Nɔngaka. ⁴⁸ Mi Nataniel siya siir yai aka hinina yowarkii boin, kira kariirin panin panina ninokninkin, ha? Mi Jisis siya siir yai aka hinina swoki owarkii boin, kara kinaka nwo kamaeki wɔndi, kara kiriirin iya Filip siya niki ikuna kamaeyar niki owin, kara kiriirin pae pigin siir mi hirar niki idwowin saiirar ninokninkin. ⁴⁹ Mi Nataniel siya siir yai aka hinina yowarkii boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, kara kiriirin ina ninokninkin, kira Adi Komii siir yinisimkin. Mi kira wi Isrel simiir iikamim simiir kigirkakan inkam nwowi. ⁵⁰ Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boinki, kira ha naingwo tibmii kingin, kara Adi Komii siir yinisimkin mi ta yaiya kara boina kiriir hinin kara kiriirin pae pigin siir mi hir kigin, kira siir mi hir idwowin mi kira ha naingwo tibmiigikin, aniya? Ya tariingina, ya dimin komii rani, mhoiya kira wi dimin kirie komii komii kasa kig rani. Yim tiriiginim ini saiir haiburim. ⁵¹ Mi siya simiirin ina swoki boinkiyin, kara kimiirin yaimwower boini, mhoiya wi kimar kigi Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir anowin haiwaokiyin. Mi Adi Komii siir paekwosimim wi kimar mi kigi ini haimii tamii wokuun apuunim kariir kigam, Baiyan Inkam Komiiyin siiram. Iriig.

2

Inkam nwirin om Kena hir nonkwonakin mi op nanga saiirin Jisis siya tirkiya ini op waina yimbiyama

¹ Mi ii kwoimaka wigkamwo om Kena nu haimii Galili hirano pi nonkwonam tirko. Mi Jisis siir

apua ya hir warar ninkin oka. ² Mi sima mi Jisis siya mi kamim siir kigna miri ikin simiiram warar yinkin ikuuna. Ta sowa nonkwonaina saiir kignakiyim. ³ Mi mhoiya sima wain opa ha kwiyae swokiyim mi Jisis siir apua kimidiniya siir boin. Wain opa sima bidi kwiyae swokiya, haimii simki bi swoki omaigikin. Nningaka. ⁴ Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkii boin, wig, kira kariir kipi boin, hiriinan tiramin, yio kari-irar diminkin. Kariir iya bi niki imbinika, kara kanakana nisiimauunana hinin kara yipikin. ⁵ Mi siir yopiiya ti kamim ti digworaekwo imiir diriraerarim simiirin hinin asi boinka, diminin pi siya boini, kima tiram mi kima pa tir.

⁶ Mi Isrel simiir iikamim sima winboinkiyin, siyiu whirin siya hiniina boinkin. Iya sima nae naeyam tiriyim, biyiyin inop tiki diu mi mhoiya dae. Mi sima kamhau komii komiyyim Judamiyim iriyyar ira nwowi mi ti kamhau iriyyar irim sima irira opim 20 galans mi 30 galans minanar pi ywowin. ⁷ Mi Jisis siya simiir boinki, wara kamhau imiirin op kunaokaigi. Mi sima ha kunaokaiyim ini yaigiyaiyi yaki inkikiniyim. ⁸ Mi iya sima ha kunaokai digiyim mi siya simiirin ina boinkiyim, kima op nhirim ti inkamin ta wigwas naeya saiir kigriraowin siiram tiki tibna kunanam. Mi ta Jisis siya boina saiir mhoiya sima opa ina tibna kuna hainamim siir hauuwam. ⁹ Mi ti inkamin siya ta opa Jisis siya tirkiya wain nikpitmaigiya saiir kwiyae kiuwin, op wain nimbiniyama mi siya bi ninokninkinkin, sima ta opa papi namisi haiga. Mi ti kamim ta op aiir nonkwo diriraerarim yim sima ina ninokninkinim, maeyauwa sima haiya.

Mi ti inkamın ta wigwas nae aiir kigriraowiyın, ina yikugiyın ti inkamın wig nonkwonain si-irram, ¹⁰ nim krıma hinına tirikim, iikam imiirın biı pi wain kibiki kibi iıırar huu kwiyaei. Mi iıya sima hoıngak kwıyaenanaekiıym mi iki wainın biyerıgsım nwowıyın yipi hainıngi huu kwıyaei. Mi nikıra hırıinan bi tirkin. Nikıra wain kibiki kibiyın kimidiniya mhoıya huu iikam ima kwıyaeyamın.

¹¹ Ya tariigına ya dimın kirıe komııya Jısis siya tira bıigi biı saeya. Siya ta saiirın om Kena nu haimii Galili hir nwowın siir hir tirkin. Mi ta iıya siya siir kirıe komııya mi siir dimın miıyık miıyıkim Adi Komii siya huuwın siir, siya kamım siir kigna mırııym simiirın saiir nisimaugın. Mi wa ha nwoki aıngwo tibmii kınım Jısis siya Adi Komii siir yınisimkin. ¹² Mi ta saiir mhoıya Jısis siya mi siir apu aeya mi siir nomousısım ima mi kamım siir kigna mırıi ikim, sima ina yamım om whırın siir Kapaneam. Mi sima ii nhırım hirar mi o. İriig.

Jısis siya iikamım Adi Komii siir omaka aiir haiginım digworaekwo iikam nıirkım sainam simiir nhınikrıropkikin

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Mi Juda simiir iikamım wou sima nikwo aeyana Pasova ini kingiin nwowa. Mi Jısis siya om Jerusalem hırıir asi namkin. ¹⁴ Mi iıya siya Adi Komii siir omaka aiir nouapnınopkainamın mi siyar kig iikamım sima bulmakau, sibsib mi ipiyın, sim haiginı iikam nıirkım sainım. Mi yım sima umır pi simiirsıyar mi haii. Mi siyar kig, ti kamım sima kam nhırım nu whıranım simakar

niɗwokaiyokaii, ipii kwiruwar Isrel simiirgi simiir umira sairgisair ninowana haiyam. ¹⁵ Mi siya ti hiriinan digworaekwowim simiir kigin mi siya uridin ha haiyin, kimidiniya brouwisidnan yonkwokwo mi siya ina nhinkii paryimyoknamin sibsib, bulmakau minim simiir mi kamim umir ninowana haiyim simiir warar. Mi siya simiirin ina yinkinaeyokiyok paryimyoknaniyam. Mi hii minim simiir warar yinkin iriid nhimnhinkiyam mi simiir umirim ini maeyau maeyau iswapiyar ywowamim. ¹⁶ Mi siya iikamim yipiki ipiyin min haiginim iikam nhirim sima sainam siya simiir boinki, ti kimiir ipiyin minim ti hainaniyam. Kara pi boriisopi kima kariir Adin siir omaka sairin hiniin tirim. Maeyaua iikamim ninkinuwiya dimin taemin wokiyok sainiya sair hiriinan nwowim. ¹⁷ Mi kamim siir kigna miriyim sima yai kwira Yokwo Komii sima mwan kiga, sair swoki aingwowaikaigi. Saeya hiniina boinka, Adi Komii, kariir kwoin komiyyin kiriir omaka aiir sibgu kigiraowam naingwowi, kara ha naingwowi, saeya wadie hiriyyar dwo.

¹⁸ Mi ta siya tirkiya sair mhoiya Isrel simiir kaunselin simiir baiyan kamim ina yitim. Mi sima ha nitim siiram mi kimidina siir ini boini mi kiriirin Adi Komii siya nwoaiginiuwi inig komiigak hiriinan tiram mi panao kira pi dimin kirie komii whir tir krimiir whwonkam idain, krimiir niisiimauwam. ¹⁹ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kima ta Adi Komii siir omaka aiir nininkii mi kara sairin wi ti kwoimuwar swoki kwamirii ninikougii. ²⁰ Mi sima siir yai aka hiniina yowarkii boin, ta Adi Komii

siir omaka saiir miriyya biewiyim kamnwis iriyyar whira miriiga. Mi nikira ha boinkin, saiirin wi ii kwoimuwar kwamirii ninikougii wi dig nwo rani. ²¹ Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir bi boinkin. Nningaka. Siya siir piu aiirar boinkin. ²² Mi mhoiyya kamim sima Jisis siir nisomaokiyim mi siya ha naonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo ie hirankin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima yaiya baiya Jisis siya boina saiir swoki aingwowaarkaiyyim mi sima haningi yaingwo tibmii kisingi Adi Komii siir yayim baiya sima winkyiyim Yokwo Komiini simiiramain. Ya ta yaiya ya Jisis siir yaimwo aeyairga.

Jisis siya iikami kwoin bidi yinoknankinin

²³ Mi Jisis siya om komii Jerusalem hirar niki owin, Judami iikamim simiir ii komiyya wou nikwo aeiya Pasova mi ta maeyau aiirarin iikam kasa rani, dimin kirie komii komiyyim Jisis siya tirim simiir kigim. Mi ti dimin hiriinanin sima kigim iikam kasa rani, naingwo tibmii kisingiyim siirim. ²⁴ Mi Jisis siya simiir naingwo tibmiiknin aiir bi naingwo tibmiigikin. Nningaka. Mi ti hiriinan saiirsika siya, hinin paninsi yaingwosi siirin simiir in hauuwim. Dimusi rani, siya iikam simiir kwoin imiir bidi yinoknankin kinin. ²⁵ Siya iikamim simiir kwoin imiirin bidiyar yinoknankinin. Mi siirin inkam nwirki bi haiburgin iki iikamim simiir kwoin imiir ninoknankinim mi sima siirin wi inkam nwirki swoki boinmauu rani, iikam simiir kwoin imiirin. Nningaka. friig.

3

Jisis siya Nikodimas saika boinaigin

¹ Inkam nwirin siir inigin Nikodimaskin, siya Isrel simiir iikamim simiir kigriraowiyim biyan inkamim simiir nwirkin siya Farisi inkamkin. ² Mi igwir niyaka siya Jisis siiram yamwii. Mi kimidiniya siir ini boinu, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, krma bidi yinokninkinim, kiriirin Adi Komii siyar nikrop iuungikin dimin kirie komii komii krmiir niisiimauwam. Inkamki simiir tirim wi dig nwo rani, Adi Komii siya siir whinkinsiis haiginu karamae nwowi ti dimin iiram. Nngaka. ³ Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boin, kara kiriirin pi ha boini ta yaiya yaimwowainga. Inkamin yinisimnan yaeya swoki aokaina karamae nwowi siya wi Adi Komii siya kigirkakiyim digworaekwo whiekakim wi simiir kig rani. Nngaka. ⁴ Mi Nikodimas siya siir yai aka hinina yowarkii boin, inkamin walbiyie niki owiyin mi siya wi panina swoki ami siir yopiini mhinauwun, siir swoki aokainakiyim, ha? ⁵ Mi Jisis siya siir yai aka ina swoki owarkii boinkiyin Kara kiriirin yaimwovar boinki, inkamin op baptais karamae nwowi mi Adi Komii krmiir Wanin siir naeyuin siirin kwoin rirmiyya nwowiyin siir hauu karamae nwowi siya wi dig nwo rani, Adi Komii siya kigirkakiyim siir digworaekwo whiekakim simiir kigim. ⁶ Mi inkamin siir yopiigi naokainakiyin yio nu tiranar inkamkin mi yipiki inkamin Adi Komii siir naeyuin kwoin win siya hauuwiyin, yio

siya wɛ inkam wɛn nwowi. ⁷ Kira ta yaiya kara boɛnkiya kiriir saiirsi kipi nanaaki Adi Komii siir naeyiɛn kiriirin wɛ kwoin wɛn siyar hauu haiginiɛwi. ⁸ Opuda ya hindanki pa hugnani mi tindanki pa mi hugnani. Mi kira saeya hugiyim pa wakaei mi kira saiirin ha ninokninkin tani saeya pindanki hugnaniya mi ini pinda hugnama. Adi Komii siir naeyiɛn ini ta saiir hariinan ywowin. Krɛma ninokninkin tani siya dimin taemin imiirin panin panina tiri mi ikam imiirin panin panin whinkinsiis haiginiɛwi. ⁹ Mi Nikodimas siya Jisis siir swoki srii, ti dimin hariinanin wɛ panina nimbiamy, ha? ¹⁰ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarki boɛnki, kira inkam komiiyargin mi kira ikamar mi owomwarkaiyiwikin mi kiriir ninokninkina iki digworaekwo whiekakim simiir ninokninkina ini Isrel simiir ikamim simiir ninokninkina saiir haibura. Mi kira ti digworaekwo imiir ninokninkin karamae dimusi nwokin, ha? ¹¹ Kara kiriirin yaimwowar boɛnkii, nim krɛma diminin krɛmar ninokninkinim mi krɛmar kigim simiirarar boɛnikim. Mi wim kima inokinokin ti yayim krɛma boɛniyim pi yaewan simiir kindiyuwani. ¹² Mi kira ti digworaekwom nuanim kara kiriir boɛnmimauum ti dimin hiniinim yinisimnan yopiigi swoki aokainaki mi opud kira simiiram naingwo tibmii kin karamae nwowi mi kira wɛ panina naingwo tibmii kini kara Adi Komii siir omin ninomor kou hir nwowin siir digworaekwowim simiir boɛnmimauwi, ha? ¹³ Mi karaargin Adi Komii siir omin siir hiran inkamin, karaargin inkamin Adi Komii siir omin ninomor kou hir nwowin siir hiranki niunaiiniyin. Kanakanargin Adi Komii saikar

nwowin siir om iir b̄idi b̄idiniyar.

¹⁴ Ini Moseski si nonkwokwowin mipugin mi paeyaka ha n̄ikin koginankiigiyin ini siir h̄iriinan ywowin, maeyau siiyin nu apa n̄inga saiir h̄ir. Mi ti h̄iriinan siȳuin iikamim sima kariirin n̄inomor kouan inkamin paeyin h̄iniya n̄ion̄inkin̄in saikar w̄i h̄iriinanar mi ink̄in ir̄inu inansiingii. ¹⁵ Mi iikam whiekakim kariirim naingwo tibmii k̄ini sima w̄i omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiikaeyami inok̄inok̄in.

¹⁶ Adi Komii kr̄imiir Wanin siya iikam whiekakim nuanim simiiram naingwokwonanaeik̄in mi siya siir ȳinisim n̄wirkinw̄iruwan siir asi nikropkik̄in. Mi ȳipiki siiram naingwo tibmii k̄ini sima w̄i nao rani mi w̄i k̄igugu iguski rani. N̄ingaka. Sima w̄i omwai h̄iriyyar waiyayokiyokiikaeyami Adi Komii kr̄imiir Wanin saikar ¹⁷ Adi Komii kr̄imiir Wanin siya siir ȳinisim iir̄in iikamim nuanim simiir hidam bi nikrop̄i uungik̄in. N̄ingaka. Siya minam nit̄kin iikamim nuanim simiir nanmaiwarkainam naowam.

¹⁸ Mi ȳipiki Adi Komii siir ȳinisim̄in siiram naingwo tibmii k̄ini Adi Komii siya siir̄in w̄i warar n̄ink̄in hid rani mi siya w̄i maeyaua paeki nwowa w̄i saiir wara nam tani. N̄ingaka. Mi ȳipiki Adi Komii siir ȳinisim̄in siiram naingwo tibmii k̄in karamae nwowin siir̄in Adi Komii siya b̄idi hid̄in. Dimusi rani, siya ti Adi Komii siir ȳinisim n̄wirki n̄wiruwan siiram bi naingwo tibmiigin. ¹⁹ Adi Komii siya iikam imiir̄in hin̄ina hid̄gim, kariir yayim ini b̄ieki whwoyanan ywowim. Kara ti nu iir̄in minam nit̄kin Adi Komii siir dim̄in taemin̄im simiir niisimauuwim mi sima Adi Komii siir dim̄in miȳik miȳikim simiiram bi naingwokim,

sima nuan dimin biyeyim simiiramar naingwo kripkaigim. Dimusi rani, sima dimin biye tiram naingwokim. ²⁰ Mi yipikin siyu biye tiriyim, yim Adi Komii siir yinisimin paenan niyuaeyin yim siir io omomkin. Sima Adi Komii siir yinisimin siir siyu iir sibgu apim pi boriisopi. Dimusi rani, dimin taemin biyeyim sima tiriyim wi si nhinkiisi. ²¹ Mi yipiki siyu miyik tiram naingwowim yim Adi Komii siir yinisimkim bienan whwoyaeiyim kariiram wit. Mi siya iikam imiirin siyu miyikin Adi Komii siya naingwoin siya tiram wi simiir nwoki isiimauuim. Iriig.

Jon siya ha boinkin Jisis siya yipikin

²² Mi ta saiir mhoiya Jisis siya mi kamim siir kigna miriyyim sima om komii Jerusalem siir haiburgigim mi sima omisim whirin nu Judia hir nwowin siir yam. Mi sima ii nhirim hirar ywo mi sima iikam imiirin op ina baptais haiginuwim.

²³ Mi Jonin yio iriipi hiriinan iikam imiirin op ina mi baptais haiginuwim om Inon Selim kingiin hir. Dimusi rani, ta maeyau aiirin op kasa rani mi iikamim siirin minam nini kignikim siya op simiir baptais haiginuwim. ²⁴ Herot siya Jon siir bi niki higrupkiikaigin maeyaua mi biye miriia saiir.

²⁵ Mi Jon siir kigna mirii kam nhirim sima Judami inkam nwirin Isrelanin saikar ninkinwamwarkii boinkim. Sima op baptaisni siyuin siir ninkinwamwarkii boinkin. ²⁶ Mi sima asi nitkim Jon siir kigniyam. Mi sima siir boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, kira ina ninokninkinin inkamin kinaka nwowin Jodan iegbid mirmii hirin siirin kira krimiir

boinin. Tariinanin siya iikam kasa bi baptais haiginugin. Mi iikam whiekakim ini siiramar ninantionanamim mi sima krimiiram nit rani. ²⁷ Mi Jon siya simiir yai aka hinina yowarki boin, inkamin dimin whirin siir kwoin airgi bi swoki haigin, kiriirin siyar bidi boinki pi kira hai. ²⁸ Kima bidiyar wakaeyim yaiyim kara boinim, kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam si rani. Ningaka. Yio siya ini kariir mhoiya nitin. An kara biya minam nami, hindara boinmimauuami sima siir nwoki inokninkinim. ²⁹ Inkamin wig nonkwonaeyin ta wiga ya siirgisiirairga. Mi Jisis siya ini ti inkamin siir hiriinan ywowin mi nim krima iikamim yipiki siiram naingwo tibmiiyim nim krima ini siir wignan ywowim. Mi iya siyar wakaewiniyim siir nwirin ini nitin mi siya pi maigimairga nwowini. Mi siya dimin taeminim siya boinim simiir wakaeyim siya pi maigimairga nwowi. Kariir hiriinan ta maigimairga komiigak kara mi owa saiir hiriinan. Kara Jisis siir nwirkin. Kara siir yai aiir wakaesibwinin kara hikak bi nwowinkin, kara ini maigimairgar ywowinin. Kara hik karamaeka iikamim siiram ninantionanamim simiiramim. Ningaka. ³⁰ Mi kara ha naingwowi siir inigin kougikouwa damki mi an kara ha mi aingwowi kariir inigin yio nuginuwa dokwokopoukimaigik.

Siya yipikin ninomor kouanki nitin.

³¹ Jisis siya Adi Komii siir omin siir hiranki nitkin mi nuan iikamim simiirin ini siyar haiburim. Mi yipikin nuanki nitim, yio ini nuan digworaekwowim simiirramar naingwowin. Mi yipikin Adi Komii siir omin siir hiranki niti, yio wi

digworaekwo whiekakim simiir haiburi. ³² Dimin taeminim siya kigim mi siya wakaeyim siya simiir asi boinmimauugin. Mi inkam nwirkin simiir bi swoki wakaeyokna diriraerarkin. Nningaka. ³³ Mi yipiki siir yai aiir sibgu wakaeyokna api, yio hindara nanaakninkii haiginuwi ta Adi Komii siir yaiya ya yai kaimwoka. ³⁴ Mi inkamin yipiki Adi Komii siya nimbingiyin mi ha nikropkiyin, siya wi Adi Komii siir boinmimauuwi. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyuin siirin siya bidi yinkinukikaiyin mi siirin siyar whinkinsiis haiginuwi ta mi aiir mriiyamin. ³⁵ Adin siya siir yinisimin siiramin pranaepranae bi naingwokwonanaeikin. Mi siya pi siirar mi kigninkini digworaekwo whiekakim simiir kigirkakamin. ³⁶ Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tilmii kani, siya wi inigakar nwoyokiyokii inokinokin. Mi yipiki siiram wakaeyokna karamae nwowiyin siya wi omwai waiyayokiyoki rani, inokinokin. Nningaka. Adi Komii siya siirin wi io prasae nwo rani. Mi siya siirin wi hiriyar nonkwoninwoimwirninkin kripkaii. Iriig.

4

Jisis siya nu haimit Sameria hiran wiga saikar boinaigin

¹ Farisi kamim Mosesni siyu komii siir napiyim, simar wakae, iikam whiekakim ini Jisis siiramar yamim, simiirin op siya baptais haiginuwam. Mi Jon siirin ini siya haiburin. ² [Simiirin Jisis siyar bi baptais haiginugin. Nningaka. Simiirin kamim siir

kigna miriyyim sima baptais haiginiugim.] ³ Mi iya Jisis siya hiriinan wakaeyin, Farisi kamim sima bidi yinokninkinim mi siya nu haimei Judia siir asi haiburgigin. Mi nu haimei Galili hiriir asi swoki amkin. ⁴ Mi iya siya ti siyiun nu haimei Galiliya namiyin siirar niki apamin mi siir kwoinin Adi Komii siya swoki hürworwokaigi, siyiun nu haimei Sameria namiyin siir napriokinamim.

⁵ Mi siya omisim whirin nu haimei Sameria hiranin siir yimbiam. Ti omin siir inigin Saikakin. Ti omin ini nu maeyaua Jekoki si hauuwa siir yinisim iir Josepni numirim ini saiir kingiin hir nwowin. ⁶ Mi ti aeyaweyin op sima kunaeyin ta maeyau aiir nwowin, siirin Jekop siyar nopgikin. Mi Jisis siya piugi piyaokin mi siya ti aeyaweyin saika kingiin hir ini idwo mi ta iya ya nabiebopwoka.

⁷ Mi Jisis siya hirar niki idwowin mi wig ira Sameria hirana ina yita op kunanakiyam, ti aeyawie iir. Mi Jisis siya kimidiniya saiir boinki, kira kariirin op kuna hauugi, kara kwiyaeyam. ⁸ [Mi kamim siir kigna miriyyim yim ini om komiya hiriir yamim nae sainam.] ⁹ Mi Jisis siya saiirin hiriinan boinkiyin mi ta Samerian wiga ina yowarki boina, ni kira Isrelan inkamkin mi ankara Samerian wiga mi kira kariiramim opam dimuam boinkin, kira kwiyaeyam, ha? [Isrel simiir iikamim mobmir mob minim Samerian iikamim krima nae kwiyaeyim simiirara bi ninggir ae kwiyaeikim. Sima ha naingwo tibmii kuni wi Adi Komii siya pi boinisi yim miyyik rani.] ¹⁰ Mi Jisis siya saiir yai aka hinina yowarki boin mi kira diminim Adi Komii siya

prihauuwiyim kiriir mi kira kariir mi inokninkini ti opam kiriiram sriiyin mi kira kariiram in pi op miyika iikam imiir whinkinsiis haiginuwuya omwai Adi Komii saika waiyayokiyokiyam pi sairam nwoki sriiyim. ¹¹ Mi ta wiga siir yai aka hinina yowarkii boin, inkam komii, kira two karamaeka mi tiki aeyaweyin siir opa kingiin kingiin nwomai rani. Mi kira ta op aiirin pi panin panina haii, iikam imiir hauuwam simiir whinkinsiis haiginuwam, omwai sima waiyayokiyokiyim, ha? ¹² Ti aeyaweyin krimiir brougaeyin Jepop siyar hauugigin krimiirin mi siya mi siir yinisisim ikim yim sima siirar mi kwiyae namkim. Mi siir bulmakau sibsibim yim iriipi hiriinan ta op airar mi kwiyae kim. Mi kira ha naingwowi, kira ini Jepop siir haiburin, ha? ¹³ Mi Jisis siya saiir yai aka hinina yowarkii boin, iikamim ta op aiir kwiyayim, yim wi kwoinkar swoki haei. ¹⁴ Mi yipiki kara hauuwi ta op aiir, yo wi kwoinki haei rani. Nningaka. Mi taka opa kara hauuwana, siir whinkinsiis haiginuwam, ya wi sinkai rani, ya wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami inokiinokin. ¹⁵ Mi ta wiga saeya ina swoki boinkiya siirin. Inkam komii, kira wara op hiriinana kariir whauugi mi mhoiya kariir kwoinin wi haei karamae nwoki owim. Mi kara wi tiriir swoki it rani, op kuanakiyam in.

¹⁶ Mi Jisis siya saiir boinki, kira kiriir kam iir tini ikiunaki. ¹⁷ Mi ta wiga siir yai aka hinina yowarkii boin, kara kam karamaeka. Mi Jisis siya saiir yai aka hinina yowarkai boin, kira kaimwowar boini, kira kam karamaeka. ¹⁸ Biya kiriirin kamim iriyara iki onkwona mi wara

kamın kinaka nwowın yio kırıir kamki kam tani. Ta kırıir yaiya ini kaimwovar ywowa. ¹⁹ Mi wig saeya siir boınki, inkam komii, kara ini hainıngi yınoknınkınkiya, kira profet inkamkın. ²⁰ Krimiiir brougaeyım yım sımadi Komii siir inıg iıirın irıpa ti mhiu iıir haıngiriyıu hainanikım. Mi wım kımadi Isrelan iikamım, wım kımadi ha boını, krıma Adı Komii siir inıg iıirın om komii Jerusalem hirarar hainan iski.

²¹ Mi Jisis siya saıir yai aka hınına yowarkii boınki, wig, kira kariir yaiya kaimwo saıir dwoki. figwıra saeya nımbini, krıma Adı Komii siir inıgın wı ti mhiu iıir hainan tani mi wı om komii Jerusalem hir mi hainan tani. Nıngaka. ²² Mi wım kımadi Samarian iikamım, wım kımadi diminım kımadi kig karamae nwowiyım simiiram hainanikım. Mi nım krıma diminım krıma kignınoknınkınım simiiram hainanikım. Dimusi rani, Adı Komii siir miıya iikam nanmaiwarkainaeıya Juda iikam krımiir hiriir nımbinika. ²³ Mi iıya ta ii aeya nımbiyamana ini kingiin nwowa. Mi iikamım yıpiki naıngwo tıbmii kıngikınım mi Adı Komii krımiir Wanın siir naeyıuın siya simiir whınkınsiis haıgınıuwi mi sımadi siir inıgi inıg iıirın siyıu miıyiki miıyık iıirar hainani mi Adı Komii siya ti hiriinan iikamım siiram naıngwo tıbmii kınıyım mi siir inıg iıirgi iıir hainaniyım simiiram naıngwowıkın. ²⁴ Adı Komii siya pıu karamaekın, siya ini siir naeyıuın siir hiriinan ywowın. Mi yıpiki siir inıg iıir hainani, sımadi wı daıngwo tıbmii kın. Sımadi wı pıu ara kipi hainan, sımadi simiir mhiı kwoınım warar hauu iuguski.

²⁵ Mi wig saeya siir boın, kara bidi yınoknınkına

Mesaia siya wɪ sɪpi nɪti, inkamɪn Adi Komii siya nɪmbingiyɪn krɪmiir whɪnkɪnsiis haigɪnɪuwam, sɪma dapiyɪn Kraiis. Mi iya siya nɪti, siya krɪmiirin wɪ dimɪn kasakasa nowomwarkaiyɪu rani. ²⁶ Mi Jisɪs siya saiir yai aka hɪnɪna yowarkɪ boin, karaɪgin, kraisin, ti kinakar boinin.

²⁷ Mi iya siya saika niki boinaiyɪn mi kamɪm siir kɪgna mɪriiyɪm ɪna yimbiniyɪm. Mi iya sɪma hiriinan kɪgɪm sɪma ɪni mouni hanɪna si-inkaokiyɪm. Dimusi rani, siya ta wig anaka boinaigɪn. Mi siirin inkam nwɪrki bi swoki boinkɪn hɪnin, kira dimu dimɪnim naingwowi? Mi kira saika dimuam boinkɪn?

²⁸ Mi ta wiga saiir op twowa ɪni hirar kwaiburgika. Mi saeya ɪna iwɪtama oma hɪriir. Mi saeya iikam ɪmiirin dimɪn taemɪnim siya boinin saiir simiirar ɪni boinoudnɪnkɪniɪu. ²⁹ Mi saeya kɪmidiniya simiir ɪni boiniɪu, kɪma unki it, iki inkamɪn dimɪn taemɪnim kara tirɪm biya simiir haknoudnɪnkɪnin, tari Kraiis siya piyamisi owɪn? ³⁰ Mi sɪma om hir haiburgigɪm mi sɪma ɪna yamɪm Jisɪs siir kignakiyam.

³¹ Mi iya ta wiga saeya om hirar niki owa mi kamɪm siir kɪgna mɪriiyɪm sɪma naeyɪm siiram ha nonkwowɪm mi ɪna boinin, inkamɪn nowomwarkaiyɪuwiyɪn, kira nae ti ae. ³² Mi siya simiir yai aka hɪnɪna yowarkɪ boin, kara biɪdi yaeyɪn, naeyɪn kɪma nɪnoknɪnkɪn karamae nwowɪn siir. ³³ Mi kamɪm siir kɪgna mɪriiyɪm sɪma, sɪma simar yɪnsrii ansriina. Mi siiramɪn nae inkam nwɪrki hainanikɪn, ha? ³⁴ Mi Jisɪs siya simiir yai aka hɪnɪna yowarkɪ boin, kariir naeyɪn yio hɪnɪngɪn, kara ti inkamɪn kariir nɪkropkiyɪn kara siir kwoin

iiirarar dap. Mi kara miya siya nimbingiya kariir saiir dankabimbid digi.

³⁵ Wim kima hiniina boinikim, bwanim pi whiyya nwokii mi sasaeyim pi sasae wai haninggin nwokii. Mi kima pi hainii ningugu haii. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, kima iki numiran sasaeyim simiir kigi, sima sasae wai bidi ywowim. Kima simiirin hindara ti inguguae. ³⁶ Mi inkamin numiran sasaeyim simiir ningugu haiiyin, iikam nhirkim sim sainam yio ini ti inkamin, hinda tinda namiyin, iki iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyam ini siir hiriinan ywowin. Mi sima ha sibgu wakaeyoknaei mi wa nwoki aingwo tibmii kinim. Mi inokinokin sima wi omwaiyar nwoki waiyayokiyokikaeyamim. Mi inkamin ti sasae imiir ninkinin mi inkamin ti sasaeyim wai nwowiyim simiir ningugu haiiyin, sowa nwisairarin pi maigimaigra nwoswowi. Mi yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim mi yipiki iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiyim, Adi Komii siir yai aiir wakaeyim, yim ini ti inkam nwiso sowiir hiriinan ywowo. ³⁷ Ta yaiya ya kaimwowaigra. Inkam nwirin yio hindira niyokninkinami mi nwirin yio wi hindira ningugu haiyami. ³⁸ Ta kara nikropkiya kimiirin ya numirim inkam nhirkim niyokninkinim simiir sasae imiir ningugu hainan ywowa. Ti numirim yim inkam nhirkim niyokninkinim. Ya ini biigi bi sima boinmimauuwa kariir yai win kibiya iki iikam nhirim simiir, ini saiir hiriinan ywowa. Mi wim kima ti yai win kibi kibiym iki iikamim biya naingwo tibmiyim wi simiir swoki boinmimauuwami.

³⁹ Mi mhoiyya nu haɪmii Sameria hɪran iikamɪm sɪma Jisis siiramɪn ina yaɪngwo tɪbmiiyɪm. Whisarii rani, sɪma ta wiga saiir yai aiir wakaekɪm. Saeya hɪnɪna boɪnka, siya dimɪn taemɪnɪm biyya biyya kara tɪrɪm mi tariinan mi tɪr ikɪm, siya simiirɪn ini hɪriiyar haknoudnɪnkɪn digiyɪn. ⁴⁰ Mi iikam whiekakɪm om Saika nu haɪmii Sameria hɪranɪm sɪma Jisis siiram ha nɪtɪm mi sɪma kimidiniya siir srii siya sɪmaka hɪr mi owɪm. Mi Jisis siya sɪma iiyɪm kwisa ywo.

⁴¹ Mi iikam whiekakɪm siir yai aiir wakaeyɪm sɪma ina yaɪngwo tɪbmii kɪnɪm. Dimusi rani, sɪma siirgɪsiir yayiyar wakaekɪm. ⁴² Mi sɪma ta wig aiir boɪn, tariinanɪn krɪma siir yai aiiramɪn bɪdi yaɪngwo tɪbmii kɪngiyɪm. Krɪma yayiya kira boɪna krɪmiir saiir bi naɪngwo tɪbmii kɪngɪm. Nɪngaka. Krɪma asi naɪngwo tɪbmii kɪni krɪma krɪmiir wɪngɪ wɪngar wakaekɪm. Mi krɪma bɪdi yɪnoknɪnkɪkiyɪm siya Kraiskɪn, nuan iikam whiekakɪm krɪmiir nanmaiwarkainain inkamɪn siya. Iriig.

Jisis siya gavmani mi miriyyɪn inkam nwirɪn siir yɪnisɪm iir haiswonɪskiigikɪn

⁴³ Jisis siya hapaiirɪn iyo kwisa ywo. Mi mhoiyya siya hɪr haɪburgigɪn mi ini nu haɪmii Galili hɪriiyar swoki amin. ⁴⁴ Jisis siyarɪn, hɪnɪna boɪnkɪn, siir oman iikamɪm sɪma profet inkamɪn siirɪn ha bi naɪngwowikɪm siya inkam komiigɪn mi inɪgakɪn. Nɪngaka. Sɪma hɪnɪna bi naɪngwowikɪm. ⁴⁵ Mi iyya Jisis siya siir oma hɪriir swoki amin mi Galili hɪran iikamɪm sɪma siiramɪn ini maɪrgɪmaɪrga ywowɪnɪm. Dimusi rani, dimɪn taemɪnɪm siya

tirim Judami ii komiyya wou nikwo aeiya Pasova om komii Jerusalem hir sima bidi kigmimikim.

⁴⁶ Mi Jisis siya om Kena nu haimeii Galili hiriir swoki amin, omin opa siya tirkiya wain nikpitaigiya siir. Mi om Kapaneam hir nwowin gavmani inkam komii nwirin siir yinisim yinkamiyinin makakin. ⁴⁷ Mi siya wakae Jisis siya nu Juda hir bidi haiburgigin mi siya nu haimeii Galili tirii nitam tari. Mi siya ha namin Jisis siiram mi kimidiniya siir ini boinu, saika namim om Kapaneam hiriir siir yinisim iir nini haiswoniskiiyuwim. Siir yinisimin ini nao kingiin nwowin. ⁴⁸ Mi Jisis siya siir boinki mi kima, kara dimin kirie komii komii tir karamae nwowi mi kima wi kariiram naingwo tibmii kin tani. Ningaka. ⁴⁹ Mi ti inkam komiyyin siya hinina boinki, Biyan Inkam Komii, kira kanakar wit, kariir yinisim iir kignakiyam. Yinisim ieya naonamin yo miyik rani. ⁵⁰ Mi Jisis siya siirin ina yikropkiyin, kira ti am kiriir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyai. Mi ti inkamin siya Jisis siir yai aiir wakaeyin mi ina yamin. ⁵¹ Mi iya siya ha swoki haiyug apnamin mi kamim siir miriyyim, sima siirin siyu hir yapiyiskaiwin. Mi sima boin siirin, kiriir yinisimin ini wadiyar swoki owin. ⁵² Mi siya kimidiniya simiir sri, paki hinin iya wadie sae nwokikin kariir yinisimin, ha? Mi sima siir boin, siir piu huaa kinia ii nabe bopwo digika. ⁵³ Mi ta yaiya sima boina siir, saiir mhoiyya mi siir adin ina swoki aingwokiyyin yaiya Jisis siya boina ii nabe bopwo hinin kiriir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyai. Mi siya mi siir yinwig ima simaniyyin ini hiriyyar yaingwo tibmii kin

swokiyim Jisis siiram.

⁵⁴ Mi ya tariigina ya dimin kirie komii kwisaka aeya, Jisis siya tira iikam imiir nisiimauuam, iya siya nu haimii Judia hir haiburgigin mi ha napnamin nu haimii Galiliya hiriir. friig.

5

Jisis siya inkam nwirin whinausim kwira Betesda dapiya saiir hir haiswoniskiigin

¹ Mi tiriiginim yim dig nwokiyim mi Juda simiir ii komii kwira nae iripa haingiriyiu aeiya ina yimbiyama. Mi Jisis siya asi swoki amkin om komii Jerusalem hiriirin. ² Mi om komii Jerusalem hirin anowin napninopkainamiyin iikamkim sim kiyaininopkainamiyin sibsib siir kingiin hirin whinausim kwira ini hir nwowa. Mi iikamim sima Hibru simiir yaigina hinina dapikim Betesda. Mi ta whinausima saiir kingiin hirin iuruwim iriyyara nwowi iikamkim sim nidwowam. ³ Mi iikam whiekakim makak makakim ini hirar ninidwodwokaowim. Iikamim nhwokwisaeyim mi iikamim igrib indib nimwowaeyao minkin kipiiyim mi iikamim ku min naoninsimsiriyiu ikim. Sima minam ninidwodwokaowi Adi Komii siir paekwosimin siya tirkiyim op aiirin imigak nwokiyam. ⁴ Mi ii nhirim Adi Komii siir paekwosimin iki siya nuunaiiniiyim mi ta whinausima pi imig iga siya nauni inunii. Mi inkamin iki bigi bii natmainamiyin ta opa Adi Komii siir paekwosim ieya tiriya mi ta siir ma pa digi. ⁵ Mi inkam nwirin iuru hir nidwowin biewiyim maki siya niiyim kam nwir iuur iriyyar whoimgim (38). ⁶ Mi Jisis siya

ti inkamın siir kigin siya hir whınin mi siya ina yınoknınkıkiyiın siya maki kwokiyae ya bi niugin. Mi Jisis siya siirin hınına boıki, kira hınına naıngwowi kira wadie swoki okiyim, aniya? ⁷ Mi ti inkamın maki niınanaekaigiyiın siya siir yai aka hınına yowarkiı boın, Biyan Inkam Komii, iya Adi Komii siir paekwosim ieya tirkiyiım ta op aiirin mi kariirin inkamki haidunamam whaowae ta whınausıma saıir aowa hiriirin. Mi kariirin pi nhirkim swoki haıburi, bi pi sima natmaidunami.

⁸ Mi Jisis siya siir boıki, kira dınsiin okwoki mi kiriir nibmir aiir hai mıpa dapnam. ⁹ Mi biri kimimınkikin, ti inkamın siir ma ina digiya mi siya ini siir nibmir aiirar yınsiin hainamın. Taka iya ya Judami iı komiıya piı siısiya Sabat, iya dimın taemın sima tir kamae nwowiya saeya. ¹⁰ Mi siya nibmir ha hainamın mi gavmani inkamın sima ti inkamın Jisis siya nwowaigıniıugiıyiın wadie siir sriıwın, tapa Judami iı komiıya piı siısiya Sabat, dimın taemın tir karam nwowiya saeya mi kira wara kiriir nibmıra saıir dimusi hainanikin. Moses siir siııuın hiriınanın siirin igbidgak bıdi ywowın. ¹¹ Mi siya simiir yai aka hınına yowarkiı boın, inkamın wadie kariir nwowaigıniıugiıyiın kariirin siya nokmwın haigikin ta kariir nibmir aiir nınsiin hainaniyamın. ¹² Mi sima kimıdiniya ti inkam iir swoki kwasrıı, yıpikin kiriir boıkiyiın ta kiriir nibmir aiir hainaniyamın, ha? ¹³ Mi ti inkamın wadie Jisis siya nwowaigıniıugiıyiın siya bi ninoknınkıkiıkiın ti inkam iirin. Dimusi rani, Jisis siya siir bıdi haıburgigin mi siya panınsi yınoknınkıkiısi, iıkam kasakiwaeyao hir nokwowım.

14 Mi mhoiyya Jisis siya siirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hir kigin mi siya kimidiniya siir boin, wakae, kira mhoiyya wi dimin whir kipi swoki tir. Nningaka. Kira hiriinan tiri mi ta hika mhoiyya kira haii, ya wi hika biyya kira haiya wi saiir haiburi. 15 Mi ti inkamin ha namin siya kimidiniya Juda simiir inkam komii komiiyim simiir ini boinu, ti inkamin wadie kariir nwowaiginugiyin yo Jisis siyargin. 16 Mi ti Isrelmi inkam komii komiiyim sima Jisis siirin siyu biye asi tirkim. Dimusi rani, iikamim maki niyyim simiirin siya Juda simiir ti komiyya pu siisiya Sabat, dimin taemin whir tir karamae sima nwowiya siya saiir haiswonimniskigin.

17 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kariir Adin siya inokinokin hiriyyar mariigin. Mi an kara iriipi hiriinan asi mi mirii. 18 Mi ta yai hiriinana Jisis siya boina mi Isrel simiir biyyan inkam komii komiiyim siir nisomaowam asi tirkim. Dimusi rani, ti makak iikamim siya haiswonimniskiiyim Judami ti komiyya pu siisiya Sabat, dimin taemin tir karamae nwowiya sasa rani. Nningaka. Sima siirin io minsi nwokim ta siya boina hinin, Adi Komiiyin kariir Adgin. Mi siya ini inkam komii siya siyar swoki onain Adi Komii siir hiriinanin. Mi siirin saiirsi nisomaowam tirkim. Iriig.

Adi Komii siya siir yinisim iirin inigak bidi ywohaiginuwun siir mi aiir mariiyamin

19 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwowar boini, kara siir yinisimin dimin whirin kariir kwoin aigi bi

swoki aingwo tirkin. Nningaka. Kara diminim kara kigmimikim kariir Adin siyar tirim kara simiirarar tiri. ²⁰ Adi Komii siya kariiramın nhami nhami bi naingwokwowikin mi siya digworaekwo whiekakim siya mriiyim kariir asi niisiimauugim. Mi digworaekwowim siya niisiimauwi wi digworaekwowim ti kara tirim wi simiir haiburi. Mi ti dimin taeminim kima simiir kigi mi kima wi nanaa pranæ kin tani. ²¹ Adi Komii siya hidninsiin idwowyim iikamim naokaowim omwai swoki waiyam siir hiriinan. Mi kara siir yinisimin iikamim yipikim kara hauuwam tiriyim kwoin miyik yo kariirar kwoinkin. ²² Mi kariir Adin iikam imiirin siyar bi hidikin. Nningaka. Mi siir kirieya siir yinisimin kariir bidi hauuwın mi siirin kara bidi kisina owın mi iikam imiirin wi karar hidi. ²³ Mi iikam whiekakim wi kariir inig iir asi hainani, kariir Adin siir inig iir sima hainana saiir hiriinan. Mi yipikin kariir inig iir hainan karamæ nwowi siir yinisimin kima tira saiir hiriinan mi sima kariir Adin yipikin kariir nikropkiyin wi siir inig iir mi hainan tani. Nningaka.

²⁴ Kara Jisiskin kara kimiirin yaimwower boinkii mi yipikin kariir yai aiir wakaeyoknaei mi ha naingwo tibmii kini mi sima wi kariir Adin yipikin kariir nikropkiyin wi siir yai aiir warar mi wakaeyokna aingwo tibmii kini. Mi yipikin kariir nikropkiyin siya wi siir naeyu iir hauu haiginuwi simiirin mi kima wi inigak nwoyokiyokikaeyami. Adi Komii siya wi simiir wara hid rani mi sima wi nao rani. Nningaka. Mi sima wi yaeya kwoin win haii omwai

waiyayokiyokiiikaeyamim. ²⁵ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, iya Adi Komii siya nimbina iikamim naokaoim simiiram ya bidi yimbiniya. Mi sima wi kariir yai aiirar wakaekii, Adi Komii siir yinisimin. Mi sima wi yaeya kwoin win haii omwai waiyayokiyokiigiyamiyin. ²⁶ Adi Komii siya bi naowikin, siya kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siir bwamkibwamin siyairgin. Mi ti hiriinan siyiuin siya kariirin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiiyim simiir bwamki bwam iir asi mi tirikikin. ²⁷ Adi Komii siya ha boinkin, kara siir yinisimkin mi iikam imiirin wi kara hidi. Dimusi rani, kara ini inkamnan ywowin. Mi kara simiir kwoinim ina ninokninkinin. ²⁸ Mi kima wi ta saiirsi kipi nanaaki. Mi iya saeya nimbiamy mi iki iikamim niki aokaoim mi simiir ienau hir nwokaiyim sima wi kariir yai aiir wakaekii, Adi Komii siir yinisimin. ²⁹ Mi sima wi ie hirankar ninsiin idwonani. Mi yipiki siyiu miyik tirim yim wi omwaiyar waiyayokiyokiigiyami. Mi yipiki siyiu biyie tirim iya sima ninsiin idwowi wi yaigak nwowi. Mi sima wi paeya nami mi inokiinokin simiirin wi hiriyyar niunanaei.

Jisis siirin iikam nirkim yanaakninkii haiginu

³⁰ Kara dimin whirin kariir kwoin airgi bi naingwo miriigin. Niingaka. Dimin taeminim kara wakaeyim Adi Komii krimiir Wanin siya boinim kara simiirarar tiri mi kara iikam imiirin asi hidi. Mi kara iikam imiirin wadiyyar sibgu hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin ara naingwo diriraerar tani. Kara Adi Komii siir kwoin iirar napi yipikin kariir nikrop iuungiyin nua tiriir.

³¹ Mi ti yayim kariir kwoinkar priinaingwo boinkiswo mi kima wi ha di ninokninkini ti yayim kara boinim kaimwoki piyamisi owim, iyie? Kara hindara priiboini. ³² Mi inkam nwirin yio ina mi owin yio siya Jonkin siirin Adi Komii siya nimbingikin, kariir yaiya saiir sibgu boinmimauuwam. Kara bidi yinokninkinin yayim siya boinmimauuwim kariirim yim kaimwowaingim. ³³ Mi wim kima kam nhirim kimidiniya Jon siiram yikropki mi ti inkamin siya boinkiyin simiir yio karaingim. ³⁴ Kara kamim kariir yai aiir nanaakninki haiginuwim simiirin yai karamaeka. Nningaki. Nningaka. Mi ti digworaekwowim ti kara boinmimauuwim kimiir, kima simiirin wi nwoki sibgu inokninkinim. Mi kima wi kariir yai aiirim nwoki wakaeyokna aingwo tibmii kanim. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei. ³⁵ Jon siya ini pae niuyanana ywowin kimiir niuya haiginuwam. Mi Adi Komii siir dimin taeminim simiir niisiimauuwam. Mi ta iya siya omwaiyar niki waiyan, kima siiram nhami nhami bi naingwo tibmii kningim. ³⁶ Dimin nhirim ini ta yaiya Jon siya boina kariir ini saiir haiburim ya hininga. Mi dimin miyik miyikim Adi Komii siya boinkiyim kara tiram yim iikam kimiir nanaakninkii haiginugim kariirin hinin, kariirin Adi Komii siya nikropkikin. ³⁷ Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kariirin siya boininkigikin mi siyar mi anaakninkii haiginugikin. Mi wim kima siir yai aiir bi wakaekim mi siir whwonkam iir bi kigim. Nningaka. ³⁸ Mi siir yaiya kimiir kwoinawu bi haigi nonkworinuga. Nningaka. Dimusi rani,

kima kariir yai aiirim bi naingwo tibmii kisingim, kara ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuungikin. ³⁹ Wim kima Yokwo Komii saiir yaiyim simiirin ha sibgu mwainikim. Dimusi rani, kima saiir sibgu ninokninkinam mi saiir naingwo tibmii kinam tiri. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nwoki hauuwim kwoin winin omwai waiyayokiyokigiyamiyin. Mi wara miyim kima mwainkigmimikim yim kariir yai imairgim. Mi wim kima hininam naingwo mwananaei, Adi Komii siir miyim kimiirin wi omwai simar nwoki waiyayokiyoki haiginuwim. Mi wara miyim kima mwan kigmimikim yim kariir migim. ⁴⁰ Mi wim kima kariirim naingwo tibmii kinim pi boriisopi, kwoin winin omwai waiyayokiyokiiyin kara kimiir hauuwim.

⁴¹ Kara pi boriisopi iki iikamim kariir inig iir hainan praprasim. Ningaka. Ya tariigina ya dimin komii rani. ⁴² Mi kara kimiirin ina ninokninkinin kimiir kwoinim Adi Komii siirim naingwo hiririu kin tani. ⁴³ An kara kariir Adin siir inigni nitkin mi ta kara nita ya Adi Komii siya nitni haninaka tisi kara nitiskiyin. Mi wim kima kariir yai aiir bi naingwo tibmii kisingim. Mi wim kima simiirin ini yimiiyuwim. Mi inkam nwirki nitkiswo mi siya siir yai imiir nini boinmimauuniyim mi wim kima siir yai imiirin wa pi wakaeyin mi kariirin iyie? ⁴⁴ Mi kima kariir yai aiiram in wi panina naingwo tibmii kini, ha? Kima wi dig nwo rani. Mi kima, kima kimar ninan hainanamar tiri mi kimiir inigim Adi Komii siya hainanim pi boriisopi. Ningaka. ⁴⁵ Kima ha kipi naingwo kimiirin kara wi kariir Adin siir boinmauwi, kimiir boinwokiyopnatkaigiyim. Ningaka. Mi

Mosesin yipikin naingwo tibmii komiigak kima nwowiyin wim kima ha naingwowi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi. Mi Adi Komii siya kimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sairsi nwoki ikiuwim. Kimiirin wi siyar boinmauwu kariir Adin siya boinwokiyopnatkaigiyamin. ⁴⁶ Mi kima Moses siir yai imiiram naingwo tibmii kani, kima tira saiir hiriinan mi kima kariir yai airam in wa mi aingwo tibmii kani. Dimusi rani, yayim Yokwo Komii hir nwowim kariirim siyar winboinkiyim mi kima simiiram bi naingwo tibmii kuingim. ⁴⁷ Mi ti yayim Moses siya winboinkiyim kima simiiram naingwo tibmii kin karam nwowi mi kima kariir yai imiiram in wi panina naingwo tibmii kani, ha? Yi siyu kamaeka. Nningaka. Iriig.

6

Jisis siya hauu aeyim kamim 5,000kim, siya wigyinin simiir wara bi mwaingim

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Mi mhoiia Jisis siya ti yayim ha boindigiyim mi siya ina iyikidamin Galili whigbida hiriir, saiir inig whirin sima dapiyin ta whii aiirin whii komii Taibiriaska. ² Mi iikam whiekakim sima ini Jisis siir mhoiyar sidkaenamim. Dimusi rani, sima dimin kirie komii komii kasa bi kigim iikam makak makakim siya ninimniskiiyim. Mi sima siir mhoiia asi sidkaenamkim. ³ Mi Jisis siya mhuisim whirin siir iiyam. Mi siya kimidiniya siir kamim siir kigna mriiyin simakar ini ii idwoi. ⁴ Mi Juda simiir ii komiia wou nikwo aeiya Pasova ini kingiin nwowa. ⁵ Mi Jisis siya

ha niyaeyok kaokiyin mi siyar kigwin, iikam isid komiiyin natin siiram. Mi siya Pilip siir boinki, krɩma bretim pi papi haii ti iikam ima naeyamin, ha? ⁶ Mi Jisis siya Pilip siirin hiriinan boinkiyin mi yio siyarin bidi yonkwokiyin siyuun pi siya tiri. Siya Pilip siirin minam kinankugin, siir kwoinin pi panina namisi aingwokii. ⁷ Mi Pilip siya siir yai aka hiniina yowarki boin mi krɩma bretim K200.00 sɩni. Mi ti hiriinan iikam isid komiiyin krɩma simiirin haɩmii haɩmiiya hauuwim pi digi dig nwo rani. Nɩngaka. ⁸ Mi siir kigna mirii inkam nwirin, Endru nikuwuiyin Saimon Pitani nomousimin, siya Jisis siirin hiniina boin, ⁹ whranisim nwirin tir nwowin, siya bret baliyim iriiyara nwowi mi anasuwo whisa mi owi. Mi ti hiriinan bret iriiyariuwam mi anasu whisuwa iko, ti hiriinan iikam isid komiiyin pi dig swoki o mimin tani. Nɩngaka. ¹⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kima simiirin nab nab dokmwɩn idwo. Mi ta maeyaua sima nidwowa ya kokaka. Mi ti 5,000 kamim ini ta maeyaua kokaka ini saiirar priigrinkin idwonamim. [Sima wigiyinim simiir warar bi mwaingim.]

¹¹ Mi sima ha grin kin idwokiyim mi Jisis siya ti bret iriiyarin ha haigiyin mi siya ina boin wadiekiiyin Adi Komii siir. Mi mhoiia siya ina yinibimbir hauugiyim kamim siir kigna miriiyim simiir mi ti bret haɩmiiyim simiirin kimidiniya sima yap hauuwam iikam imiir sima naeyam. Mi mhoiia siya anasuwo ha mi haiyin, ina mi inoop inispamspak hauugiyin kamim siir kigna miriiyim simiir, bret imiir siya niki tirkiya saiir hiriinan. Mi iikam imiirin ha nonkwokwo hau-

unamim mi sima ini simiir kwoinkar prigrinkin idwo aenamim. ¹² Mi mhoiya simiir mhiyim dig ha nwokiyim mi Jisis siya siir kigna miriyyim kamim simiir boinki, wara nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim ti swoki tauhaiginam iripa. ¹³ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiya, nae haimii haimiyyim simiir swoki taugin haiyam mirisim kwirki bi swoki okikin ini hiriyar taugin haiswokiyim mi sima simiirin nib komii komiyyim iur isa tauhaigi. Mi ti nib komii komii iur iswo ini yaigyaiga yaki tkikiniyim ti nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim.

¹⁴ Mi ti iikamim sima ti dimin kirie komii komiyyim siya tirim simiir kigim mi sima ina boinim. Ti profet inkamin Adi Komii siya boinin, nua tirii nitam siyairgin. ¹⁵ Mi Jisis siya bidi yinokninkinkiyin, sima siir nonkwonamam tiri simiir kigirkakan inkam komii nwowam. Mi siya mhua hiririn sasar asi swoki amkin. Iriig.

*Jisis siya whiya saiir op idwovar
napnaiidamkin*

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Mi mhoiya iya bieyin ha nikiiyantibin mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ina yapniyantibim whiya hirir. ¹⁷ Mi sima kimidiniya i ira saiir yani apni kwiriinam. Mi ina iyikidamim whiya saiir mirmiiya hirir. Mi iya bidi kakauu iuguskiya mi Jisis siya simiiram bi niki amsisaukin. ¹⁸ Mi ta iya opud komiia ha hugnaniya mi hinin komiia ina mi ii okwonaniya. ¹⁹ Mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima kignaidamim kilomitisim iriyar kwir nanairgim. Mi simar kigwin Jisis siya

op idwower napnii. Mi siya simiir iya saair kingiin napamin mi sima nidid pranae bi kinwinkim. ²⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kima kipi nidid, ti karaigin nitin. ²¹ Mi sima maigimaigra siiram ha nwowim mi siirin ina yinkikwona kwiriyyin. Mi biri kimiminkim, sima ina yimbiyamim ta maeyaua sima namam tira saairin. Iriig.

Iikamim yim Jisis siiram naphansirkim

²² Mi iigwira iikamim sima bidi yinokninkinkiyim, tapaiir nwomaiya iya iruwaigra. Mi sima Jisis siirin wara bi kigwo kwiriigikim kamim siir kigna miriyyim simakan. Ningaka. Sima siirin tirar haiburgim. ²³ Mi siyayi nhirim om komii Taibirias hiranki nitiyim yim ta maeyaua Jisis siya boin wadiekiya Adi Komii siiram mi bret siya hauu aeya kam 5,000nim sim saair kingiin hiriir nitikim. ²⁴ Mi iikamim sima hiriinan kigim, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima tir nwo rani mi sima kimidiniya siyayi sim nhirim sim kwiriinaidam om komii Kapaneama hiriirin Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim simiiram hansiram. Iriig.

Jisis siya ninomor kou hiran bret miyiknankin

²⁵ Mi iikamim sima Jisis siirin whigbid miriyya hir kiguwin mi sima kimidiniya siir srii, inkamin nowomwarkaiyuwiyin, kira tiriirin paka hinin iyya sae nitkin, ha? ²⁶ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwower boinkii, kima kariiramim minam swoki aingwo hansirnikim bretim kara hauu aeyim kimiir mi kimiir mhiyyim ha nae kinugiyim simiiram. Mi kima kariiramim dimin kirie komii komiyyim

kara tirim kima kigim simiiram bi hansirnikim. Nningaka. ²⁷ Kima naeyim biye nwowiyim simiiram kipi mirii. Kima naeyin kwoinbud hauu haiginuwiyin omwai waiyayokiyokiyam siiram miriinanae. Mi kara ti inkamin ninomor kouanki nitin, kimiirin wi kara hauuwi siirin. Dimusi rani, Adi Komii krimiir Wanin siya kariirin inigak bidi ywohaiginugiyin. Mi kara siir mi aiir miriyam nitkin.

²⁸ Mi sima siir swoki srii mi krima wi dimu dimin ti tir big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowamin krimiiram, ha? ²⁹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, tiki diminin kima tiranin, big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowi mi maingimainga siir nwowaiginuwi, kima kariir yai aiiram daingwo tibmii kin, inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir.

³⁰ Mi sima siir yai aka hinina swoki owarkii boin, kira wi piki hinin dimin kirie komii komiiyim sim tiri, krima kigamin. Mi krima wa nwoki aingwo tibmiiyim kiriir yai aiiram, ha? ³¹ Krimiir yidiwi wanwiyaeyim iya sima nu siiyin apain siir hir nwowim sima dimin whirin mana dapiyin siirarar naekim Yokwo Komii saeya hinina boinka, ti naeyin ninomor kouanki nitkin Moses siyar hauu aekim simiirin. ³² Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boinki, kara kimiirin yaimwowar boinkii ti bretin ninomor kouanki nitin kimiirin Moses siyar bi hauugin. Nningaka. Kariir Adin kimiirin siya hauugin ninomor kougi kou hiran bretki bretin. Mi tiki hiriinan naeyin kimiirin wi omwai siya waiyayokiyoki haiginu rani. Nningaka.

Kariir Adin ti hariinan nae kibiyin siir om hiranin siyar hauuwikin bretnanin omwai kima waiyayokiyokiyam. ³³ Mi bretin Adi Komii siya hauugiyin ninomor kouwanin iikam kimiir, yio Jisis karairgin. Mi kimiirin kwoin win wi karar hauu haiginuwi omwai waiyayokiyokiyam. ³⁴ Mi sima siir boinki, Biyan Inkam Komii, wari kiriir bretin krimiirin inokinok hariiyar whauunanae mi nim wi omwai hariiyar nwoki waiyayokiyokiyim. ³⁵ Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, ti bretin kwoin win hauu haiginuwiyin iikam imiir omwai sima waiyayokiyokiyam, yio karairgin. Yipiki kariirim niti yio wi mhiigi nao rani. Mi yipiki kariirim naingwo tibmii kini, yio wi kwoinki haei rani. Nngaka.

³⁶ Kara kimiirin pi hiniina boinkii, kima kariir bidiyar kigin mi kima bi naingwo tibmii kngim. ³⁷ Mi iikamim yipiki Adi Komii siya hauugiyim kariir in nonkwowim, yim sima wi kariir siyu iirar napi. Mi kara iikamim kariirim nitim mi kariirim naingwo tibmii kinim, simiirin wi huyarmai rani. Nngaka. ³⁸ Kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha nuunaiiniyin, kara kariir kwoin iirara napam bi nitkin Nngaka. Kara nua tiriirin minam nuunaiinikin, ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoin iirarar napim. ³⁹ Mi ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoinin yio hningin. Kara ti iikamim siya hauugiyim kariir, kara simiir nwirni kipi haiburgig. Nngaka. Iikam imiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi, iiya Adi Komii siya iikam imiir hidana. ⁴⁰ Ti diminin kariir Adin siya naingwowin kara tiram yio hningin mi ti iikamim yipiki kariir yai aiir

wakaeyim mi ha ninokninkinim kariir, siir yinisimin. Mi sima kariiram naingwo tibmii kinim mi ha mi wakaeyoknam kariir yai aair, simiirin wi kara hauu haiginuwi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siirin. Mi simiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi. Mi sima wi omwaiyar waiyayokiyoki iya Adi Komii siya simiir hidana.

⁴¹ Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoiia Isrel simiir kamim io ha nwowim mi ina nhinkii boinainamim Jisis siir. Dimusi rani, siya hinina boinkin, Bretin ninomor kouanki nitin yio karaigin. ⁴² Sima hinina boin, tiki inkamin siya Jisiskin, Josepni yinisim ikin. Krima siir yopii ad owiirin bidiyar iki inokninkinim. Mi siya hinina dimusi boinkin, kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha niunainikin, ha?

⁴³ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boinki, kima, kima kimar kipi nomboinyokaina. ⁴⁴ Inkam nwirki siir kwoin aingi bi swoki aingwo tibmii kingin pi siya yaingwo tibmii kin kariiram in siirin Adi Komii siyar hurworwokaigin. Mi siirin wi siyar swoki hidninsiin idwowi mi siya wi yaeya kwoin win haii. Mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokiii. Ya tariigina wi iya Adi Komii siya iikam imiir hidana wi saiir nimbiam. ⁴⁵ Yaiya profet kamim sima winboinkiya Yokwo Komii saiir ya hininga. Adi Komii siya wi iikam kasa nowomwarkaiyu rani, dimin taeminim wadie simiir nwowaiginuam. Mi iikamim yipiki kariir Adin siir yai aair wakaeyim mi ha ninokninkinim, kariiram in wi sima naingwo tibmii kini. ⁴⁶ Ti iikam whiekakim simiir nwirki Adi Komii siir bi swoki kiginiminkin. Nningaka.

Kana kanairgin siir kigin ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir.

⁴⁷ Kara kimiirin yaimwower boini, inkamin kariiram naingwo tibmii kaniyin, yo wi yaeya kwoin win haii. Mi siya wi omwai hiriyar waiyayokiyokigiyami. ⁴⁸ An kararın ini bretnan ywowin, iikam imiirin karar whinkinsiis haiginiuwi omwai waiyayokiyokiyamin. ⁴⁹ Biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim iya sima nu siyin apain siir nwowim, sima manaim Adi Komii siya hauuwim simiirarar naeyaonamkim. ⁵⁰ Mi an kara ti inkamin Adi Komii siir om iir haiburgigin mi ha nuunaiiniyin nu tiriir, an kara ini bretnan ywowin, iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kani, yim wi nao rani. Ningaka. Yim wi omwai hiriyar waiyayokiyokigiyami. ⁵¹ An kara ini bretnan ywowin, iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam omwai sima waiyayokiyokiyim. Ankara Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiranki nitkin. Mi iikamim ti bret iir naei, yim wi omwai hiriyar waiyayokiyokikaeyami. Yo ti bretin nuan iikamim sima naeyanin ya kariir piu aeyairga. Mi simiirin wi kara nwoki whinkinsiis haiginiuim, yaeya kwoin win haiyamin omwai waiyayokiyokiyamin.

⁵² Mi ti dimin taeminim siya boinim simiir mi Isrel simiir iikamim simiir kwoinim ina iwitpaomaigiyim. Mi sima ini sima simar yinkinwamwarki whrie boinamim. Sima hinina boin, ti inkamin siir pua krimiirin wi panina hauwi, krīma naeyamin, ha? ⁵³ Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, kara kimiirin

yaimwovar boini. Mi kima ta kariir kip aiir nae karamae nwowi ti inkamın ninomor kouanki nitin mi kima kariir nhie aiir kwiyae karamae mi owi mi kima wi yaeya kwoın win hai rani, omwai waiyayokiyokiyamin. Niingaka. ⁵⁴ Mi inkamın kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaei, yio wi yaeya kwoın win haii, omwai waiyayokiyokiyamin. Mi siirın wi karar swoki hidninsiin idwokii mi siya inkamnan wi omwaiyar swoki waiyai iya Adi Komii siya iikam imiir hidana. ⁵⁵ Kariir kipa saeyairga diminki dimina naeiya. Mi kariir nhieya saeyairga diminki dimina kwiyaeiya. ⁵⁶ Mi inkamın kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaei, yim sima kanakar nwowi mi ankara simaka mi owi. ⁵⁷ Adi Komii siyairgin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiyim simiir Adin mi yio siyarın omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyamikin. Mi kariirın siya nikropkikin mi ankara iriipi hiriinan omwai asi mi waiyayokiyokii. Mi yipiki kariir kip aiir naei, yio wi omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyami ti digworaekwo imiirsi. ⁵⁸ Karaırgin ti Bretin, Adi Komii siir omin ninomor kou hiranın siir hiranki nitin. Ti Bretin yio ti Bretin kimiir yidiwi wanwiyaeyim biya sima naeyın siir hiriinan tani. Niingaka. Sima ti Bret iir naeyim mi iya sima waibiyie nwowa mi sima ina yaonamim. Mi yipiki ti Bretin kara hauuanın siir naei, yim wi omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyami. ⁵⁹ Jisis siya yayim omaka yaimın dimin nidwokai wakaeiya om Kapaneam hirana saiir hir boinmimaugın. Iriig.

Jisis siir yaiya sair miyım, iikam miirın wı sima whınkınsiis haiginıuwi omwai waiyayokiyokiyamın

⁶⁰ Mi iikam whiekakım yipiki siir kigna miriıyım sima ta yai aiir wakaeyım sima hınına boın warı yai hiriinanım kira boınım, krıma simiirın ninoknınkın tani. Mi krımiirın hikak sima nwowi. Mi ti hiriinan yaiyım simiiramın pi nginga nwowi, simiir wakaeyamın, ha? ⁶¹ Mi Jisis siya bıdi yınoknınkıkiyın ti yai hiriinanım sima boınım. Mi siya simiir boınki mi ti yaiyım kara boınım simiir miyım kimiir kwoınım sima haıprıdkikaigım, aniya? ⁶² Mi kima ti inkamın Adi Komii siir omın ninomor kou hiranın kariir kigii kara swoki ami, ti omın kara niki itın siir mi kima wı panına naıngwokii, ha? ⁶³ Iikam kima, kima kimar whınkınsiis ankınsiisnaim omwai waiyayokiyokiyamın wı dig nwo rani. Nıngaka. Adi Komii siir naeyıuın mi ta yaiya kara boın aka mi sowa sowaırgo kimiir whınkınsiis haiginıuwano omwai waiyayokiyokiyam. ⁶⁴ Mi kimiir nhirım yım kariirım bi naıngwo tıbmıigım. [Mi Jisis siya bıdiyar yınoknınkıkiyın iıya siya kamım siir kigna miriıyım simiir nımbinım mi yipiki inkamkın siiram naıngwo tıbmii kın karamae nwowın, siirın wı wir siya napwouwi siir sau omomın siya hanım siirın.] ⁶⁵ Mi Jisis siya simiirın hınına boınki, kara kimiir bıdiyar iki boınkiyın, inkam nwırkı kariiramın siir kwoınarıga bi swoki aıngwo tıbmii kınmımınkın. Nıngaka. Pi siya yaıngwo tıbmii kın mi siir kwoının Adi Komii siyar bıdi hurworwokaigiyın.

⁶⁶ Mi ti yaiyım siya boınım simiir mhoıya

iikam whie komiia biya siir niki kigna apim mi tariinanin sima siirin ini digumii haimriiyugigim. Mi sima siir haiburgigim mi ina yinoopamim. ⁶⁷ Mi mhoiia Jisis siya siir kigna miriyyim kam iuur nwiso simiir srii mi wim kima tari kariir haiburgigam warar mi aingwowi? ⁶⁸ Mi siir yai aka Saimon Pita siya yowarkii boin, biyan Inkam Komii, krima wi nhiniiram nami, ha? Kiriir yaiya sasarga krimiir whinkinsiis haiginuwana, omwai krima waiyayokiyokiyamin. ⁶⁹ Nim krimarin ina ninokninkinim kiriirin, yipikin ti krima wakaeyokna aingwo tilmiiyin kirairgin ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin. ⁷⁰ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kimiirin kara bidi yimbinin kariir kigna miriyan kam iuur nwis nwowam. Mi kimiir nwirin yio miyyik rani, ini yumi biyan inkamin Setan ini siir hiriinan yowoin. ⁷¹ Siya Judas siir boinkin, Saimon Iskariotni yinisimin. Siya ti kam iuur nwiso siir kigna miriyyim simiir nwirkin. Mi mhoiia Jisis siirin wi wir siya napwouwi iki kam biyeyim simiir, sima hanim siirin. Iriig.

7

Jisis siir nomousisimim sima siiram in hiniina bi naingwo tilmii kngim siya Kraiskin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin

¹ Mi tiriiginim dig nwokiyim mi Jisis siya ini nu haimii Galili hirar yapmiriyyin. Dimusi rani, inkam komii komiyyim bi nwowiyim hiranim sima siir nisomaowam tirkim. ² Mi Isrel simiir iikamim simiir iia kingiin nwowa, iripa sima haingiriyu owiya yaewou naeya saiir nikwo

aeyam amar omaka saiir. Ya ta iya simiir ii aeya numirin sasaeyim wai bi nwowim, simiir ninkin imiiaeyam Adi Komii siir. ³ Mi Jisis siir nomousisimim sima siir boin, kira ti om iir haiburgik mi kira nu haimii Judia hiriir dam mi iikamim yipiki kiriir yai aiir naingwo tibmii wi sima nwoki kigim, dimin taeminim kira tiri. ⁴ Mi inkamin ha naingwowi iikamim siir dinokninkin mi siya siir dimin taeminim hindara kipi nimprio diriraerar. Nningaka. Mi kira ti hiriinan dimin taeminim simiir tiri mi biyin kirar tiki isiimauna hinda tinda. Mi ti dimin taeminim iikamim sima nwoki kigim kira diriraeranim dimin miyik miyikim. ⁵ Mi siir nomousimim yim simiir hiriinan yayim hinda puairga mi boinkim, sima bi mi aingwo tibmii kungim. ⁶ Mi simiir yayim ha boin digiyim mi Jisis siya simiir boin, kariir iya bi niki imbinika karar nisiimaunana hinin, kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya. Mi kima paki hinin iya sae mi ami ta iya Isrel simiir iikamim yaewou iripa sima ninkin imiiaeyana, numiran sasaeyim wai bi nwowiyim sim Adi Komii, yo kimiirar kwoinkin. ⁷ Iikamim nu tiranim sima io kimiir bi nwowikim Nningaka. Sima io kariir nwowikim. Whisarii rani, simiir aowa aowan dimin taeminim sima tiriyim kara haknoudninkinikim. ⁸ Kimar ti am simakan, ta yaewou aiiramin. Ankara nningaka pi wara nam tani. An kara ii nhirim tirar niki owamar naingwowi. Kara simiirin hininin asiima niki isiimauwim pi boriisopi, kara ti inkamin Adi komii siya nikropkiyin siya. Nningaka. Ya ina niki owa. ⁹ Mi siya simiirin hiriinan boinkiyin mi siya

ini nu haɪmii Galili hɪrar ywokiyin. Iriig.

Jisis siya yaewou naeya amar omaka saiir naeya saiirɪn warar ini ikwo aeyu

¹⁰ Mi Jisis siir nomousisimim ha namim sima ta yaewouwa saiir nikwo aeyam mi yio siya ini mhoiiyar mi amin. Siya iikam whiekak aka bi namkin. Siya sasar yimprio am. ¹¹ Mi Isrel simiir iikamim iya sima ta yaewou aiir nikwo aeya, yim sima kimidiniya Jisis siiram yoksirboin. Mi sima ini simasimar yinsrii ansriiyim siya ini papi nwowin. ¹² Mi Jisis siiramim simasimar whrie boinam. Nhirim yim hiniina boin, siya inkam wadiekim. Mi nhirim hiniina boin, kiya yio inkam paii rani, iikam ima naingwo tibmii yamin, siir kwoinkar priinaingwo boini iikamim simiir nikpitmayamin. ¹³ Iikam hoimgaki bi boinkim Jisis siir nhinkiiyamin. Nningaka. Dimusi rani, sima minsi nididkim, Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim pi sima wakaei mi simiirin pi sima niki.

¹⁴ Mi ii kwoimim yaewou sima nikwo aeyim simiir mhoiia Jisis siya iikam imiirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hirin, ini idowiiyar boinmimauuin. ¹⁵ Mi Isrelmi inkam komii komiiyim sima hiriinan kigim, sima ini hindara yanaakiyim. Mi sima boin, ti inkam hiriinanin ti dimin taeminim yokwo tir nwowim, siya simiirin panin panina ninokninkinkim? Mi siya ti iikam imiir kwomwarkaiyuin, inkam ninokninkin komiigaknan siya skulam bi swoki amiminkin. Nningaka. ¹⁶ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarki boin, ti dimin taeminim ti

kara nowomwarkaiyuwim kimiir, yim kariir tani. Nningaka. Ti yaiyim yim Adi Komii siirgin, inkamin kariir nikropkiyin. ¹⁷ Mi inkamin siir kwoin komiiyin Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiiram naingwowi mi siya pa ninokninkinkii ta yaiya kara boinmimauuwa. Kara kariir kwoinkar priinaingwo boini iyie? Kara Adi Komii siir yai imiir boini. ¹⁸ Mi inkamin siir kwoinkar naingwo boini, yio ti hiriinan inkamin yio siir inig iirar hainanamar tiri. Mi inkamin ti inkamin siya nikropkiyin mi ha nitin, siir inig iir hainani mi yai ha boinmimauuwi mi yio ti inkam hiriinanin, yio inkam wadiekin bi iksisaeikin. Nningaka.

¹⁹ Biya Moses siya siyu komii siir siyuim kimiir hauuwim mi kimiir nwirki ti siyu iir bi swoki sibgu apkim. Nningaka. Mi kima kariir nisomaowam dimuam tiri, kara ti Moses siir siyu iir nap karamae nwowin, ha? ²⁰ Mi iikam nhirim siir yai akan sima yowarkii boinki, yipikin kiriir nisomaowam tirin. Mi kira ti hiriinan yai boinin mi tari kiriirin uridyugi bidi ii okwokaiyin, aniya? ²¹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kima io kariir dimusi nwo rani mi kibi kwira, iikamin makiniiyim simiir kara ninimniskiiyim, Judami ii komiia piu siskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir mi kima kwoin bibiyie kariiramin saiirsi naingwowi. ²² Mi biya Moses siya kimiirin min boinkin, kimiir yinisim yinkamiyinin simiir miois imiir kitiyopnir haiyim. Nningaka. Yio kimiir brougae ima tirkin biyin. Mi wim kima kimiir yinisim yinkamiyinin simiir mioisim Juda simiir ii komiia piu siisiya dimin taemin tir karamae

nwowiya, saiirar mi kitiyopnimmir haiigim. Mi Moses siir siyuuin siirar mi apkin. ²³ Wim kima ti diminim Judami ii komiia Sabat piu siiskuwakiya dimin taemin whir tir karamae nwowiya saiirin ini Moses siir siyuu iirar mi apim. Mi kima pi io kariir dimusi nwowi, ti makak iikamim kara ninimniskiiyim simiirsiiyin ta Judami ii komiia piu siiskuwakiya Sabat dimin taemin whir tir karamae nwowiya saiir, ha? ²⁴ Diminim kara kimiir boinim kima simiirin hindara whisariiya kipi hid. Wim kima ha naingwowi kara Moses siir siyuu iir mi ikwowaisii. Kima sibgu daingwo omoki mi kima pa nwoki inokninkinim kariir yayim kaimwowaigim. Iriig.

Mi iikam nhirim sima boin Jisisin Kraiskin inkamin Adi Komii siya nikrop iuungiyin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam siya

²⁵ Mi iikam nhirim om komii Jerusalem hiranim sima boin, ti inkamin siya sima nisomaowi. ²⁶ Kima siir kigi! Siir dimin taeminim iikam imiir siya boinim, siya isi hindara krinkinkiyim. Mi siirin inkam nwirki bi swoki boin huriyuu miminkin. Mi inkam komii komiiyim sima hiriayar yaingwo mi tari Krai siyairgi sae, ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuugiyin, iyie? Si rani? ²⁷ Mi ti inkamin Adi Komii siya siirin panin panina nimbingikin. Krima ina ninokninkinim siir om iirin. Mi mhoyiya ti inkamin Krai nikuwiiyin, Adi Komii siya nimbingiyin, siya swoki iti mi iikamim sima wi ha ninokninkin tani, siya pindanki nitkin. Mi hiriinanki nuwi siya tari Krai rani.

28 Mi ti dimin taeminim iikam ima boinkiyim simiir mhoiyya, Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hirar niki owin mi siya ini komiiyar kauwok boinkiyin. Wim kima ha naingwowi kara yipikin mi kara pindankin nitkin. Kara kariir kwoinairgi bi priinaingwo itkin. Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kara asi nitkin. Kwoinim siyar naingwowyim yim kaimwowaigim mi kima siir ninokninkin tani. 29 An kara siirin ina ninokninkin, whisarii rani, kara biyya saika hirar niki okin mi kariirin nua tiriirin siyar nikropkikin. 30 Mi ti dimin taeminim siya boinim simiir mhoiyya, inkam komii komii nhirim ina yamim siir hugripkikikaiyam mi siir nonkwonamim maeyauwa mi biye miriyya saiir hiriir. Mi sima siir bi nonkwokim. Dimusi rani, iyya siya namana ya kingiin niki o rani. 31 Mi iikam whiekakim, dimin taeminim siya nowomwarkaiyuwim simiir wakaeyim, sima ina yaingwo tilmii kingiyim siiram. Mi sima boin, mhoiyya ti inkamin Krai nikuwiyin Adi Komii siya nimbangiyin tiriir nitam, dimin kirie Komii komiiyim siya tiri wi tari ti inkamin siya tirim dimin kirie komii komiiyim wi tari simiir namsi haiburi? Niiingaka. Iriig.

Mi sima polis inkam nhirim simiir yikropki, Jisis siir nonkwowam

32 Mi Farisi kamim sima hiriinan wakaeyim, iikamim sima Jisis siir haigiririr boini mi sima mi prismi biyyan inkam ikim, sima polis inkamim simiir asi nikropkikim siir nonkwowamin. 33 Mi iyya sima nita Jisis siiram mi Jisis siya ina boinwinin simiirin, kara kimaka tapaiirin

ii pr̄ei nwo rani m̄i kara w̄i kapi swoki ami ti inkam̄n kariir n̄ikrop iuungiȳn nua t̄iriir siiram. Mi w̄i saikar swok̄in̄i owouwi. ³⁴ Mi mhoiia k̄ima kariiram hans̄irni, k̄ima w̄i kariir k̄ig rani. Mi ti omin kara naman̄in k̄ima kariiram̄n w̄i mhoiia siiram n̄intirop it rani. N̄ingaka. ³⁵ Mi ti yai h̄iriinan̄im siya bōnkiȳm s̄imiir mhoiia, Isrel s̄imiir biyan inkam komii komiyȳm s̄ima simas̄imar ȳnwhrie anwhrie bōnam̄im, siya ti h̄iriinan bōnin̄ m̄i siya w̄i p̄inda nami kr̄ima siir k̄ig karamae nwowi, ha? Mi siya w̄i iki omom p̄ugan kw̄irniȳm Isrel s̄imiir p̄ugana saeya wara nwo karamae nwow̄im w̄i s̄imiir nami? Mi siya w̄i iki omom Isrel s̄imiir iikam̄im s̄imiir kam nwonw̄irakin̄ n̄ink̄in hopkai waiȳm w̄i s̄imiir nami? Mi siya Adi Komii siir yaiya w̄i Grikmi isid̄in h̄iran̄im w̄i s̄imiir nin̄i bōnm̄imauw̄iuwi, aniya? ³⁶ Mi siya h̄in̄in̄ dimusi bōnkin̄? Mhoiia k̄ima kariiram hans̄irni k̄ima w̄i kariir k̄ig rani, kara w̄i omin k̄ima n̄intirop it karamae nwow̄in w̄i siir nami. Iriig.

Jisis siya opa iikam imiir hauu haiginiuwana kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyam saiir boinkin

³⁷ Mi iikam ta yaewou naeya saiir n̄ikopkaini iia saiirar niki ikwo aeȳm amar omaka saiir h̄ir m̄i Jisis siya ha n̄insiin okwokiȳn ini komiyyar kauwok bōnamnankiȳn. Yipiki kwoinki haei yio kariir wini k̄igni m̄i siir̄in w̄i op kara hauu kwiyae haiginiugii. ³⁸ Ya ini Yokwo Komii saeyar boina yaiya ini saiir h̄iriinana ywowa. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii k̄ini, yio w̄i Adi Komii siir naeȳiun̄ h̄iriyyar namyokiyokiiȳn w̄i siir haii.

Yio wi opa ieno anki niriidk#nmw#mo#naniniya wi saiir hiriinan niriidk#nmw#mo#nanini siir kwoin hirankin mi wi siya whinkinsiis haigin#uwi iikam nhirim simiirin. ³⁹ Jisis siya ta hiriinan yaiya Adi Komii siir naeyu iir boinkin. Mi yipiki siiram naingwo tibmii k#ni, tiriiginin wi ini haniin siir kwoin iir kwirii idwokaii. Mi ta iya Adi Komii siir naeyu#in bi niki itkin. Dimusi rani, Jisis siya bi niki aonamkin mi bi niki insiin idwonamkin omwai waiyayokiyokiyamin. Mi Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiriir bi niki amkin, kirie komii haiyamin. N#ngaka. Iriig.

Mi iikamim isido whisa yinibirgi. Nhirim yim sima kwoin mi aingwo mi nhirim yim sima kwoin

⁴⁰ Mi iikam whiekakim hir nwomimirim sima boin, kaimwoka, ti profet inkamin kr#ma nwokwokinin siyaargin. ⁴¹ Mi nhirim sima boin mi tari Kraisiya ti inkamin kr#ma nwokwokinin Adi Komii siya nikropkiyam. Mi Jisis siya nu Galili hirankin nitkin mi nhirim yim hinina boin, ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyanin siya wi nu haimii Galili hirii nimbiam. N#ngaka. ⁴² Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin hiriyyar boinkikin. Ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyanin yio Devidni namougin. Siir yopiiya siirin wi om Betlehem omin biya Devid siyar nwowin wi siir hir naokainaei. Mi hiriinanki nuwi mi siya tari Kraisi rani. ⁴³ Mi iikam whiekakim hir nwowim kasa rani. Mi sima isido whisa yinikibirnam, nhirim yim sima dimin mi boin mi nhirim yim sima dimin mi boin, Jisis siirin. ⁴⁴ Mi ti yayim simiir mhoiyya, nhirim kimidiniya Jisis siir yonkwowam tir, maeyauwa mi biyie miriyya

saiir h̄ir h̄uḡr̄ip̄k̄ik̄ikaigiȳim. M̄i s̄ima siir bi nonkwok̄im. Dimusi rani, ta iya siya naowana ya bi niki imbinika. Iriig.

Inkam komii komiiȳim s̄ima Jis̄is siiram bi naingwo t̄ibm̄iiḡim

⁴⁵ M̄i t̄i dim̄in taemin̄im s̄imiir m̄hoīiya, polis inkam̄im s̄ima Jis̄is siir haiburgiḡim m̄i s̄ima ina swok̄i am̄im prismi biyan inkam̄im m̄i Farisi kam ik̄im s̄imiiram. M̄i s̄ima s̄imiir̄in h̄in̄ina boin̄win, k̄ima siir nonkwonani karamae dimusi nwok̄im, ha? ⁴⁶ M̄i polis inkam̄im s̄ima s̄imiir yayaka h̄in̄ina yowark̄i boinki, biya inkam nw̄irk̄i t̄i inkam̄in siir h̄iriinan yai bi swok̄i boin̄min boin̄m̄inkin. N̄ingaka. ⁴⁷ M̄i Farisi kam̄im s̄ima h̄in̄ina yowark̄i boin̄ m̄i siya iki iikam n̄hir̄im s̄imiir kinsinan m̄i tari kimiir̄in ini warar ȳinkin h̄iuspak haiȳin siir siȳiu iir napam, aniya? ⁴⁸ M̄i k̄ima h̄iriyar k̄igi, inkam komii komiiȳim kimiir k̄iḡirkakiȳim m̄i Farisi kr̄ima, kr̄imiir inkam nw̄irk̄in ini warar wakaeyoknan siir yai aiiram̄in, aniya? N̄ingaka. ⁴⁹ Ȳim t̄i iikam̄im, ȳim Moses siir siȳiu komiiȳim siir siȳiu imiir bi ninokn̄ink̄ink̄in kr̄imiir h̄iriinan. M̄i s̄imiir̄in w̄i Adi Komii siya tirbugii, iya siya iikam imiir h̄idana. ⁵⁰ M̄i Nikodimas̄in t̄i inkam̄in Jis̄is siiram namw̄iȳin n̄iyaka ȳio t̄i Farisi inkam̄im s̄imiir inkam nw̄irk̄in. M̄i siya s̄imiir boin̄, ⁵¹ Kr̄imiir siȳiuin ȳio ha boinkin, kr̄ima kam̄im s̄imiir k̄iḡirkakiȳim, kr̄ima inkam̄in yai boin̄iȳin siir yai aiir̄im tiki mauugi m̄i dim̄in̄in siya tiran̄in siiram tiki k̄igi m̄i m̄hoīiya kr̄ima w̄i h̄aini boin̄im, siya wadiek̄i piyamisi ow̄in, iȳie? Wadie rani.

⁵² Mi siima siir yai aka hiniina yowarkii boin mi ni kira iriipi hiriinan nu haimii Galili hiran inkam paeprikabgin, aniya? Kira Yokwo Komii saiir sibgu mwaini mi kira wa nwoki inokninkinim, profet inkam nwirin wi nu haimii Galili hir swoki imbiyamimin tani. Ningaka. Iriig.

8

Wiga, kamkaka wig nhirmi kam aka nwowiya saeya

¹ [Mi iya siima simiir yai imiir digiyim mi ti iikamim hir haingiriyu owim ina nhinmaigiyim simiir yapa yapa oma. Mi Jisis siya yo kimidina mhu whirin Oliv nikiuwiyin siir yam. ² Mi igwir nugak imuma Jisis siya ina swoki amyakwokin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir. Mi iikam whiekakim ha nitim ini siirar ini idwo kaeyokainiyim. Mi siya ini simiir bopwonau hirar yidwokai owomwarkaiyuwin. ³ Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim siima wiga kamkaka wig nhirmi kam aka nwowa saiirin warar yikunani. Mi siima kimidina saiir boinki, saeya iikamim simiir whwonkam idar ninsiin okwokiyim. ⁴ Mi siima kimidiniya Jisis siir boinki, inkamin nowomwarkaiyuwiyin ta wiga, wig nhirmi kam aka nwowa krima saiir bidi kigim. ⁵ Krimiir siyu komiyyin Moses siya winkiyyin yo hiniina boinkikin, ta hiriinan wiga krima saiirin siiyani kaiyimik aoki. Mi ni kira pi panina boini ti hiriinan siyu iirin, ha? ⁶ Siima ti hiriinan yayim minam boinkim sirni hanin siya kiyiskaiyim mi siirin pa nwoki boin huriyyuim. Mi siirin pa nwoki onkwonamim maeyauwa mi biye miriia

saiir hūgrīpkīkīkaiyam. Mī sīma siir bī swokī iksisaekīm. Nūngaka. Siya bīdiyar yinoknīnkīnīn. Mī Jīsis siya ha waisīnainamīn mī siya kīmīdīniya nu iīir wīn.

⁷ Mī sīma hīrar nīkī okwowīm mī sīma sīramīn īna kīntīnu sīraraokiyīm. Mī Jīsis siya ha nīnkīyīnyīn okwokiyīn mī siya īna boīnkīyīn sīmīrīn, yīpīkī kīmīir nwīrīn dīmīn bīyīe tīr kara-mae nwowīn, bī pī siya dīt saiirīn sīiyani. ⁸ Mī siya ha swokī waisīnainamīn mī siya yai nīhīrīm īna swokī wīnamīn nu iīir. ⁹ Mī yayīym Jīsis siya boīnīm sīmīir mhoīya, sīma īna kīwomwokairaraokiyīm nwonwīra nwonwīra sīmīir oma namīm. Mī bīyīn adīyaowae waībīyīeyīm sīma haiburgīg hīrīn. Mī mhoīya yainan whran, kopak mwīgak īma. Mī sīma īna yamīm sīmīir oma. Mī hapaiirīn Jīsis saīsar ywokī ta wīg anakan. ¹⁰ Mī Jīsis siya ha nīnsīn okwoyīnyīnkīyīn mī siya kīmīdīna saiir sīī, wīg, sīma īnī papi nwowīm? Tapaiirīn inkam nwīrkī swokī o rani, kīrīir boīn hīurīyīuwamīn warī dīmīn bīyīeyīm kīra tīrīm sīmīirsīyīn, ha? ¹¹ Mī wīga sīir yai aka hīnīna yowarkī boīn, inkam Komīī tapaiirīn inkam nwīrkī swokī o rani. Nūngaka. Sīma bīdī yamswokiyīm. Mī Jīsis siya saiir boīn, an kara īrīpī hīrīinan warī sīyīu bīyīeyīm kīra mī tīrīm pī sīmīirsi boīn hīurīyīu rani. Mī kīra tapaiir haiburgīg mīpī tī am. Mī kīra wī dīmīn bīyīe kīpī swokī tīrmīmīn. Nūngaka. Iīīg.]

Jīsis siya īnī bīekī whwoyanan ywowīn nu iīir

¹² Mī Jīsis siya yīpīkī sīir kīgna apīm, sīmīirīn īna swokī boīnkīyīn, kara tī nu iīirīn īnī bīenan whwoyan. Mī yīpīkī kariirīm naīngwo tībīī

kini mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi siya wi siyiu biyeyin niibwomambwonan nwokiyamin wi siir nap rani. Niingaka. Siya wi yaeya kwoinwinin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir haii bienan whwoyaeiyin. ¹³ Mi Farisi kamim sima Jisis siir boinki, wari dimin taeminim kira boiniyim yim kiriir kwoinkar priinaingwo boini. Wari dimin taeminim kira boiniyim yim dimin komii rani, yim krimiirin ha niisiimauu rani, kira yipikin. Niingaka. ¹⁴ Jisis siya hinina yowarki boin. Niingaka. Ti dimin taeminim kanakanar boin wakaenam yim kaimwowaingim. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin omin kara nitin mi omin kara namanin. Mi wim kima ha ninokninkin tani kara pindanki nitkin mi kara wi pinda nami. ¹⁵ Wim kima kariirin nuan dimin imiirarar hidikin. Kima kariirin dimin mwoni bi boinikim. Mi kima kariirin ini hiriyyar boin huriyyu kripkaiyim. Mi an kara inkam imiirin hiriinan bi hidikin. Niingaka. ¹⁶ Mi kara iikamim kariir whwonkam ida nokwowim simiir dimin taeminim sima tirim simiir hidi, kara wi wadeyar hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin aingi priinaingwo hid rani. Niingaka. Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin siya ini kanakar nwowin. ¹⁷ Kimiir siyiuin yo hinina boinkin, inkamwo pi nwisa ywoki kwoin whiruwa iki diminin sowar boinin pi kaimwo siya nwokii. Dimusi rani, sowa kwoin whiruwa bidi ywokiyo. ¹⁸ Kara kimiirin dimin taeminim kariirarim simiir boini, kara ti inkamin Adi Komii siir omanki nitin. Adi Komiiyin kariir Adin, yipikin kariir nikropkiyin, siya mi kara, krira kimiir ninokninkin haiginuwam tiri

kariirin hinin, kara yipikin. ¹⁹ Mi sima siirin hinina srii, kiriir Adin ini papi nwowin? Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin mi kima kariirin ha ninokninkin karamae nwowi kara yipikin mi kima kariir Adin siirin wi wara mi inokninkin tani. Mi kima kariir ninokninkini mi kima kariir Adin siirin wa mi inokninkini.

²⁰ Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir maeyau kwira hiuyokiyokaiya maeyaua umirim Adi Komii siima hauuwiyim, sim haigiya saiir hir boinmauugin. Mi sima siir bi nonkwokim maeyaua mi biye mriiya saiir hir hugripkikikiyamin. Dimusi rani, siir iya naowana ya bi niki imbinika. Iriig.

Kima omin kara namanin siirin wi wara nit rani

²¹ Mi Jisis siya simiirin ini hriiyar swoki haingiyas boin taraowamin. Kara wi kapi namkripkainami. Mi mhoiya kima wi kariirim hansirnaaei. Mi mhoiya kima wa naonami. Dimusi rani, ti dimin biyeyim kima tirim simiirsika. Mi kima omin kara namanin wi siir wara nam tani. Nngi, nngaka. ²² Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim siima hinina boin mi siya hinina dimusi boinkin, kima omin siya namanin wi siir wara nam tani? Mi ti yayim ti siya kwaboinkiyim, yim tari hinina boinkim, siya wi siya siyar swoki isomaonaei. Mi krma wi wara ninkin am tani, ha? ²³ Mi Jisis siya hinina yowarkii boin, wim kima nu tiran iikamkim mi an kara ninomor kouan inkamkin wim kima ti nuin siir tirankar nitkim, an kara kouanki nitkin. ²⁴ Kara kimiirin ti hriinan siirsi boinmauugin. Kima wa naonami. Dimusi rani, kimiir dimin biyeyim

kɪma tɪrɪm sɪmɪɪrsɪka. Mɪ kɪma ha bɪ naɪngwo tɪbmɪi kɪngɪm kara tɪ Inkamɪn Adɪ Komɪi sɪya nɪkropkɪyɪn sɪya. ²⁵ Mɪ sɪma sɪɪr yai aka ɪna swokɪ owarkɪi boɪnɪm, ɪhɪ mɪ kɪra yɪpɪkɪn? Mɪ Jɪsɪs sɪya ɪna swokɪ owarkɪi boɪnɪn, kara tɪ yayɪm kɪmɪɪr bɪdɪyar ɪkɪ boɪnmauuɪn, ɪɪya kara bɪɪgɪ bɪɪ Adɪ Komɪi sɪɪr yai aɪɪr boɪmɪmauuɪn. ²⁶ Kara kɪmɪɪrɪn wa pɪ boɪnɪn mɪ wa pɪ mɪ hɪdɪn dɪmɪn bɪyɪe bɪyɪeyɪm kɪma tɪrɪm sɪmɪɪrsɪyɪn. Mɪ tarɪɪnanɪn ɪyɪe? Yɪo ɪnɪ nɪngɪa ywowɪn. Mɪ tarɪɪnanɪn kara nuan ɪɪkamɪm kɪmɪɪrɪn pɪ yaimɪn dɪmɪnɪm kara hainanɪyɪm sɪɪr hɪrankɪ, ɪnkamɪn yɪpɪkɪ kariɪr nɪkropkɪyɪn pɪ sɪmɪɪr boɪnmɪmauuwɪ. Sɪyairgɪn kaimwokɪ kaimwowɪn. Mɪ ta saeyairga kara boɪnmɪmauuwɪya ɪɪkamɪm nuanɪm kɪmɪɪr.

²⁷ Sɪma ha bɪ nɪnoknɪnkɪnkɪm tɪ dɪmɪn taemɪnɪm sɪya boɪnmɪmauuwɪm, yɪm sɪɪr Adɪn sɪɪrgɪm. Nɪngaka. ²⁸ Mɪ Jɪsɪs sɪya sɪmɪɪr boɪnkɪ, mhoɪɪya ɪɪya kɪma kariɪr hainanɪ, ɪnkamɪn nɪnomor kouankɪ nɪtɪn paeyɪn hɪɪnɪya nɪrɪonɪnkɪnɪn sɪɪr mɪ kara ha naonamɪ mɪ kɪma wɪ hainɪ nɪnoknɪnkɪnɪ, kara yɪpɪkɪn. Mɪ kɪma wɪ hainɪ nɪnoknɪnkɪnɪ, kara tɪ dɪmɪn taemɪnɪm kanakanar bɪ pɪɪnaɪngwo boɪnkɪm. Mɪ tɪ yayɪm kara boɪnmɪmauuwɪm kɪmɪɪr, yɪm kariɪr Adɪn Adɪ Komɪi sɪyar hauugikɪm kariɪrɪn. ²⁹ Mɪ kariɪr Adɪn, Adɪ Komɪi sɪya yɪpɪkɪ kariɪr nɪkropkɪyɪn, sɪya ɪnɪ kanakar nwowɪn, sɪya kariɪrara bɪ kɪgnɪnkɪnkiɪkɪn. Dɪmɪsi rani, sɪɪr yayɪm karar wakaekɪm mɪ kara sɪɪr kwoɪn ɪɪrar napɪkɪn. ³⁰ Mɪ ɪkam whɪekakɪm ta yayɪa Jɪsɪs sɪya boɪna sɪɪr wakaeyɪm sɪma ɪna yaɪngwo tɪbmɪi kɪngɪyɪm sɪɪrɪm. ɪrɪɪg.

Jɪsɪs sɪya sɪmɪɪrɪn mɪnsɪ boɪnmɪmauuɪn sɪya

simiir whinkinsiis haiginiugin sima dimin biyeyim rirmiiya simiirsi nwowim

³¹ Mi mhoiia Jisis siya Isrel simiir iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyim mi sima ina yaingwo tibmii kungiyim ti yayim siya boinim simiiram. Mi kima ti yayim kara boinim simiiram naingwo tibmii kuni mi kima wi kariir kigna miriyan inkam nwowi. ³² Mi mhoiia kima wi haini ninokninkini yaimwokiayaimwowa. Mi ta yaimwokiayaimwowa kimiirin wi saeya whinkinsiis haiginiuwi rirmiiya dimin biyeyim simiirsi nwowim inkamin maeyaua mi biye miriia sair hir hugripkikikaiyin mi ha haiburgigiyin, siir hiriinan.

³³ Mi sima ina yowarkii boinim, nim krima Ebrahamni namouwim, krima biya inkam nwirniyim nunga nunga bi swoki mirii miminkim. Mi kira hiniin dimusi boinkin, kima wi inkamin maeyaua mi biye miriia sair hir hugripkikikaiyin mi hir ha haiburgigiyin mi rirmiiya ha nwowiyin wi siir hiriinan nwowi.

³⁴ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwovar boinkii, iikam kima yipiki dimin biye tirim, yim ini iikamim maeyaua mi biye miriia hir hugripkikikaiyim dimin biyeyim ini haniin simiir kwoin imiir kwirii idwokaiyim ini simiir hiriinan ywowim. ³⁵ Iikamim maeyauwa mi biye miriia sair hir hugripkikikaiyim, sima diminim sima naingwowiyim wi tir tani. Mi inkamin yipiki om hirar nwowiyin yo nikrani, diminin iki siya naingwowiyim tiram, yim wa tiri. ³⁶ Mi kara ti yinisimin kimiirin wadie tir haiginiuwi mi kima iki dimin biyeyim simiirsiyin wi rirmiiyar

nwowi mi kima mhoiyya wi rirmiiḡirirmiiyar nwoki.

³⁷ Kara ina ninokninkin, kima Ebrahim siir namougim. Wim kima kariir nisomaowam tiri. Dimusi rani, kima yayim kara boinmimauuim simiiram naingwo tibiimii kin tani. ³⁸ Kara kimiirin yayim kariir Adin biyya siya niisiisiimauuim kariir, simiir boinmimauuwi. Mi wim kima ini dimin taeminim biyya kimiir ad ima boinmimauuim ini simiirar swoki tirim.

³⁹ Mi sima siir yai aka hinina yowarkii boin, krimiir adin Ebrahimkin. Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin mi kima Ebrahim siir yinisimki niuwi mi kima wi dimin taeminim siya tirim wi simiir hiriinanar ti tir. ⁴⁰ Mi ti yayim kara boinmimauuwim, yim yaimwowaigim, yim ti yayim yim kara wakaenani ima Adi Komii siirim. Mi wim kima ini hiriyyar niksise kripkaiyim kariir nisomaowamin. Abraham siya ti hiriinan siyiu iir bi swoki tirmiminkin. Nningaka. ⁴¹ Wim kima dimin taeminim kimiir ad ima tirim simiirarar tirkim. Mi sima siirin ini igao yayiar boinkiyim, krima hiyyin tani. Krima ad nwiruwani yinkim Adi Komii siirḡisiirḡim. ⁴² Mi Jisis siya simiirin hinina boin mi Adi Komii siya kimiir Adḡi niuwi mi kima kariiram warar timi aingwokwo, ti inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir siir om hiranki. Kara tiriirin kariir kwoin ara napam bi nitkin. Kariirin siyar nikropkikin. ⁴³ Mi kima ti yayim kara boinim simiir ninokninkin karamae dimusi nwokim? Kima wi ninokninkin tani. Dimusi rani, kima, kima nwowa saiir hiriinan nwo rani mi kima kariir yai aiirin wi ha wakaeyoknarani. ⁴⁴ Wim kima kimiir adin

Setan siir yinisimkim. Mi wim kima dimin biyie biyeyim siya naingwowyim simiirar mi aingwowikim. Mi bidi bidiniyarin, siya inkam nisomsom aowaki waiwigin siya miyiknansim bi swoki omin ominkin. Dimusika, mnsika siya simiir whinkinsiisamin yaimwoni wara bi boinikin. Siya niksisaeyaki waiwigin, iikamim simiir kwoin imiir nikpitmayiam. Mi iya siya niksisaeyim, siya siir kwoin iirar napikin. Dimusi rani, siyairgin iikamim niksisaeyim simiir adin. ⁴⁵ Kara kimiirin yaimwowar boini yayim kara boiniyim kara yaimwo imiirarar boini. Kara bi niksisaekin mi kima simiiram bi naingwo tibmii kinikim. Dimusi rani, kara kimiirin Setani dimin taeminim sim boinkin. ⁴⁶ Mi kimiir nwariki hariinan boin karamae dimusi nwowi, ti dimin taeminim kara tirim yim kipii rani, ha? Kara kimiirin yaimwowar boini mi kima kariiram naingwo tibmii kinim payop. ⁴⁷ Mi tiriiginim yipiki Adi Komii siir yinisim nwowi, yim sima dimin taeminim Adi Komii siya boinim simiir wakaeyoknakim. Wim kima Adi Komii siir yinisim tani mi kima dimin taeminim siya boiniyim simiir panisi wakaeyoknasi. Iriig.

Ebrahim siir apu aeya naokaina siir, an kara hariiyar nwokin

⁴⁸ Mi inkam komii komiiyim Isrel simiir iikamim simiir kigirkakiyim sima siir boin, biya krma kiriirin yaimwowar boinkikim, ti nu hamii Samerian inkamin, kiriirin yu biyekii bidi ii okwokaiyin. ⁴⁹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kariirin uridyugi bi nii okwokaigin. Kara, kariir Adin siir inig

iirarar hainan prapasi. Mi wim kima kariir swoki igbumbuwi mi kima kariir inig iir bi hainanikim. ⁵⁰ Kara dimin taeminim minam bi tirkim, iikamim kima kariirin hinina boinim, kara inkam wadiekim. Nningaka. Adi Komii siya iikam kimiirin wi mhoyiya niisiimauwi kariirin hinin kara inkam wadiekim. Mi dimin taeminim kara tirim, wi siyar hidi. ⁵¹ Kara kimiirin yaimwower boini, yipiki kariir yayim kara boinim simiir naingwo tibmii kinin yio wi nao rani. Nningaki, nningakinga. Sima wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiyami. ⁵² Mi Isrel simiir inkam komii komiyyim, simiir kigirkakiyim, sima siir boin, krima ini haini yinokninkinkiyim kira asi whaowaei, kariirin uridyugi bidi yitkiyin. Mi kariir kwoinin siya kiyipiyaokiinaowidi. ⁵³ Mi inkamin Ebrahim nikiuwiyin mi profet inkam ikim yipiki Adi Komii siir yai aair nowomwarkai haiginugigim yim bidi yaonamim. Mi ni kira kimidiniya hinina boin, yipiki kariiram naingwo tibmii kinin wi nao rani. Yio wi omwai hiriyyar waiyayokiyokii. Mi kira hiriyyar naingwowi Ebrahim siya mi profet inkam ikim, simiir kouwin ini kira ywowin, ha? Mi kira hiriyyar mi naingwowi kira ini Adi Komii siir hiriinan ywowin? ⁵⁴ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin mi kara kariir inig iirar swoki hainan prapasi, yio dimin komii rani. Kara wi hiriinan tir tani, Adi Komii, kariir Adin yipikin kima boinin hinin kima siiram naingwo tibmii kinin, siya siyargin kariir inig iir hainan prapasi. ⁵⁵ Kima ha boinkim, kima siirin ina ninokninkinin mi kima siiram naingwo tibmii kin tani. Nningaka.

An kara siirin ina ninokninkinin mi kara ina mi wakaeyokna aingwo tibmii kinin siiram. Mi kara ha boini, kara siir bi ninokninkinkin. Kara wi ikam kimiir hiriinanar pi mi owin niksisaeyan inkam. Ningaka. Kara siirin ina ninokninkinin mi kara siiram asi wakaeyokna aingwo tibmii kinini. ⁵⁶ Kimiir brougaeyin Ebrahimin minam naingwokwonanaekin, iya kara haiburgigana Adi Komii siir om iir mi nua tiriir nitim, inkam nauuni oniyim nuan ikamim kimakar. Siya bidi yinokninkinin mi siir kwoinin maingimairga komiigak asi nwokin. ⁵⁷ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima siir boin, kira waibiyie bi niki okin mi kira Ebrahim siirin ha kin, aniya? Kiya, nipi niksisaei. ⁵⁸ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, kara kimiirin yaimwovar boini, biya Ebrahim siir yopiiya siir naokaina, ankara hiriyar nwokin. ⁵⁹ Mi ti yayim siya boinim simiir mhoiya, kamim siya ina haiyim siir kaiyimik aowam. Mi Jisis siya idowiiya bi nwokin. Mi siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir haiburgigin mi ina yapnaniyam in idowiiya hirir. Iriig.

9

Inkam nhwokwisaeyin siir niwiigin

¹ Mi Jisis siya ha napnam in sasar mi siya inkam nhwokwisaeyin siir kin, siir yopiiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakika. ² Mi kamim siir kigna mriiyim sima siir srii, inkamin nowomwarkaiyuwiyin, siyu biyie nhinga tirkin, ti inkamin siir yopiiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainan. Siyar, iyie? Siir

yopii ad owa? ³ Mi Jisis siya sɪmiir yai aka hɪnɪna yowarkɪ boin, tɪ inkamɪn mɪ siir yopii ad owa sɪmani dimɪn biyɛ bi tɪrkɪm? Siya nhwokwisae hɪriiyar nwokin. Dimusi rani, Adi Komii siya siirɪn wɪ dimɪn kɪbikɪ kɪbi iir tɪrhaiginɪuwi, iikamɪm sɪmiir nɪsiimauuwam. ⁴ Krɪma Adi Komii siir dimɪn taemɪn imiirar tɪrkrɪpkai, inkamɪn yɪpɪkɪn kariir nɪkropkiyɪn tɪriirɪn. Krɪma tɪ iiyɪm siya nɪmbingiyɪm krɪmiir hɪriiyar tɪr. Dimusi rani, mhoyiya ta iɪ aeya nɪti, iikamɪm sɪma wɪ tɪ hɪriinan dimɪn iir tɪr tani. ⁵ Mi kara tɪ nu tɪrar niki owɪn, kara iɪni paenan nɪuya haiginɪunan ywowɪn, iikamɪm sɪmiir siyɪu iir. Kara sɪmiirɪn Adi Komii siir dimɪn taemɪn imiir nɪsiimauuwi. ⁶ Mi tɪ yayɪm siya boinɪm, sɪmiir mhoyiya siya yaeyopa nu hɪriir ha yaskiigiyɪn mɪ siya kɪmidiniya nu inakar yɪnkɪn hɪubrombropki nu bropair nwokiyam. Mi siya kɪmidiniya siir nhwo iir yaki itimakiugiyɪn. ⁷ Mi tɪ siya nɪtimakiugiyɪn inkamɪn siir nhwona iir saiir mhoyiyɪn, siya siir boinki, kɪra whiyia Siloam nikiuwiya saiir tani whaunaki.

⁸ Mi siya ha swoki itɪn mɪ iikamɪm saika kingiɪn hɪr nwowɪm mɪ iikam nhɪrɪm yɪpɪkɪ siir kɪgɪm, siya nu hɪr nɪdwowɪn umɪram iikam imiiram kauɪn, sɪma, sɪma sɪmar yɪnsriɪ ansriina, tɪ inkamɪn biya hɪr nɪdwowɪn mɪ umɪram iikam imiiram kauɪn siir hauuwam mɪ tari siyairgɪn tɪ inkamɪn, iyɛ? Si rani? ⁹ Mi iikam nhɪrɪm sɪma boin, tɪ inkamɪn siyairgɪn nu hɪr nɪdwowɪn krɪmiiram kauɪn. Mi nhɪrɪm sɪma boin. Nɪngaka. Tɪ inkamɪn si rani, siir whwonkamɪn tɪ inkamɪn nhwokwisae nwowɪn siir whwonkamnankɪn. ¹⁰ Mi siya sɪmiir boinki, karaigɪn, tɪ inkamɪn biya nhwokwisae niki owɪn.

Mi ta siya boŋkiya siimiir saiir mhoiiyan, siima kimidiniya siir srii, kira panin panina tirkin wara kiriir nhowin wadie nwokiyin mi kira hinda tinda ha kigomokiyin? ¹¹ Mi siya siimiir boŋki, inkamin Jisis nikuwiyin siir yaeyopa nu hiriir ha yaskiigiya mi siya kimidiniya nu inaka yinkin hubrombropki, brop nwokiyam mi mhoiia siya kimidiniya kariir nhwo iir yaki itimakiugi. Mi siya ina boŋkiyin kariirin, kira kiriir whwonkam in whi Siloam saiir tani whausoknaki. Mi ta saiir mhoiiyan, kara ina yamin kariir nhwo iir whausoknakiyim. Mi kariir nhowin ini ta saiirsiyar kigomokiyin, hinda tinda. ¹² Mi ta siya boina saiir mhoiia, siima siir srii, siya ini papi nwowin? Mi siya ina yowarki boŋkiyin, kara siir ninokninkin tani. Iriig.

Mi Farisi kamim siima ti inkam iir srii Jisis siya dimu dimin tirkin

¹³ Mi mhoiia siima ti inkamin biya nhwokwisae niki owin siir yikunam, Farisi kamim siimiram yipiki Mosesni siyuum sim sibgu inokninkiniyim.

¹⁴ Mi iia Jisis siya nu bropairin ti inkam nhwokwisaeyin siir nhwo iir naki itimakiugiyin mi siir nhowin wadie ha swoki okiyin mi siya ina dikaoraekaokiyin hinda tindain. Siya ti diminin Juda siimiir ii komiia piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat saiir tirkin.

¹⁵ Mi siya hiriirin simakar yam Farisi kamim siimiir kigamin. Mi siima kimidiniya siir srii siya siimiir swoki boinmauim, siya wadie panin panina nwokikin, tiki sibgu kigomokiyin. Mi siya ina yowarki boinin, kariir nhwonain inkam nwirin nu bropairin siya nitimaku haiginugikin mi kara

op ha nani whausoknakiyın m̄i kara hında tında ina priikigomokiyın. ¹⁶ M̄i Farisi simiir iikamim simiir nhirima boin ti inkamın Adi Komii siya bi nikropkikin. N̄ingaka. Dimusi rani, siya m̄i Juda simiir ii komiia p̄u siisiya dimin taemin wh̄ir tir karamae nwowiya Sabat saiir m̄iriigin. M̄i siya Moses siir siȳu komii iir bi napkin. M̄i nhirim sima boin m̄i siya uridyugiswo w̄i ti hiriinan dimin miyik miyik imiirar pi tirin? M̄i sima, sima simarin isido wh̄isa ȳinibir. Nhirim yim hinina boin, Jisis siya inkam paii rani m̄i nhirim sima boin, siya inkam wadiekin.

¹⁷ M̄i sima inkamın biia nhwokwisae niki owin, siir s̄riigi, kira panina naingwowi inkamın wadie kr̄iir nhwo iir nwowaiginugiyın, ha? M̄i siya simiirin hinina boinki, siya profet inkamkin?

¹⁸ M̄i Isrel simiir k̄igr̄iraowiyim inkam komii komiim, sima ti inkam iir bi ninokninkin m̄i sima paninsi yaingwo tibmii k̄insi hinin, ti inkamın biia nhwokwisae niki okin m̄i tariinanin siya ina sibgu kigimokiyın. M̄i sima ti yayim siya boinim simiir bi naingwo tibmii k̄ingim. Sima w̄i siir yopii ad owiirar s̄rii iski.

¹⁹ M̄i sima sowiirwai s̄rii, ana tiriiginin kowiirwai yinisimkin kowawaiyın hiriinan nhwokwisaeayar naokainakikin siirin? M̄i siya panin panina kigimokikin, tariinanin ti dimin taemin imiir kigomokiyın?

²⁰ M̄i siir yopii ado sowawai boin simiirin, kr̄ira ina ninokninkino, tiriiginin kr̄iir yinisimkin yipikin kr̄irawai naokainakiyın siirin hiriinan nhwokwisaeayar naokainakikin.

²¹ Kr̄irawaiyın ninokninkin tani siya panina nanao kaowir̄ikikin, siya ti dimin taeminim

simiir sibgu kigomokiyin. Krira ninokninkin tani, siirin nhinga namsi tir haiginugikin siya ti dimin taeminim simiir sibgu kigomokiyin. Kima siir srii. Siya inikamae bidiyar ywowin, pi siyar nwoki boinim. ²² Mi siir yopii ado sowa hiriinan yai asi boinko, sowa Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir iikamim simiir kigirkakiyim simiirsi nididgo. Inkam komii komiiyim biya sima hinina boinkim, inkam nwirki ha boini, Jisis siya Kraiskin, yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginuuwam nitin. Mi sima sowiirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya wi saiir hiriir kigninkin apninopkaigi rani. ²³ Mi siir yopii ado sowawaiyin bidiyar yinokninkino siirin. Mi sowawaiyin simiir boinki, siya inikamae bidiyar ywowin, kima siirar srii.

²⁴ Mi sima ina swoki ikunain ti inkamin yipiki biya nhwokwisae niki owin siiram. Mi sima siirin ina boinim, kira Adi Komii siir hainan-prapraski mi mipi yaimwowar boinki. Krima ina ninokninkinim tiki inkamin siya Adi Komii siir siyugui siyu iir sibgu ap rani. Kira hinina dinokninkin wari inkamin, yio inkam paii rani.

²⁵ Mi siya simiir boin, kara ninokninkin tani tiki inkamin siya wadeki piyamisi owin, iyie? Miiyik rani. Kara ti siirarar ninokninkini, biya kara nhwokwisae nwokin mi tariinanin kara iki digworaekwo whiekakim simiirin ina sibgu kigomokiyim. ²⁶ Mi sima siirin ina swoki sriiyim, siya kiriirin dimu dimin tirkikin? Mi siya kiriir nhwo iirin wadie panina nwowaiginugigin?
²⁷ Mi siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiir bidiyar iki boinmauwun. Mi kima bi

sibgu wakaekim. Mi kima pi idip idip wakaeyam dimuam swoki tiri? Mi kima siir wakaeyokna apam naingwowi, aniya? ²⁸ Mi ti siya boinkiya hiriinan saiir mhoiiyan mi sima siirin yai miyikni bi boinkikim, sima hinina boinki mi ni kira tari siir yai aiir mi wakaeyokna apam mi tiri. Nim krima ningaka. Nim krima Mosesni miyim si wingikim sim wakaeyokna apikim. ²⁹ Krima Adi Komii siir miyim Mosesni boinim siya winam simiirarar ninokninkini. Mi wari inkam paeprikab hiriinanin krima siir ninokninkin tani, siirin nhinga nikropkikin tiriirin. ³⁰ Mi ti inkamin siya simiir boin, ti diminin yo ini saika sa ywowin. Kima ninokninkin tani siirin nhinga namisi ikropkikin. Siya nitkin mi kariir nhwoin wadie siya nwowaiginugikin. ³¹ Krima ti siirin ina ninokninkinin, Adi Komii siya ti hiriinan inkam biyeyim dimin taeminam siiram sriiyim simiir yai bi swoki wakaekin. Siya iki ikkam miyik miyikim yipiki siir kwoin iirara napiyim, simiir yai imiirarar wakaekin. ³² Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiyein mi ini tariinanar yadigniyin, krima hiriinan bi swoki wakaemiminkim, inkam nwirin, inkamin nhwokwisae nwowiyin siir bi swoki whindiraerarkin, siya sibgu kigomokiyein iki dimin taeminim sim. ³³ Mi ti inkamin Adi Komii siya nikropki karamaekiswo siya wi ti hiriinan dimin miyikar pi tirin? Ningaka. ³⁴ Mi ti kamim sima siir boinki, kiriir yopiiya kiriir naokainakiya, saeya kiriirin siyiu biyeyan inkam naokainakikin. Mi tariinanin kira dimin taemin krimiir niisiimauuwam tiri, aniya? Mi ta sima

boina hiriinan saiir mhoiiyan sima siir yikiidu mi sima siirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir hirankar yikropki. Iriig.

Iikamim Jisis siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim yim ini iikamim nhwokwisae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim

³⁵ Mi Jisis siya hiriinan wakaewinin, sima siirin idowiiya hiriir nikrop apnikiyim mi siya kimidiniya siiram hansiram. Mi mhoiia siya siir hansiryiskaiyin mi siya kimidiniya siir srii, kira inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siir om hirankin, kira siiram in naingwo tibmii kinin? ³⁶ Mi ti inkamin ina yowarkii boinin Biyan Inkam Komii, kira kariir boinmauu ti inkamin siya yipikin mi kara pi siir yai aiir niki wakaeyokna apim. ³⁷ Mi Jisis siya siirin hinina boin, kira siir bidiyar iki kigin ti siyargin ti kinaka boinaiyin. ³⁸ Mi ti inkamin siir yai akan hinina yowarkii boin, Biyan Inkam Komii, kara ina naingwo tibmii kinin kiraigin inkamin Adi Komii siir om hiranin. Mi siya ogmwo ha waisii hunanainamin mi siya kimidiniya siir inig iir hainan.

³⁹ Mi mhoiia Jisis siya ina boinin, kara ti nu iirin minam nitkin iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim mi iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kin karamae nwowim simiir hidam. Kara tiriirin minam nitkin iki iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim yipiki iki iikamim nhwokwisae nwowim simiir hiriinan nwowim simiir whinkinsis haiginuwam nitkin. Mi sima wi siiram nwoki sibgu aingwo tibmii

kɛnɛm. Kara mɛnam nɛtkɛn iikamɛm yɛpɛki ha naɛngwɔwɛm, sɛma Moses siir siyɛu komiiyɛn siir yai imiir bɛdi sibgu inoknɛnkɛnɛm, iikamɛm sibgu kɛgomokiyɛm simiir hɛriinan. Kara simiir nɛsiimauuwam nɛtkɛn. Tiriigɛnɛm, yɛpɛki Adi siiram naɛngwo tɛbmɛi karamae nwɔwɛm iki iikamɛm nhwɔkwɛsae nwɔwɛm simiir hɛriinan, sɛma nwɔwa saiir hɛriinan. ⁴⁰ Mi Farisi kam nhɛrɛm yɛm saika hɛr warar nɛnkɛn okwɔkɛm mɛ sɛma bɛdi wakaekiyɛm dimɛn taemɛnɛm siya boɛnkɛyɛm mɛ sɛma kɛmɛdiniya siir boɛn mɛ kira hɛriiyar naɛngwɔwi nɛm kɛma ɛriipɛ hɛriinan nhwɔkwɛsaekɛm tɛ iikamɛm simiir hɛriinan, aniya? ⁴¹ Mi Jisɛs siya simiir boɛnki, kɛmiir kwoɛnɛm ɛni tɛ iikamɛm nhwɔkwɛsae nwɔwɛm ɛni simiir hɛriinan ywɔwɛm. Mi ta hɛriinan saiirsika, kɛmiirɛn wɛ Adi Komii siya boɛnwɔkiyɔpnatkaigi rani. Mi wɛm kɛma ɛnokɛnɔkɛn hɛrii hɛriiyar boɛnɛnaekɛm, kɛmiir mɛhɛi kwoɛnɛm dimɛn whɛrki swɔki kɛnyɛskai rani. Mi kɛma ɛna nɛnoknɛnkɛnɛm Adi Komii siirgɛsiir dimɛn taemɛn ɛmiirɛn. Mi hɛriinankɛ nɛuwɛi kɛmiirɛn Adi Komii siya boɛnwɔkiyɔpnatkaigiyɛm wɛ digar nwɔwi. Mi kɛmiir dimɛn biyɛyɛm wɛ haiyɔprimdiyɛumiigi rani, sɛma wɛ hɛriiyar nwɔkɛrɛpkaii. ɛriig.

10

Jisɛs siya iikam ɛmiirɛn inkamɛn sibsib kɛgrɛraowiyɛn siir hɛriinan kɛgrɛraokɛn

¹ Kara kɛmiirɛn yaimwɔwar boɛnkɛi, inkamɛn hira sibsib ɛmiir hɛuyɔkiyɔkaiiya saiirgɛsaiir ano ɛiir napnɛnɔpkainam karamae nwɔwi mɛ siya hinda kaina iiyami hɛr aiirɛn, yɛo tɛ

h̄iriinam siȳiwin, ȳio ini inkam̄in digworaekwo tauaehaiyam namiȳin ini siir h̄iriinan ywow̄in. ² Mi inkam̄in anoki ano iirar nap̄ninopkainamiȳin, ȳio siya inkam̄ki inkam̄in sibsib̄ imiir k̄igr̄iraowikin. ³ Mi inkam̄in ta hira saiir anow̄in nap̄ninopkainamiȳin siir k̄igr̄iraowiȳin, siya pi ti inkam̄ iir k̄igw̄ini, siya siir̄in pa k̄ign̄inkin ap̄ninopkaigi. Mi sibsib̄im pi siir yai aiir wakae sib̄gii mi siya sibsib̄im simiir in̄igim ir̄ira ir̄ira pa dap̄kii mi siya simiir̄in pa wh̄inapnaniyami idow̄iya h̄iriir. ⁴ Mi siya siir sibsib̄ imiir̄in pa n̄kiunaniyami mi simiir̄ biȳin pi siyar nwonami. Mi ti sibsib̄im siir mhoīiya asi sidkaenam̄kim. Dimusi rani, simiir̄in siya n̄kiunam̄ mi sima siir yai aiir wakaesib̄giȳim mi sima ini siir mhoīiyar sidkaenam̄im. ⁵ Mi inkam̄ n̄w̄irk̄iswo, sima w̄i siir di wakaeyoknaei mi w̄i siir mhoīiya di mi ami. N̄ngaka. Sima w̄i siir̄si pi ȳidid̄in mi wa pi ȳidam̄in. Dimusi rani, sima inkam̄in ȳip̄iki simiir̄ k̄igr̄iraowiȳin siir yainan wakaeki rani. ⁶ J̄isis siya ti yaȳim Farisi kam̄im simiir̄in bōniȳio yai ara bōn̄kin. Mi sima simiir̄ bi sib̄gu n̄nokn̄ink̄inkim siya t̄iriiḡinim, ȳio siyar bōn̄akin. Iriig.

J̄isis siȳair̄gin inkam̄ kibiȳin ȳip̄ikin sibsib̄ sib̄gu k̄igr̄iraowiȳin

⁷ Mi ti kam̄im sima ti dim̄in taem̄inim J̄isis siya bōnim̄ simiir̄ bi n̄nokn̄ink̄inkim. Mi siya simiir̄in ina swoki bōn̄kiȳin, kara kimiir̄in yaimwowaar bōn̄kii, karāir̄gin sibsib̄im̄ simiir̄ anow̄in. Iikam̄im̄ ȳip̄iki sibsib̄nan̄ n̄wowi mi Adi Komii siiram̄in ha n̄ti simiir̄in w̄i kara wh̄ink̄insiis

haiginiuwu. ⁸ Iikamim yipiki biya kariiram niki itim Isrelmi iikamim sima kigriraowim, yim hiyan iikam niki okim. Sima inokinokin sibsib imiir tauaehaiyamar nitikim. Mi sibsibim simiir yai imiir bi swoki wakae sibgim. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir sibsibnan nwowim yim wi ti hiriinan inkamim simiiram kipi naingwo tɔbmii kin. Niingaka. ⁹ Anowin karaingin. Mi yipiki kariiram naingwo tɔbmii kinin yio ini sibsibin hira saiirgisair ano iir napninopkainaniyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ta hiriinan saiirsika, siirin wi asi nanmaiwarkinaei. Mi mhoiya siya idowiya nami mi siya wraisu nae mi ki minim simiir kigi mi wi haini naei. ¹⁰ Mi yio hiyan inkamim, yio dimin taemin imiir tauaehainaki aramar nitikin. Mi sibsib imiir nisomsom aokaogig mi digworaekwo imiir nonkwobumbuninkingig aramar niti. Mi ti kara nitin sima wi nao rani, sima wi omwai waiyayokiyoki siyuin Adi Komii siya naingwowin siir.

¹¹ Kara ini inkam miyikin sibsib sibgu kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kara wi minsi naowi, kariirgi kariir sibsibim simiir whinkinsiis haiginiuwam wadie sima sibgu owam. ¹² Mi ti miyan inkamim yipikin umir aramar miriyyin, yio inkamim sibsibgi sibsib kigriraowiyin si rani. Mi sima wi siir sibsib nwo rani. Mi siya niimauan wra biyeyin siir kigwini mi siya siirsi nididwini mi wa nidamnani. Mi niimauan wra biyeyin pi sibsib imiir ninkin aeyokiyoknami. Mipi siya simiir irni yonkwo, iki nhirim yimba kakidamkii hinda tinda. ¹³ Mi ti inkamim ti hiriinan nidamamin, yio siir sibsib imiiram bi

naingwownikin. Yio siya sibsib imiirin umiraramar kigriraowi. ¹⁴ Kara ini inkam kibiyin sibsib sibgu kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kara ti iikamim kariir sibsibnan nwowim simiirin ina sibgu inokninkinim mi sima ina mi sibgu inokninkinim tiki iikamim yipiki kariir sibsibnan nwowim simiirin. Mi sima kariirin ina ninokninkinim mi ina naingwo tibmii kinim kariirim. ¹⁵ Kara mi kariir Ad ieya kriraniyin, krira krira ina sibgu ninan inokninkinao. Mi krira nwirni nwirniyam in na ninan aingwokwowo. Mi krira ini nwirruwar ywowiskiyo. Mi ti hiriinan siyiuin, kara ina ninokninkinin tiriirginim yipiki kariir sibsibnan nwowim mi sima kariirin ina mi inokninkinim. Kara mi kariir sibsib ima krima krima irni nwirniyam in na ninan aingwokwonam. Mi kara wi hiriirnansi naowi simiir whinkinsiis haiginuwam. ¹⁶ Mi iki iikam nhirim kariir sibsib nwowim, yim sima kariir pugana Isrel simiir iikam tani. Kara simiirin wi tiki nhir imakar ninkin kigriraowi. Mi sima kariir yai aair wakaei mi sima wi kariir siyiu iirar napi. Mi mhoiya sima wi pugan kwirruwar nwowi. Mi simiirin wi kakananar kigrirkaki.

¹⁷ Kariir Adin siya kariiram in na naingwokwonanaeyin. Dimusi rani, kara iikam imiirsi naowam naingwokin. Mi kara wa swoki insiin idwowi mi wi omwaiyar swoki waiyai. ¹⁸ Kariirin wi inkam nwirki tir tani, kara naowamin. Ningaka. Kara kariir kwoin iirar nwowi. Ti dimin taeminim Adi Komii siyar boinkikim mi kara asi tiri simiirin. Kariirin siyar bidi boinki iskiyin naowamin mi kariirin

wi siyar swoki kiwaki omwai kara swoki waiyayokiyokiyamin.

¹⁹ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim isido whisa yinikibir mi sima ta yai aiir yinkinyaeyo boin. Nhirim, yim sima dimin whir boin mi nhirim yim sima dimin whir mi boin. ²⁰ Mi iikam whiekak ima boin, siirin uridyugabi bidi ii okwokaiyin mi siir kwoinin siya kiyipiyaokii. Mi siya ti hinin dimin taeminim sim asi priiwhaowae boini. Mi kima waraur dimusi nokwowi siir yai aiir wakaeyamin? ²¹ Mi nhirim sima boin, siir yayim siya boinin, siya iki inkamin uridyugakin siir hiriinan swoki boin tani. Ningaka. Uridyiu biyeyin ti inkam nhwokwisaeyin siir nhwonain pi hiriinan wadie di swoki ohaiginuwi, iki dimin taeminim sim sibgu dikaoraekaokiyamin. Iriig.

Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima Jisis siir nikwowaisiigim

²² Jisis siya ti diminin om komii Jerusalem hir boinkin, iya iikamim iripa sima haingiriyu owa saiir. Ta iya sima swoki aingwokiya kamim simiir digworaekwo biye imiir ninikinhamnhin itkiigiigiya Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir hirankin mi saeya bidi swoki haiwaokiya Adi Komii siir inig iir hainanam. Mi ta iya ya naopii iga. ²³ Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya Solomongi si miriyya saiir iuru aiir napririrkin. ²⁴ Mi iya siya hirar niki apriririn mi Isrel simiir inkam komii komiiyim ha nitim kimidiniya siir ini kaiyokaini mi sima ina sriiyim mi kira ti hiriinan yayim krimiirin iiyim wi pariga kinanankuwi? Kira krimiirin

hindara boinmauu kin iski, kira ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin iikam krimiir whinkinsiis haiginuam siya, iyie? Si rani? ²⁵ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiir bidiyar iki boinmauuum mi kima kariir yai aair bi naingwo tibmiigim. Ti dimin miyik miyikim ti kara tirim, kara kariir Adin siir kirie aairar mirii, tiriiginim yim min niisiimauugim kara yipikin. ²⁶ Mi kima kariir yai imiirim bi naingwo tibmii kingim. Dimusi rani, biya kara kimiir bidiyar iki boinim, kima kariir sibsib rani. ²⁷ Kariir sibsibim sima kariir yai aairin pa wakaei mi ankara simiirin irira irirain ina ninokninkanin. Mi sima pi kariir yai aairar mi wakaeyoknaei. ²⁸ Mi simiirin kara wi hiriinansi whinkinsiis haiginuwi. Mi sima wi inigak hiriyyar nwoki waiyayokiyokikaeyamim mi sima wi nao rani. Mi kariir iikamim sibsibnanim, simiirin wi inkam nwirki kariir inanki nispaki hainaki rani. Mi sima kariiram naingwo tibmii kin karamae wi ha nwo rani. Ningaki, ningaka. ²⁹ Kariir Adin yipikin ti iikam imiir hauugiyin, siyairgin iki digworaekwo whiekakim simiir kougi kou nwowin. Mi iikamim yipiki siir siyu iir sibgu apim simiirin wi inkam nwirki swoki ispaki hai rani, siir in ankin. Mi sima siirin hiriinansi nikwowaisiyyim wi digmin digmin nwo rani. ³⁰ Kara mi kariir Ad ieya krirani ini nwiruwar ywowskiyo.

³¹ Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoiyain mi Isrel simiir inkam komii komiyyim, siya ina yuhaiyyim siir kaiyimik aowam. ³² Mi Jisis siya simiir srigi. Kara tapairin dimin miyik miyik kasa bi tirkin, kimiir whwonkam idain ti dimin taeminim kariir Ad ieya nimbingiyim

kara tɪram. Mɪ kɪma siiya kariirɪn pɪkɪ hɪnɪn dimɪnɪm sɪmsi kaiyɪmɪkam tɪri? ³³ Mɪ Isrel sɪmiir kɪgrɪraowiyɪm sɪma siir boɪnki, krɪma siiya tɪ dimɪn kɪbikɪbiyɪm kɪra tɪrɪm sɪmiirsi kaiyɪmɪkam tɪr tani. Nɪngaka. Krɪma kɪriirɪn siiya pɪ dimusi kaiyɪmɪk rani, kɪra yai mɪiyɪknan bɪ boɪnkin kɪra inkamaɪrgɪn mɪ kɪra hɪnɪn dimusi boɪnkin, kɪra ɪni Adi Komii siir hɪriinanar swokɪ owɪn. ³⁴ Mɪ Jisɪs siya sɪmiir yai akan hɪnɪna yowarkɪ boɪn, Adi Komii siir yayia Yokwo Komii saiir hɪr nwowa hɪnɪna boɪnka, iikamɪm sɪma hɪnɪna boɪnkɪm, kara hɪnɪna boɪnkin wɪm kɪma ɪni Adi Komiiinan ywowɪm. ³⁵ Krɪma ɪna nɪnoknɪnkinɪm, Adi Komii krɪmiir Wanɪn siir yayiyɪm Yokwo Komii saiir hɪr nwowɪm yɪm kaimwowaɪrgɪm mɪ sɪma wɪ dɪgmɪn dɪgmɪn nwo rani, sɪmiir kisɪnaɪm. Mɪ Adi Komii siya iikamɪm yɪpɪkɪ siya siiboboɪnɪuɪm siir yai aɪir, yɪm sɪma ɪni Adi Komii siir hɪriinan ywowɪm. ³⁶ Kariirɪn Adi Komii siyar nɪmbingiyɪn mɪ siya kariirɪn ɪna yɪkropkiyɪn nua tɪriir mɪ kɪma kariirɪn hɪriinan dimusi boɪnkɪm, kara dimɪn biyɪe boɪnmɪmauwɪ. Dimusi rani, kara kɪmiirɪn pɪ hɪnɪna boɪni, karaɪrgɪn Adi Komii siir yɪnisɪmɪn. ³⁷ Mɪ kara dimɪnɪm kariir Adɪn siya nɪmbingiyɪm kariir sɪmiir tɪr karamae nwowi mɪ kɪma wɪ hɪriinan saiirsi nwowi tɪ yaimɪn dimɪnɪm sɪmiiram naɪngwo tɪbmii kɪn karamaeyɪn. ³⁸ Mɪ kara siir mɪi aɪir mɪrii mɪ inkam nwɪrkɪ kariir yai aɪirɪm naɪngwo tɪbmii kɪn karamae nwowi mɪ kɪra wa tɪ aɪngwo tɪbmii kɪn tɪ mɪiyɪm tɪ kara tɪr ɪmiiramɪn. Mɪ kɪma wɪ hɪriinan nwokɪ sɪbgu ɪnomoknɪnkinɪm Adi Komii siya mɪ kara krɪra ɪni ɪrɪpar yɪnkɪamasuwo. Mɪ krɪra ɪni nwɪruwar

ywowiškiyo. Mi křiriir kwoino ini whiruwar ywoki űškiyın.

³⁹ Mi sima ina swoki kinankiim siir nonkwoim mi siirin maeyau biyieya mi biyie mriiya saiir hir hiugripkiikikaigam. Mi siya simiir haiburgigin mi ina yamin. ⁴⁰ Mi siya simiir haiburgigin mi ina swoki amin. Mi siya ie Jodan siirar swoki iyapidnam mi siya kimidiniya maeyaua biya Jonki si baptais haiginiua iikamim sim, saiir hiriir yimbiam. Mi siya kimidiniya hir ini owou. ⁴¹ Mi iikam whiekakim ha nitim mi kimidiniya sima ini boini, Jon siya iikamim makiniyim simiirin hiriinan dimin miyik bi tirkin ti inkamin siir hiriinan. Mi dimin taeminim ti inkamin siya boinmimauuwim křimiir yim kaimwowaigim. ⁴² Mi iikam whiekakim hir nwowim, sima ina yaingwo tibmii kingiyim siyairgin Kraisin inkamin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin, iikam křimiir nauuni whinkinsiis haiginiuniam. Iriig.

11

Inkamın Lasaras nikiuwiyin, bidi yaonamin

¹ Inkam nwirin Lasaras nikiuwiyin siya om Betani hir nwowikin mi siya makiniigin. Ti om Betaniyin yo omin Maria mi saiir yaowae aeya Mata sowa nwowi ieya. ² [Ta wiga Maria nikiuwiya biya Biyan Inkam Komii siir iga kwis owiir naokina wain piui miyik whakiyin si mi mhoiya saeya siir iga kwis owiirin, kimidiniya saiir kan aiirar swoki iyaoki. Mi ti saiir pomou ieya makiniyin.] ³ Mi siir yokmano yaiya ina boinkiyo Jisis siiram, Biyan Inkam Komii, křiriir nomiyauin kira naingwokwonanaeyin siya

makinii. ⁴ Mi Jisis siya ta yai aiir wakaewinin mi siya ina boinkiyin, Lasaras siya ta ma hiriinana siya wi saiirsi nao rani. Nningaka. Mi ti hiriinan diminin siya nimbiamyami mi ti iikamim wi siir inig iir hainanprapraskii mi sima kariir inig iirin wi warar mi hainanprapraskii, ti Adi Komii siir yinisimin.

⁵ Jisis siya Mata mi saiir nomousim aeya mi Lasaras siya sowiir pomouwın simiiram naingwokwonanaeikin. ⁶ Mi Jisis siya hiriinan wakaewinin, lasaras siya makinii mi siya bi niki amsaugin. Mi siya maeyaua siya nwowa hirarin iiyim kwisa swoki okiyyunam. ⁷ Mi ti ii kwiso ha digiyo mi siya kimidiniya kamim siir kigna miriyyim simiir boin. Humbae, nimbiswoki ami, Judia nu haimii hiriir. ⁸ Mi siir kigna miriyyim kamim sima siir boin, inkamin nowomwarkaiyyuwiyin, kira ti om iir namam swoki tirin, ti omin siir hiran kamim hir nwowiyim, sima siiyani kariir kaiyimik aowamar niki tirkim krıma tir mi owi pi wadiyar mi owi, aniya? ⁹ Mi Jisis siya hinana naingwokin siya paenankin mi siya simiir boinki, aniya igwira, ii aeya pirinkiyim mi ii aeya kakaugiyim, aoiim iur kwiskak rani, aniya? Mi inkamin nabie napriiriyin, yo bi swoki akaiikin. Mi wi pa nopi? Dimusi rani, yo siya nabieyar kigomok api. ¹⁰ Mi siya niyaka, napamwii mi siya ha nakaii mi wi pa nopi. Dimusi rani, siirin dimin whiki niyua haiginu karamaeka. ¹¹ Mi ti hiriinan Jisis siya boinkiya saiir mhoiyan, siya simiirin ina swoki boinkiyin, tariinanin Lasaras siya ini nhwo whinin mi kara hiriirin, pa nami, siir nini

inidguuwamin mi siya pa nwoki insiin idwowim.
 12 Mi siir kigna miriiyim kamim sima siir yai akain ina swoki owarkii sriiyim, Biyan Inkam Komii mi siya nhwo whini mi mhoiyya siya wadie ha swoki owi mi krima wi tirar timi o, aniya?
 13 Mi Jisis siya hinina boinki, lasaras siya bidi yaonamin mi simiir kwoinin ha naingwokim siya nhwo whini. 14 Mi diminki diminin, Jisis siya simiirin ini haini boimauuniskiyin. Lasaras siya bidi yaonamin. 15 Mi kara maingimainga asi nwowinkin, kara siya naonama kara saika hir bi nwokin. Dimusi rani, kima wi haini ninokninkini kariirin Adi Komii siya nikropkikin tiriirin, iya kara siir whinkinsiis haiginuwi. Mi tapa krima pi siiram nami siir nini kiguuwam. 16 Mi inkamin Tumas nikuwiyin, sima dapiyin siir inig whirin hiningin. Itmwoyin, siya boin, kam nhirim Jisis siir kigna miriiyim simiir, humbae nimbi nami inkamin nowowarkaiyuwiyin saikar mi krima pi saikar nwoki aonamin. Iriig.

Jisis siya ha nitin, siya kimidiniya Lasaras siir yokman iso sowakar ini boini

17 Mi Jisis siya ha nitin mi siirin hiran kam ima boinwin, Lasaras siya naonama iiyim kwi-
 iya yamki. Mi krima siirin ini siyano whirin siir ini wokaigigin. 18 Mi om Betaniyin, yio ini om komii Jerusalem siir kingiinar kwowin 3 kiromita nanaingin. 19 Mi iikam whiekakim Isrel hiranin ina yitim om Betaniya tiriir, Mata mi Maria sowiir kignakiyam mi sowiir nini kinsiis haiginuniyam. Dimusi rani, sowiir pomouwin Lasarasin bidi yaonamin.

20 Mi Mata saeya hiriinan wakaewina, Jisis siya ini nitin mi saeya ha nama, siirin siyiu hir yapyiskaiwin. Mi Maria saeya ini omaka hirar ywokiya. 21 Mi Mata saeya Jisis siir boin, Biyan Inkam Komii, kira biya wakaewina saiirar nitkiswo mi tirar nini onikiswo mi kariir pomouwin, wi di yaowi. Niingaka. 22 Mi kara ina ninokninkinin, Adi Komii siya dimin taeminim kira srui siiram, siya wa hauugii kiriirin. 23 Mi Jisis siya saiir boinki, kiriir pomouwin siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokii. 24 Mi saeya ina yowarkii boina, kara ina ninokninkina, iya dig nwokii, iya Adi Komii siya iikam imiir hidana, siya wi omwaiyar swoki waiyai. 25 Mi Jisis siya saiir boinki, karairgin iikamim ieyanki ninsiin idwowyim mi omwai ha waiyayokiyokiiyim simiir bwamki bwamin. Mi iikamim omwai swoki waiyayokiyokii, sima wi yaeya kwoin win haii. Mi yipiki kariir yai aiir wakaeyoknaim, sima wa naonami mi mhoiya sima wa swoki insiin idwowi ie hirankar. Mi sima wi omwaiyar swoki waiyayokiyokii. 26 Mi yipiki omwaiyar niki waiyai mi siya kariiram in ha naingwo tibmii kuni, sima wi yaeya kwoin miyik haii mi sima wi omwai hiriir waiyayokiyokiiyami. Mi kira ti yai imiiram in ina naingwo tibmii kina? 27 Mi saeya ina yowarkii boina, ihi, Biyan Inkam Komii, kara kiriir yai imiiram in ina naingwo tibmii kina. Kara kariiram in dimusi naingwo tibmii kun tani, kara ina ninokninkina, kira Adi Komii siir yinisimkin, inkamin Adi Komii siya nimbingiyin ti nu iir nitam. friig.

Jisis siya inkam wɔrɔn siirsi nougin

²⁸ Mi Mata saeya hɔriinan boɔnkiya mi saeya ina swoki ama. Mi saeya kimidiniya saiir nomousima Maria saiiram yikiugi. Mi sowa sowa ha nwowo mi saeya saiir boɔn, Biyan Inkam Komiiyin siya ini nɔtin mi siya kariir boɔnkikin, kiriir nini boɔnmauuniyam hɔnin, siya ini papi nwowin. Mi ta saeya boɔnkiya hɔriinan, saiir mhoiiyan, saeya ina yama ti dimin iir tiram. ²⁹ Mi Maria saeya ti yai imiir wakae digiya mi saeya bi kimiminkika, ina iwɔtnam sasaua Jisis siir kigiutam. ³⁰ [Jisis siya oma hiriir bi niki imbiyamkin, siya ini maeyauwa Mata saeya napyiskaiwina siir, ini hirar niki owin.] ³¹ Mi Isrel simiir iikamim Maria saika omaka hir nwowim saiir whinkinsiisim, sima hiriinan kigiyim saeya ninsiin iwɔtnaniyama mi sima bi kimiminkikim, ini saiir mhoiiyar yamim. Sima hɔnina naingwokikim, saeya ieyin siir wokaigikin hiriir nami, hir nini ouwouwam.

³² Mi Maria saeya maeyaua Jisis siya nwowa hiriir nimbiyama mi saeya siir kiga mi saeya ini siir igmiigar ini akai huɔua. Mi saeya siir inig iir ha hainana mi saeya ina boɔnkiya, Biyan Inkam Komii, kira biyar nitkiswo tiriirin mi kariir pomouwɔn wi di naowi. ³³ Mi Jisis siya saiir kigiyin, saeya noua mi iikamim saika nitim simiir mi kigiyim sima mi ouim mi Jisis siya hik prasae bi nwokin siir pɔua ini warar yinkan whiridgiyin. Mi siya maigimaigra bi nwokin. ³⁴ Mi Jisis siya ina boɔnkiyin, kima siirin ini papi haingikaiyin? Mi sima siirin ina boɔnim, Biyan Inkam Komii, kira unkini kigni. ³⁵ Mi Jisis siya ini hindara iyisrimsripugiyin. ³⁶ Mi siya ha

nouwɪn mɪ Isrel sɪmɪɪr iɪkam ɪma boɪn, siir kaoki, siya siiramɪn, pranae pranae mɪ aɪngwokwowi. ³⁷ Mɪ kam nhɪrɪm sɪma boɪnki, bɪiya siya inkam nhwokwɪsaeyɪn siir nhwonain, siya niki tɪrkiyɪn mɪ siya bi kɪgimokikɪn aniya, ihɪ mɪ siya tɪ inkamɪn Lasaras nɪkɪuwɪyɪn mɪ siya siirɪn wɪ naonamsi nɪkidu rani, aniya? Iriig.

Lasaras siirɪn Jisɪs siya hidnɪnsiɪn idwokɪn mɪ siya ɪni omwaiyar swokɪ waiyan

³⁸ Jisɪs siir kwoɪnɪn ɪni hindara wrɪeyɪmyokiyɪn mɪ siya ɪna yamɪn ɪeyɪn sɪma kikaigiyɪn siir, siiram. Mɪ tɪ siyanoin sɪma wokaigiyɪn siir, siir ɪiiyɪn siiyani sɪma bɪdi warkintopokgigin. ³⁹ Jisɪs siya boɪnki, tɪ siiyain tɪ warnam. Mɪ tɪ inkamɪn naonamɪn siir yokmana Mata saeya wakae boɪnki, Bɪiyan Inkam Komii, siya kwokiyaeɪa bi naokɪn, ɪiyɪm kwiiya yamki mɪ siya tariinanɪn pɪ nhami nhami whak rani. Kipi haiwaoki. ⁴⁰ Jisɪs siya saiir boɪnki, kara kɪriir boɪnkii, kɪra siir yai ɪmiiram naingwo tɪbmii kɪni, kɪra wa kigi Adi Komii siir kɪrie aiirɪn, saeya tɪrkii. ⁴¹ Mɪ sɪma siiya ha warnama mɪ Jisɪs siya ha kɪgiyɪn mɪ ɪna boɪnkɪyɪn, Adi, wadiɛka, kɪra bɪdi wakaeyɪm dimɪn taemɪnim kara kɪriiram srii boɪnkɪyɪm. ⁴² Kara ɪna nɪnoknɪnkɪnɪn, kɪra ɪnokɪnokɪn kariir yai ɪmiirar wakaeikɪn. Mɪ kara tɪ siirɪn pɪ dimusi boɪnki rani, tɪ iɪkamɪm tɪ tɪr nwowɪm, sɪma wa nwokɪ inoknɪnkɪnim kariirɪn kɪra nɪkropkikɪn nua tɪriirɪn. ⁴³ Mɪ tɪ dimɪnɪn siya kwɪsboɪnkɪyɪn Adi Komii siiram, siir mhoɪiyan mɪ siya ɪni komiiyar kauwok boɪnkɪyɪn, Lasaras, kɪra tɪriir idowɪiya wapnanini. ⁴⁴ Mɪ tɪ inkamɪn yɪpiki niki aonamɪn ɪna yapnaniniyɪn idowɪiya. Mɪ siir

iga inim yuisni sima bidi whrinkingiyim iya sima siir haingikaigiya. Mi yuisa siir whwonkam iir bidi yitmwaniugiya. Mi Jisis siya simiir boinki, warı yuisim siir nwowim haigi. Mipi siirarar kigninkinki. Iriig.

Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima minam kitibmii boinam tirkim Jisis siir nisomaowam

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Mi iikam whiekakim, yipiki Maria saika namim, sima ti dimin iir kigiyim, Jisis siya tirkiyin, sima ina yaingwo tibmii kungiyim siiram.

⁴⁶ Mi kam nhirim ha namim, kimidiniya sima ini boinmauuu Farisi kam imiirin ti diminin Jisis siya tirin. ⁴⁷ Mi mhoiia Farisi kamim mi prismi inkam komii komii ikim mi kaunsil inkam ikim, sima iripa ha haingiriyu owim mi ina boinim, krıma wi panın panına tiri? Siya dimin komii kirie kirie kasa bi tirkin. ⁴⁸ Mi krıma siirin ti hiriinan dimin iirar kigninkin tirkipkaii mi iikam whiekakim wi siiraramar nami. Mi iikam whiekakim sima siiraramar nami mi om komii Rom hiran inkam komii komiiyim sima simiir kamim yaii niniyim simiir nikropkii mi ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiirin, wi sima nini ipirginii mi Isrel krımiir iikamim wi warar ninkin onkwobunbuninkingigi.

⁴⁹ Mi inkam nwirin Kaiafas nikiuwiyin, yipiki ti biewi iir nwowin prismi bigi Biyan Inkam Komiiyin siya simiir boinki, kima, dimin sim whir swoki inokninkinmimin tani. Ningaka. ⁵⁰ Kima tari ta saiir ninokninkin tani, ti inkam nwiruwan siya siyar mi aowi, yio ini mi owin. Mi Isrel krımiir

pɔugana saiir iikamɔm yɔm wɔ wara nao rani. ⁵¹ Siya tɔ dimɔnɔn siir kwoɔn aɔrgɔ bɔ pɔinaɔngwo boɔnkɔn. Nɔngaka. Siya tɔ bɔewiyɔn siir bɔigɔ bɔiyan pɔismi inkam komii nwokɔn. Mɔ yayiɔm siya boɔnkɔiyɔm, siya profet inkamnan boɔnkikɔn, siya hɔnɔna boɔnkikɔn, Jisɔs siya wɔ sipi naowi Isrel simiir iikamɔm simiir whɔnkɔnsiis haigɔnɔuwam. ⁵² Siya wɔ simiiram ara nao rani. Nɔngaka. Siya wɔ iki iikamɔm yɔpɔki Adi Komii siir yɔnisiisimnan nwowɔm, iki hɔnda tɔnda nwowɔm, wɔ simiir nɔnkɔamasuwam warar naowi. Mɔ sima irɔpar nahaɔngiriyɔu iuwi mɔ wɔ pɔugan komii kwɔruwar nwokii. ⁵³ Mɔ taka iya mɔ mhoiyya irɔipi hɔriinan, Isrel simiir inkam komii komiiyɔm, wɔ Jisɔs siiram kɔnɔnankɔuwi siir nɔsomaowam. ⁵⁴ Mɔ tɔ hɔriinan saiirsika, Jisɔs siya idowiiya nu haɔmii Judia simiir iikamɔm simiir bopwonau panɔnsi yapɔriɔrsi. Mɔ siya hɔr haɔburgigɔn mɔ siya kɔmidiniya nu siiyɔn apa nɔngain siir hɔriir yam, om komii whɔrɔn sima dapiyɔn, Ifrem. Mɔ hɔrɔn siya siir kɔgna mɔriiyɔm kamɔm, simaka ini owou.

⁵⁵ Mɔ ii komiyya Isrel simiir iikamɔm irɔpa sima haɔngiriyɔu owiyya yaewou nae komiyya Pasova saiir nikwo aeiya ini kingiɔn nwowa. Mɔ bɔiyya ta hɔriinan yaewou nae komiyya pɔ saeya yɔmbiyam mɔ iki iikamɔm, simiir yapa yapa om hɔrar nwowɔm, sima pɔ om komii Jerusalem hɔriirarar nami. Mɔ simiir dimɔn taemɔnim sima nɔnkɔn imiyyaeyanɔm Adi Komii siir pɔ pɔismi inkam imiir nini hauuɔuwi. Mɔ Adi Komii siya wɔ ha niki boɔnɔm, sima dimɔn whɔrki bɔ kɔmbugɔm. Moses siir siyɔu komii siir yai aeya boɔnkiyya saiir hɔriinan. ⁵⁶ Mɔ iikam whɔiekakɔm ha nɔtɔm om

komii Jerusalema hiriir mi sima kimidiniya Jisis siiram ini hansirni. Mi sima omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir omaka yainau hirirar namwo iuwim mi sima irni nwinriyin sima, sima simar yinsrii ansriina, kima paniina naingwowi Jisis siirin? Krima hiniina naingwowi, siya wi nit rani, nae iikam krimaka nini aeniyam. ⁵⁷ Mi prismi inkam komii komiiyim mi Farisi inkam ikim sima iikam imiir boinki, yipiki Jisis siir kigi, siya ini papi nwowin mi sima wi simiir wini boinmauni. Mi biian inkam komii komiiyim, wa nwoki amin siir nonkwowam. Iriig.

12

*Maria saeya wain umir komii sainin Jisis siir iga kwis owiir naokinkikin
(Mt 26:6-13; Mt 14:3-9)*

¹ Mi iiyim iriiyar kwira niki owim, iikamim iripa sima haingiriyu owam, yaewou nae komi-
iya Pasova dapiya saiir nikwo aeyam mi Jisis
siya ini om Betani hiriirar swoki amin, omin,
Lasaras siya nwowiyin siir, inkamin yipiki biya
Jisis siya hidninsiin idwown, ie hirankin, iya
siya naonama saiir mhoiia. ² Mi sima nae
ina diriraerarim Jisis siya hirar naeyam. Mata
sasar yinkin diriraerar kamim nae diriraerarim
simakan. Mi inkamin Lasaras nikiuwiyin, yio
nae Jisis saikar yidwo ae. ³ Mi mhoiia wiga
Maria nikiuwiya, Lasaras siir yokmana saeya wa
yukidin, piuii miyik whakiyin, kimidiniya Jisis
siir iga kwis owiir yaokinki mi ti wa hiriinanin
siirin umir prasae bi sainikin. Mi mhoiia saeya
kimidiniya saiir kan aiarar swoki iyaonam. Mi

ta siir p̄uiiya omaka ini warar ȳtnopkiya m̄i digworaekwo whiekakim ini wadiekinar whakiyim. ⁴ Mi Jisis siir kigna miriyyin inkam nwirin Judas Iskariot n̄kiuwiyin, inkamin yipiki mhoiyya wir Jisis siir napwouwi Isrelmi inkam komii komiiyim simiir in hauugi, siya boinki siirin. ⁵ Mi sima ti hiriinan wain p̄uii miyyik whakiyin siirin umir hai karamae dimusi nwokin? Mi sima siirin umirim pi 300 kina pi haiyim mi ti umirim wi iki iikam paeprikab n̄hirim sim pi hauuw̄in. ⁶ Siya iki iikam paeprikabim simiiram bi naingwokin siya hiiyan inkam nwokin. Tipnairin umir Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim sima haigiyin siyar kigriraokin. Mi umirim siya tauaehaiyim, yim ini siya haigiprakaiyim. ⁷ Mi Jisis siya siir boinki, saiirarar kigninkinki. Ti diminin ti saeya niyopkiyin kariir, yio minam diriraerarkwokinka, mhoiyya iyya sima kariir kikaigii ienau, saiiramka. Dimusi rani, kariir iyya ini kingiin nwowa. ⁸ Mi iikam paeprikabim yim wi kimiir bopwo waraurar nwowi inokinokin. Mi ankara n̄ngaka. figwirki niuwi, kara wi kimiir haiburgigi. Iriig.

Prismi biyan inkamim Lasaras siir nisomaowam kitibmii boinkim

⁹ Mi Isrel simiir iikamim hiriinan wakaeyim, Jisis siya ini om Betani hir nwowin. Mi sima ina yamim hiriir siir kigam. Sima siir kigam bi namkim, sima Lasaras siir kigam namkim, yipikin Jisis siya swoki hidninsiin idwowin ie hirankin. ¹⁰ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiiyim, sima minam kinankiugim Lasaras Jisis sowiir n̄mprio isomaowim. ¹¹ Dimusi rani, dimin taeminim Jisis

siya tirim mi iikam whiekakim sima Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir yayim, simiirin ini hindara ikworipukimaigikim. Mi sima ini siiraramar yinmiininkinamim. Friig.

Jisis siya om komii Jerusalema hiriirin, inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hiriinan nwonamkin (Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹² Mi igwir nugakin, iikam whiekakim ta yaewou nae komiia pasova nikiuwiya saiiram nitim, sima iripa ha nahaingiriyiuniyim mi simar wakaewin, Jisis siya wi sipi niti om komii Jerusalem tiriirin. ¹³ Mi sima sikwowim ha haiyim mi kimindiniya siyu iirar haiyikwokwowin. Mi mhoiia sima ina kairwao boinkiyim, Adi Komii kira wadiekim. Kira ti inkamin siir inig iir hainanprapraski, yipiki ti tiriir nitin Adi Komii kiriir ogsop aair nokwokairinam. Kira ti inkamin siir whinkinsiis haiginu, Isrel krimiir iikamim simiir kigriraowim. ¹⁴ Mi Jisis siya donki ha haiyin mi siya ina yidwonamin siir idwo. Yokwo Komii saiir yai aeya boinkiya saiir hiriinan,

¹⁵ iikamim yipiki om komii Saion siir hir nwowiyim, yim kipi nidid! Tariinanin kiriir inkam komiiyin nu kigriraowiyin ini nitin, siya ini donki haomin siir idwo nidwonaniyin.

¹⁶ Mi kamim siir kigna mriiyim, sima bi ninokninkinkim sima ti hiriinan dimin tirim. Mi mhoiia iya Jisis siya swoki iti, omwai siya waiyai mi siya ha nami Adi Komii siir om iir mi siya wi inig komiigak ha nwowi. Mi mhoiia sima ina boinim, krima yayim Yokwo Komii saeya boinim

simiir ti swoki aingwowoknaki mi sima ti hiriinan diminin siir dimusi tiri.

¹⁷ Mi iikam whiekakim yipiki biya Jisis saika nwowim, iya Lasaras siya swoki insiin idwowa ie hirankin mi ti iikamim, sima ti dimin iir kigim mi kimidiniya sima haigiririr boinam ti diminin siya tirin. ¹⁸ Mi ti hiriinan siirsi bwaekiinaniyamkim iikam whiekakim Jisis siir kigwinamin. Sima bidi wakaewinim hinin, Jisis siya ti hinin dimin komiiyin si tirkin. ¹⁹ Mi Farisi simiir kamim, yai sima simar yomboin amboin, simiir kigi, diminim siya tirim kima kaiyaonaowidi kima wi dig nwo rani, iikam whiekakim ti nu iiranim, wi siirarama ninkirionaei. Iriig.

Grik simiir iikam nhirim Jisis siir ini kignaki

²⁰ Mi iikam nhirim Grik simiir pugana sairim, sima om komii Jerusalem hiriir nitim, Isrel simiir iikam nhirim simaka yinkan it yaewou nae komi-ya Pasova sair nikwo aeyam. ²¹ Sima kimidiniya inkamin Pilip nikuwuiyin siiram yam siir nini kigiuwam. [Siya om Betsaida hirankin.] Sima boin, inkam Komii, krma minam naingwowi, Jisis siir kigim mi yai saika boinim. ²² Mi Pilip siya ha namin kimidiniya Endru siir ini boinu mi mhoiyya kimidiniya sowar yam, Jisis saika boinamin. ²³ Mi Jisis siya sowiir boinki, iya kingiin bidi yitkiya, kararın ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitin, Adi Komii siya wi kariir hauwi, siir inig komiiyin mi siirin wi kara haii. ²⁴ Kara kimiirin yaimwowa boinkii, twonidim nua nikiigiyam karamae nwowi mi hapaiirin nhisuwakar nwokii mi kira simiirin nu ha haingikaii mi mhoiyya sima

wi yin kasa budgi rani. Mi ti hiriinan siyiuin kara naowi mi inkamim kariirin ha haingikaii mi mhoiia kara ha swoki insiin idwowi mi wi iikam kasa whinkinsiis haiginu rani, kariiram naingwo tibmiiyim. ²⁵ Mi yipiki simiir kwoin iirar napi, sima wi sima simar swoki onkwobumbuninkinaei. Mi yipiki simiir kwoin imiirar nap karamae nwowi ti nu iirin mi sima Adi Komii siir kwoin iiraramar naingwo iski, yim wi omwai hiriayar waiyayokiyokikaeyami. ²⁶ Mi iikamim yipiki kariiram naingwowim mi kariir mi aiir miriiyim, yim wi maeyaua kara nwowa wi saiir warar mi owi. Mi kariir Adin, Adi Komii siya, simiirin wi inkamim inigakim wi simiir hiriinan nwo haiginuwi. Mi sima wi inig komiigak dimusi nwo rani, sima kariir kigna apkim. Iriig.

Jisis siya naonama saiir boinkin

²⁷ Tariinanin kariir kwoinin miyik miyik nwo rani, kariir kwoinin ini warar yaowhriewhrieyiuwin mi kara pi panina ti boin? Mi kara hinina boini, adi, kara ti haiburgik ti diminin nimbiniyin kariir nisomaowam siirsi? Nningaka. Dimusi rani, kara ti nu iirin hiriinanamar nitkin. ²⁸ Adi Komii, kira kiriir inigin siir tirki, komii nwokiyamin. Mi Jisis siya ti hiriinan yai imiir boinkiyin mi yai kwira ninomor kouana ina kauwok boinkiya, kara kariir inigin, komii bidiyar iki okiyin mi tariinanin pi komiayar swoki okii.

²⁹ Mi iikam whiekakim saika kingiin hir nokwowim, sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima boin, ninomorka. Mi iikam nhirim yim hinina boin, paekwosimkin, Adi Komii siir inkamin siya

boinkii siirin. ³⁰ Mi Jisis siya simiir boinkii, taka yaiya kariiram bi boinkika, kariir whinkinsiis haiginuwam. Niingaka. Ya kimiiram boinkika, kimiir whinkinsiis haiginuwam. ³¹ Mi tariinanin taka iya nita, Adi Komii siya wi ti iikamim ti nu iir nwowim wi simiir dimin biyie biyieyim sima tirim wi simiirsi hidi. Mi tariinanin siya Setan siirin wi haini nikwowaisigii, yipikin dimin biyie biyieyim ti nuin siirim simiir kigirkakiyin. ³² Mi mhoiia inkamim kariirin paeyin hiiniya nironinkinin saika ninkin irinugii mi simiir kwoinim wi kara kiyaii, kariiram naingwo tilmiiyim mi kariir mhoiia nitim. ³³ Jisis siya ti yai hiriinanin minam boinkin, iikamim simiir niisiimauuwam hinin, siya wi panina namisi aonami. ³⁴ Mi mhoiia iikam whiekakim sima siir yai aka hinina yowarkii boin, Moses siir siyiu komiiyin krima napiyin, ti inkamin biya siya winkiiyin Yokwo Komii aiir, yim hinina boinkikim inkamin yipiki Adi Komii siya nimbingiyin, iikamim omwai waiyayokiiyanim simiir whinkinsiis haiginuwam. Mi kira hinin dimusi boinkin, inkamin Adi Komii siir om hiranin, siirin wi paeyin hiiniya nironinkinin saika ninkin irinugi mi siya wa naonami, ha? Yipiki siya ti inkamin Adi Komii siir omin siir hiranin? ³⁵ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, biyeyin wi ii priei whwoki rani, iikam kimiir waraurin. Kima iya bie ieya whwokii mi kima wi wadie haini nwokii. Mi niya wi ti siyiu iir higrinu rani. Mi kara kimiir haiburgigi mi kima wi inkamin, niyiyim niyiyim napiyin, siyiu iir sibgu kigomok ap karamae nwowiyin maeyaua siya namam tira sair hiriir,

ini siir hiriinan ywowin. ³⁶ Kima kariiram kigna ap mi kariiram daingwo tibmii kin, karaingin bienan whwoyaei iya kara ti nu iir nwowi. Mi mhoiya kima wi dimin miyikimiyik imiiram naingwo tibmii kini. Iriig.

Isrel simiir iikam whiekakim sima Jisis siir yai imiiram bi naingwo tibmiigim mi siir siyu iir bi kigna apkim

³⁷ Mi ti iikamim sima dimin kirie komii komiiyim siya tirim, iikamim makiniyim simiir siya haiswonimniskiiyim simiirin bidiyar iki kigim mi sima siiram in hinina bi naingwo tibmiigim siya Mesaiakin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin. ³⁸ Sima siiram bi naingwo tibmii kungim ta yaiya profet Aisaiakin siya win boinkiya ya wi kaimwower nwowi, siya hinina boinkikin,

Biiyan Inkam Komii, wi nhinga naingwo tibmii kini, ti krimiir yai imiiram in? Mi Biiyan Inkam Komiiyin siir kirieya wi nhinir nisiimauwi? Inni inkam karamaeyar ywowiskiyin.

³⁹ Mi iikamim sima wi siiram naingwo tibmii kin tani mi wi siir mi kigna ap rani. Dimusi rani, biya yaiya Aisaia siya kaimwower swoki winkiya yai kwira yokwoni, ya hinina win boinkika, ⁴⁰ simiir kwoinim Adi Komii siya bidi kinkripim mi sima wi hindarar nanaingwoyimiyok iuwi. Mi sima hirii hiriyar naingwo whriewhriei mi sima dimin taeminim wi sibgu naingwo omok rani. Mi sima sibgu naingwo omoki mi simiir nhwowim sibgu kigi mi sima wi haini naingwo tibmii kini mi wi haini sibgu wakaeyokna api siiram in mi simiirin

wi haini haiswonimniskii. Mi yim sima, wi dig nwo rani. ⁴¹ Aisaia profet inkamın siya ti hiriinan dimusi bi boinkikin, siya Jisis siir b̄idi k̄igin, siya siir in̄ig komii iir haiyin mi siya hiriinansi boinourwokaigikin.

⁴² Mi tiki iiyim inkam komii komiiyim Isrel simiirim, sima ini Jisis siiramar yamim. Sima Farisi inkamim simiirsi nididgim mi sima h̄inin pan̄insi boinsi, sima Jisis siiram naingwo tibmii. Mi sima hiriinan boini, sima siiram naingwo tibmii k̄ini mi simiirin wi Farisi inkam ima kiyitkikinkii idowiiya hiriirin, omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir hirankin. ⁴³ Mi simiir kwoin komiiyin ha naingwowi, iikam n̄hirim simiirin h̄inina boinim, sima inkam wadiekim mi simiir in̄ig imiir hainanprapraski. Mi sima Adi Komii siiramın komiiwao naingwo rani mi Adi Komii siya wi ha niki boinim, sima inkam wadiekim. Mi simarin, yio ini n̄ingaki, n̄ingar ywowiskiyim. Iriig.

Mi mhoiiyan iikamim simiirin wi Jisis sikisiyar h̄idi

⁴⁴ Mi Jisis siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, yipiki kariiram naingwo tibmii k̄ini, siya wi kariiramar k̄ipi naingwo tibmii k̄in. Siya wi ti yipikin kariir nikropkiyin, nua tiriir wi siiram warar ti aingwo tibmii k̄in. ⁴⁵ Mi ti iikamim yipiki kariir k̄igim mi sima yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir siir warar timi k̄ig. ⁴⁶ Kara ti nu iir nitin, kara ini bienan whwoyanan ywokiyin. Mi ta hiriinan saiirsika mi yipiki kariiram naingwo tibmii k̄ini mi kariiram n̄iti, siya wi biyie nwo rani, inkamın

n̄ibwomambwo nwowiyin siir h̄riinan. ⁴⁷ Mi ȳipiki kariir yai imiir wakae karamae nwowi mi simiir mi wakaeyokna ap karamae mi owi mi kara siirin w̄i h̄id rani. Kara t̄i iikamim nu tir nwowim simiir h̄idam bi nitkin. N̄ingaka. Kara simiir wh̄inkinsiis haiḡinuam nitkin. ⁴⁸ Mi kimiir iikam nh̄irkim kariir nikwowaisii mi kariir yai imiir mi wakae karamae mi owi mi mh̄oiya inkam nw̄irin siirin w̄i siya h̄idi. Mi yayim biya kara bōinm̄imauuim, siirin w̄i simiirar swoki h̄idi, iya Adi Komii siya iikam imiir h̄idi. ⁴⁹ Tiriiginim yim kaimwo dimusi bi nwokim, kara kariir kwoin ara bi dir̄iraerarkin mi ha bi bōinm̄imauugin. N̄ingaka. Adi Komiiyin, ȳipiki kariir nikropkiyin, kariirin siya bōinkikin bōinamin. Mi kara simiir asi bōinourwokai haiḡinuugin. ⁵⁰ Kara ina ninok̄inok̄inin yayim siya bōinkiyim, iikamim omwai sima waiyayokiyok̄igiyamim siya tirkiyim. Mi t̄i dimin taeminim t̄i kara bōinm̄imauuim, yim kariir Adin siya bōinm̄imauugi ima kariir. Iriig.

13

Kamim Jisis siir k̄igna m̄iriyim simiir igam siya h̄isokim

¹ Mi īi komiia wou nikwo aeiya Pasova, waka nikwo aei. Mi Jisis siya b̄idiyar ȳinok̄inok̄inkiyin siir iya siya naowana, t̄i nu īir haiburgigna siir Adiyin siiram swoki amim siir swoki k̄iḡiuwam ya b̄idi yimbiniya. Siya īinok̄inok̄in ȳipiki siir iikam nwowim, siir iikamim t̄i nu īir siya simiiramar naingwokwonanaeikin mi tariinanin siya w̄i

simiir n̄isiimauwi, siya pariiga naingwokwowi simiiram̄in.

² Jisis siya mi kamim siir k̄igna mirii ikim, sima nae ina yaeyim. Setan siya Judas siir kwoin iir̄in bidinanar kw̄irii idwokaigin, Saimon Iskariotni yinisim̄in wir Jisis siir napwouwin mi siir̄in iki inkam biȳeyim sim̄ in hauugiyam. ³ Jisis siya bidiyar yinokn̄inkin̄in, ti digworaekwowim siir Adin siir inarar nonkwokikin. Mi siya bidiyar mi inokn̄inkin̄in hin̄in, siya Adi Komii siir hiranki nitkin mi siya wi siir hiriyar swoki ami. ⁴ Mi mhoiia Jisis siya ha n̄insiin okwokiyin, ipiia siya nidwokaiya maeyauwa nae sima nidwokai aeya saiir hirankin mi siya siir idan yuisa ina yiskiia. Mi siya siir̄in yuisa pīu n̄iyaowiya saiir kaihaigin̄iu. ⁵ Mi siya siir̄in yuisa pīu n̄iyaowiya ha kaiyaigin̄iuin mi mhoiia siya opa kim̄idiniya two ira saiir yaomaigi. Mi siya, siir k̄igna miriyyin inkam nw̄irin siir iga kw̄is owiir h̄isoki mi mhoiia siya sowiir̄in yuisa pīu n̄iyaowiya saiir yiyaoki. ⁶ Mi Jisis siya ha nam̄in Saimon Pita siir h̄isok haigin̄iuwam mi siya siir boinki, Biyan Inkam Komii, kira kariir iga kw̄iso pī warar n̄inkin h̄isokii?

⁷ Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, tariinanin kira ninokn̄inkin tani, ti dim̄inin kara tirkiyin mi mhoiia kira wi h̄ani ninokn̄inkini. ⁸ Pita siya Jisis siir boinki, kira kariir iga owiir k̄ipi h̄isok. N̄ingaka. Mi Jisis siya ina boinkiyin mi kara kiriir iga kw̄is owiir h̄isok karamae nwowi mi kira wi kariir k̄igna miriyan inkam nwo rani. ⁹ Mi Saimon Pita siya ina yowarkii boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kira kariir iga owiirara k̄ipi h̄isok,

kira kariir ina mwo minim warar dinkin hisoki. ¹⁰ Jisis siya boinki, inkamin kariiram naingwo tibmii kini, yio ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyinan ha nwokiiyyin, yio mhoyiya op whauam bi swoki naingwowikin. Nningaka. Siya wi siir iga aiararar hisoki. Kima ombudarin ini whauriyyinkinar nwoswowim inkamin op whauwiyyin mi whauriyyinan ha nwokiiyyin siir hiriinan. Nwiruwakin hiriinan nwo karamae nwowin. Yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyyin hiriinan tainakiyyinar nwowiyyin ini siir hiriinan ywowin. ¹¹ Jisis siya bidinanar ninokninkinkin, yipiki wir siir napwouwi mi siirin inkam biyyeyim sim in hauugi sima hainam. Siya kamim siir kigna miriyyim simiir boin, kimiir kwoinim ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyinan ha nwokiiyyin ini siir hiriinan ywowim. Mi inkam nwirin siir kwoinin yio miyyik rani, yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyyin, hiriinan tainakiyyinar nwowiyyin, ini siir hiriinan ywowin.

¹² Mi mhoyiya Jisis siya simiir iga imiirim ha hisok digiyim mi siya siir yuisa ha swoki iyyin mi siya ha swoki idwokaiyyin ipii aiar. Mi siya simiirin ina sriyyin, kima ina ninokninkinim, ti kara tirkiyyin hiriinan? Kara kimiirin pi hinina boinkii, ¹³ wim kima kariirin hinina boinikim, Biyan Inkam Komii mi Inkam Nowomwarkaiyyuwiiyyin, yio ini ywowin kima kariirin hiriinan boinin yio. Dimusi rani, karar, kara ini inig komiigak ywowin. ¹⁴ Kara kimiir Biyan Inkam Komiigin mi kimiir Nowomwarkaiyyuwan Inkamkin mi kimiir igam kara bidi hisokiyim. Mi kima ti diminin kara

mi tirin wi siir hiriinanar timi tir. Mi kima kimiir nomiiyauwim simiir igam wi hiriinanar timi hisok haiginu inkamin, inkam nwirni mi priimiriyyin umir hai karamae nwowiyin. ¹⁵ Kara ti diminin kimiirin minam nisiimauugikin, kima wi ti kara tirim wi simiir hiriinanar tir. ¹⁶ Kara kimiirin yaimwowar boinkii, inkamin whisarii mi priimiriyyin siya inkamin siir kigriraowiyin siir kou bi nwokin. Mi siya hiriinanam bi namkin iki digworaekwo whiekakim simiirin siir inigi wara nwowim. Ningaka. Inkamin iki inkam nwirni nikropkiyyin siya siirin pa boinkii hinin, ti inkamin yipiki siir nikropkiyyin siya ini siir kou ywowin. ¹⁷ Mi tariinanin kima bidi yinokninkinkiyim ti diminim kara boinim mi kima ti dimin imiir sibgu api mi kima wi maigimaiga prasae nwo rani.

¹⁸ Mi kara kimiir hoimgakar boin tani. Ningaka. Kara bidi yinokninkinin yipiki kara nimbinim kariir iikam nwowi. Mi Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nwowa saeya hinina boinkika, ti diminin wi sipi nimbiyami. Inkamin nae kara hauwi mi ti inkamin kariirin wi siya tirbuwi. ¹⁹ Mi ti diminim ti kara boinmimauuwim kimiir kara minsi boinmimauugin mhoiyya ti dimin ima nimbiyami mi kima wa nwoki inokninkin kinim, kara ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitin siya iikam whiekakim ti nuin siir tiranim simiir whinkinsiis haiginuwankin. ²⁰ Kara kimiirin yaimwowar boinkii, iikamim yipiki kara nikropkiyyim simiir sibgu kigriraowi, yo kima ini kariir kigriraowan iikam ywowim. Mi yipiki kariir sibgu kigriraowi, yo ini Adi Komii siir

boin maingimairganan ywowin, yipikin kariir nikropkiyin. Iriig.

Jisis siir in Judas siya iyopmauugi sau omomin siir in

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-33)

²¹ Mi mhoiia Jisis siya ti dimin imiir boin digiyin mi siir kwoinin hik prasae bi kinkin. Mi siya simiirin hinin boinmauu wakae, kara kimiirin yaimwowar boinkii, kimiir nwirin, kariirin wi wir siya napwouwi mi kariirin wi iki kam biyeyim simiir in nonkwokii sima nisomaowam. ²² Mi kamim siir kigna miriyyim sima, sima simar yinkao ankaona. Dimusi rani, sima bi ninokninkinkim siya yipikin. ²³ Mi kara inkamin Jisis siir kigna miriyyin siya naingwokwonanaeyin, an kara saika kingiinar kinmasu idwokin. ²⁴ Mi Saimon Pita siya kimidiniya kariir kinmauugi kira siir sriigi, kira siir sriigi hinin, siya yipikin? ²⁵ Mi ta Pita siya sriigiya kariir saiir mhoiyan, kara ina yamasunamin Jisis siir kingiin mi ina yaki sriyyin, Biyan Inkam Komii, wi nhinga tiri hiriinanin, ha? ²⁶ Mi Jisis siya kariirin hinina boinki, kara pi ti bret iir haii mapi op hopmaigii mi pa hauugii mi ti inkamin siya kariir tiri hiriinan mi ta yaiya siya boinkiya saiir mhoiyan siya ti bretin ina hauugiyin Judas siir siya naeyam. ²⁷ Mi mhoiia Judas siya ti bret iirin ha naeswokiyin mi Setan siya kimidiniya siir kwoin iir kiyagi mi Jisis siya siir boinki, diminin kira tiram naingwowiyin, kira kipi kimimin, kira ha tirsaugi. ²⁸ Mi kamim nae hir nidwokai aeyim, sima ta yaiya Jisis siya

boŋkiya siir, siima saiir bi ninokninkinkikim, siya dimu nasi boŋkikin. ²⁹ Mi krɪma kamim siir kigna miriyyim krɪma bɪdi yinokninkinim, krɪmiir umir tipnairin Judas siya nonkwowikin. Mi krɪmiir nhirim yim ha naingwokim siya siirin naeyam boŋkii, nae sainakiyam ta yaewou nikwo aei ii komiyya saiir nikwo aeyam. Mi siya ha mi boŋkii, iki iikam paeprikabim umir simiir tini hauuwu. Iriig.

Siyyu winin siir yai aeya.

³⁰ Mi Judas siya bret iir nae swokiyin mi siya biri kimiminkikin ina yamsaugiyin idowiiya hiriir, ya niibwomambwo komii aeyairga. ³¹ Mi Judas siya namkiya idowiiya saiir mhoiyan mi Jisis siya ina boŋkiyin, kara ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitnin, kara wi inig komiigi komii iirar haii. Dimusi rani, dimin taeminim kara tirim iikam imiir whinkinsiis haiginuwam simiirsika. Mi Adi Komii siya wi iriipi inig komiigi komii iirar mi haii. Dimusi rani, ti dimin taeminim kara tiri simiirsika. ³² Mi kara ti inkamin ninomor kouanki nitin iikam imiirin dimin kirie komii komiyyim paenan niuyaeiyim Adi Komii siirin simiir nisiimauuwi mi Adi Komii siya iriipi hiriinan iikam imiirin wi kariir kirie komii komiyyim paenan niuyaeiyim wi simiir mi nisiimauuwi. Mi Adi Komii siya ti siirin wi kimimin tani, siya wa tirsisaugi. Dimusi rani, siyaargin ti kariir dimin kirie komii komiyyim paenan niuyaeiyin simiir bwamkibwamin. Yim tiriiginim, yim ini siir hirirar nwowim. ³³ Ti kariir yinisisimim kara ti nu iirin kimaka wi

ii pr̄iei nwo rani. Mi mhoiyya kima w̄i kari-
 iram swoki hans̄irni. Mi kara kimiir̄in p̄i h̄in̄ina
 boinkii, ti yayim̄ biyya kara niki boin̄im Isrelmi
 inkam komii komiiȳim sim̄ h̄in̄in, kima om̄in
 kara naman̄in w̄i siir wara nam tani. ³⁴ Mi kara
 kimiir̄in p̄i yaeya yaiw̄in swoki boinkii, siȳiūin
 kima sibgu napan̄in kima irni n̄wirniyam̄in nhami
 nhami k̄ipi naingwokwo, ti siȳiū h̄iriinan̄in kara
 naingwokwowȳin kimiiram siir h̄iriinan. Mi
 kima irni n̄wirniyam̄in w̄i h̄iriinanar tim̄i inan
 aingwokwo. ³⁵ Mi kima irni n̄wirniyam̄in ninan
 aingwokwowi mī iki iikam̄im h̄inda t̄inda nwow̄im
 sima kimiir̄ k̄igi mī sima w̄i h̄in̄ina boini, kima Jisis
 kariir̄ k̄igna miriyyan inkamk̄im. Iriig.

*Jisis siya Pita siir boink̄in siya w̄i diḡumii siir
 haimriȳiugigi*

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶ Saimon Pita siya siir yai aka h̄in̄ina yowark̄i
 boin̄, Biyyan Inkam Komii, kira w̄i p̄inda nami?
 Mi Jisis siya h̄in̄ina yowark̄i boin̄, kira w̄i kariir̄
 mhoiyya n̄it rani, maeyauwa kara namana saiir
 h̄iriir̄in mī mhoiyya kira w̄i h̄aini n̄iti kariir̄
 mhoiyyan. ³⁷ Pita siya siir yai akan h̄in̄ina
 yowark̄i boin̄, Biyyan Inkam Komii mī kara
 kariir̄ mhoiyya tariinanar mī it̄in ini mī ow̄in?
 Kara naowam asi naingwowi. Dimusi rani,
 kara kariiram naingwo tibmii k̄inḡin. ³⁸ Jisis
 siya ina yowark̄i boinkiȳin, ana kira kanakar
 n̄ink̄in aowamar naingwowi. Dimusi rani, ni
 kira kariiram naingwo tibmii k̄inḡin, aniya?
 Kara kariir̄in yaimwower boinkii, iuum̄in niki ik̄
 karamaeyar niki owi mī kira id̄ip̄id̄ip̄in kariir̄in

wi kwoima miisisei hinihin, kira kariir bi ninokninkin. friig.

14

Jisis siya'irgin siyiuin Adi Komii siir hiriir namiyin

¹ Jisis siya ina swoki boinkiyin, kariir kwoinin kwoin biye biye naingwowam mi hikak nwowam kipi kiwaki. Mi kira Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwo tibmiikini mi kira tariinanin wi kariiram warar timi aingwo tibmiikini. ² Kariir Adin siir omaka maeyauim huuyokiyokaiyim kasa rani. Hiriirin biyyin wi kara nami mi digworaekwowim wi bi kara nini diriraerarkwokini kimiiram. Kara kimiirin pi ti sim boinmauwi. Dimusi rani, ti digworaekwowim yim kaimwowa'irgin ina nwowim. ³ Mi mhoiya kara ti om iir diriraerar digigi mi kara wa swoki iti kimiir nikuunakiyam mi taka iya kima wi ti omin kara nwowin siir hirin wi haini nwowi. ⁴ Mi kima ina ninokninkinim siyiuin kara namanin maeyaua kara nini owouwi. ⁵ Mi inkamin Tumas nikuwiyin siya Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii, krma ninokninkin tani maeyaua kira namana. Mi krma wi panina ninokninkini siyiuin hiriir namanin? ⁶ Mi Jisis siya siir boinki, siyunanin ini karar ywowin mi inkamin Adi Komii siir kigi, inkamin yaimwokiayimwowar boiniyin siyiuin ini karar ywowin. Mi iikamin simiir whinkinsiisiyim digworaekwowim inokinok kanaka waiyayokiyokiyam simiir siyiuin ini karar ywowin. Mi yipiki Adi Komii siiram nami mi sima wi kariiram warar timi it, yipiki simiir

hãriinan ti siyãu iir mi apin. ⁷ Mi tariinanin kima kariir bãdi yinokninkinkiyim mi kima kariir Adi Komii iirin wi warar mi inokninkini. Mi tariinanin kima siirin ina ninokninkinim mi ina mi kigin.

⁸ Mi inkam nwirin Filip nikiuwiyin siya Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii, Adi Komii siirin krimiir dũsiimauu mi krimiir kwoinin wi ta hãriinan saiirsi nwoki wokmai haiginuwim.

⁹ Jisis siya siir boinki, kara kãmaka kwokiyaeya bi nwokin mi tariinanin kima ina niki whaowae kripkaiyim. Filip kira kariirin ina ninokninkinin? Yipiki kariir kigin mi siya kariir Adin siirin warar bãdi mi kigin. Mi kira kariiramın kariir Adin siirin kiriir nũsiimauuam dimuam sriigin hinin, kariir Adi Komiiyin siya paningin? ¹⁰ Filip kira ninokninkin tani, kariir Adi Komiiyin siya kanaka tir nwowin mi krira nwuruwar nwowo? Digworaekwowim kara niki boinmimauuwim kimiir, yim kariir yai rani. Adi Komiiyin yipiki ti kariir kwoin iir kwirii idwokaikin siya siir kwoin iirarar napikin siir mi imiir mĩriyamın.

¹¹ Kima ti yayim kara boinmimauuwim simiiram daingwo tibmiikin kara mi kariir Ad ieya, krira ini nwuruwar ywowskiyo. Mi kima ti yayim simiiram naingwo tibmi karamae nwowi mi kima wi haini kigi, diminpai diminpaiyim kara tirim iikamim simiir whinkinsis haiginuam. Mi kima wi haini ninokninkinki ti siirin hinin kara mi kariir Ad ieya, kriraniyin ini nwuruwar ywowskiyo. ¹² Kara kimiirin yaimwower boinkii, iikamim yipiki kariiram naingwo tibmiikinim mi digworaekwowim sima tiri, yim wi ti digworaekwowim kara tirim wi simiir haiburi.

Dimin taeminim sima tiri, yim wi kara tirim wi simiir haiburi. Dimusi rani, kara wi kariir Ad iiram swoki ami mi wi saika nini owouwi mi wi Adi Komii siir naeyu iir nikropkii, simiir whinknsiis haiginuam. ¹³ Dimin taeminim kima Adi Komii siiram srii kariir inig komii iir mi kara simiirin wa hauugii kimiir. Mi iikamim wi ta hiriinan saiirsi hainan prapraskii Adi Komii siir inig iirin. Dimusi rani, yo karar tirkikin. ¹⁴ Mi kima diminamin kariir inig komii iir srigii mi simiirin wi karar tirkii mi wa hauugii kimiir. Iriig.

Jisis siya ha boinkin, Adi Komii siir naeyuin wi siya nikropkii simiiram

¹⁵ Mi kima kariiram naingwokwonanaei mi kima yayim kara boinmimauuwim simiirin wa wakaeyokna api. ¹⁶ Kara wi kariir Adi Komiiyin siiram srigii mi siya kimiirin wi yaeya hauugii, yipiki kimiiram niti, kimiir whinknsiis haiginuam mi siya kimaka wi hiriayar nwokripkaigiyamim. ¹⁷ Siya Adi Komiiyin mi Adi Komii siir naeyugin yipiki yaimwokiyaimwo boiniyin iikam imiir mi siya simiir kwoin imiirin yaimwo imiirarar boinkikin. Siya wi iki iikamim nu tiranim simiir kwoinaw nwokai rani. Dimusi rani, sima siir bi kigim mi siir bi mi inokninkinkim. Mi kima wi haini ninokninkini siirin. Dimusi rani, siya wi kimakar nwowi mi mhoiyya siya wi kimiir kwoinaw kwirii idwokai.

¹⁸ Kara wi kimiir haiburgig rani mi kima wi kima kimar nwo rani, yinisimin yopii ad karamaeyin siir hiriinan. Kara wa swoki iti. ¹⁹ Iya kingiin bidi yitkiya mi ti iikamim ti nu iiranim sima wi kariir swoki kig rani mi wim kima kariirin wa kigi.

Mhoiyya kima naowi mi kima wi omwaiyar swoki waiyai. Dimusi rani, kara wi kapi naowi mi kara wa swoki insiin idwowi. ²⁰ Mi mhoiyya kara swoki insiin idwowi omwai swoki waiyam mi kima wi haini ninokninkini ti siirin, kara mi kariir Ad ieya Adi Komii krira wi nwiruwar nwowi. Mi kima ta saiirin ina mi inokninkinin, kara mi kima krima ini nwiruwar mi owim.

²¹ Mi yipiki kariir yai aiir ninokninkini mi simiir wakaeyokna api, sima kariiraramar daingwokwo iski. Mi hiriinankinuwu, kariir Adi Komiiyin siya wi simiiram mi aingwokwowi. Dimusi rani, sima kariiram naingwokwokim. Mi hiriinankinuwu mi kara wi simiiram mi aingwokwowi. Mi simiirin wi hinina nsiimauuwi kara ini simakar nwowin. ²² Mi inkamin Judas nikiuwiyin siya boinki, (yio tiriiginin yio Judas Iskariot si rani) Biyan Inkam Komii, kira, kirar nsiimauunaei krimiir, wi panina nsiimauuwi mi iikamim ti nu iir nwowim ninokninkin karamae sima ywo, ha? ²³ Mi Jisis siya siir boinki, yipiki kariiram naingwo tibmiikini mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi kariir Adin, Adi Komii siya wi siiram mi aingwokwowi mi siya mi kara krira wi ini hanin siir kwoin iir kwirii idwokaii. ²⁴ Mi yipiki kariiram naingwo tibmiikin karamae nwowi mi yayim kara boinim simiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi ti yayim kara boinim, yim kariir kwoinairga bi priinaingwo boinkim, yim kariir Adin, Adi Komii siir hiranki nitkim yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir nitam.

²⁵ Kara ini kimakar niki owin mi ti dimin taeminim kara kimiir asi boinimauuwi. ²⁶ Mi whinkinsiisan inkamin Adi Komii siir naeyuin,

yipiki mhoiia Adi Komii siya nikropkii kariir maeyau aiir nokwokairinaowidim kimiirin wi siya nisiimauwi dimin taemin whiekakim mi kimiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi yayim biya kara niki boinim kimiir simiir swoki aingwowarkaiyam. ²⁷ Mi kara kimiir haiburgigi mi kara kimiirin wi kwoin hiinsima nwowaiginugigi. Mi ti kwoinin hiinsima nwowiyin kara kimiir hauwi, yio ti kwoinin hiinsima nwowiyin, iikamim ti nu iiranim sima hauwin yio siir hiriinan tani. Yio ini siir kou ywowin mi yio ini sakisa ywowin. Kima wi kipi nidid mi wi kipi nidgin, ti diminin siya nimbiam. Nningaka. ²⁸ Kima bidiyar wakaeyim kara boinim yayim hinin, kara wi kapi niki amkii mi kara wa swoki iti kimiiram. Mi kima kariiram naingwokwonanaei mi kima wi maigimaiga nwokii, kara kariir Ad iiram nami. Dimusi rani, siya ini kariir kou ywowin mi kimiirin wi siyar whinkinsiisi dimin taeminim simiir tiramin. ²⁹ Ti diminin kara kimiir boinmauwim biya, yim ina niki owim bi niki imbiyamkim. Mi mhoiia sima nimbiam mi kima wi haini ninokninkini mi wi haini naingwo tibmiikini kariiramin hinin kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya. ³⁰ Kara kamaka pi hiriirii yai boin tani. Dimusi rani, inkam biyeyin Setan nikuiwiyin yipikin, iikamim ti nu iirar nwowirkakim simiir kigirkakiyin, siya ini nitin kariir nonkwonakiam siya kariir kou bi nwokin. Nningaka. ³¹ Mi kara ha naingwowi iikamim ti nu iiranim sima hinina daingwo, kara ini Adi Komii siiramar naingwokwowin. Mi ti hiriinan sairsika, kara wi hiriinan asi tiri

iiinokiiinokin. Siya iiinokiiinokin kariir kariirar boinanaei. Mi kara wa kiwakii siiram, Setan siya nonkwonamim kariirin. Mi tariinanin kima dinsiingi, krɪma pi ta maeyau aiir haiburgigi mɪpi pi namkii. Iriig.

15

Jisis siya ha boinkin urid kibiyin iikam whinkinsis haiginuwiyin karaigin

¹ Jisis siya boin, uridgiuridin karaigin. Kariir Adin yo ini inkamin siir numiran urid iir kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. ² Mi iikamim yipiki kariiram naingwo tibmiikini, yim ini kariir kwiyakwiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram sibgu wakaeyokna ap karamae nwowi, yim ini kwiyam waiwhwokaiyim nae bud karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim mi simiirin wi kariir Ad ieya kaibwaembwae itkiigi. Mi kwiya nae budiyim, yim wi kariir Ad ieya niyikii yaeya kwo swoki sainam. Mi biewi whirki niuwi sima wi nae kasakasa bud rani. ³ Wim kima wadie bidinanar nwokim. Dimusi rani, kariir yayim kara boinmimauuwim kimiir, yim ini kimiir kwoinaw waraurar nwokaiyim. ⁴ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kara wi kimiir kwoinaw kwirii idwokaii. Mi kwiya uridbud iir nitinakiu karamae nwowi, ya wi nae sim whir swoki bud rani. Mi iikam kima kariiram naingwo tibmii karamae nwowi, kima wi mi miyik sibgu mirii rani.

⁵ Kara ini uridnan ywowin mi wim kima ini kariir kwiyakwiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kini, kara wi inan siir

kwoin nau kwirii idwokaii. Mi siya wi mi miyik
 aiarar mirii. Mi kima kwoin whiruwa kanaka
 nwo karamae nwowi mi kima wi mi miyik swoki
 mirii mimin tani. ⁶ Mi yipiki kariiram naingwo
 tibmii kin karamae nwowi, simiirin wi Adi
 Komii siya nhinikriropkii, inkamin iki kwiya
 biye biyeyim sim kainiyimnik itkiigigiiyin nua
 beki whwoswomswaeyim wi simiir hiriinan
 tiri. Mi mhoiya ti hiriinan kwiya ha haii
 mi wi paeya nitoudnankaigii mi yim wi hirar
 nwoki iusomswaekiyamim. ⁷ Mi kima kariiram
 naingwo tibmii kini mi kariir kwoinin kimiir
 kwoin nau nwokaii mi kimiirin siya kiyaii, siir
 napam mi mhoiya kima Adi Komii krimiir
 Wanin siiram srui, diminin kima naingwowin
 siiram mi siya wi hiriinanar mi imbiyami, ti
 kima srugiyim Adi Komii siiram. ⁸ Mi kima mi
 miyik mirii mi iikamim sima wi kariir Adin Adi
 Komii siir inig iir hainanprapraskii. Mi kima
 iikam imiirin wi hinina nisiimauuwi, kima
 kariir kigna miriyan inkamkam mi kariiram
 naingwo tibmiigim. ⁹ Kara ini kimiiramar
 naingwokwonanaeyin Adi Komii siya mi
 aingwokwonanaeya kariiram saiir hiriinan. Mi
 kima kariiram kiwaki, kara kigiraoyokiyokiyam
 mi kara naingwokwowam kimiiramim. ¹⁰ Mi kima
 kariiram naingwo tibmii kini mi kima wi kariiram
 nwoki kiwakiyim kara kigiraoyokiyokiyam
 mi kara naingwokwonanaeyam kimiiramim,
 ta kara mi wakaeyokna apa kariir Adin siir
 yai aiir, saiir hiriinan. Mi siya kariirin ta
 hiriinan sairsiyar kigiraokin mi sairsiyar
 naingwokwonanaekin. Mi an kara ta siya

naingwoyimyok naingwokwonanaeya ini saiir warar ninkin owin.

¹¹ Kara ti yayim kimiir boinmimauuwim, kara minsi boinkin, kara hiniinam naingwowi kariir maingimainga kimiir waraur dwo mi ta maingimainga wi kimiir kwoinaw waraur nwoki inkiniukikaiyim. ¹² Kara kimiir boinki, ti yayim kima wakaeyokna apanim, kima irni nwirniyam dinan aingwokwo, ta kara naingwokwowa kimiiram saiir hiriinan. ¹³ Inkam nwirki wi yaeya dimin komii whir swoki tir tani, ti iikamim siya naingwokwonanaeyim simiirin. Ningaka. Dimin komii ta siya naowi simiirsi wi sasar tiriskii. ¹⁴ Mi kima ti dimin taeminim kara boinmimauuwim simiir wakaeyokna api mi kima wi kariir nomiiyau nwowi. ¹⁵ Mi tariinanin kara kimiirin pi hiniina boin tani, kima kariir mi priimiriyan inkamkim. Dimusi rani, iikamim ti hiriinan nwowim yim sima diminin simiir kigriiraowiyin inkamin siya tiriiyim simiir bi ninokninkinikim. Ningaka. Mi ankara kimiirin pi hiniina boini, wim kima kariir nomiiyaugim. Dimusi rani, yaimin diminim kariir Adin siya boinmimauuwim kariir, kara kimiir bidi boinmimauuwim. ¹⁶ Kima kariirgi kariir bi hirirugim mi kariir siyu iir bi napkim. Ningaka. An kara kimiir nimbingin kima kariir siyu iir napim mi mi miiyik miriiyim. Mi ti diminin wi hiriiyar nwoki okripkaiyim. Mi kima ti dimin iir tiri mi Adi Komii siya kimiirin wa hauwi diminin kima sruiyin siiram. Dimusi rani, wim kima kariir yai aiiir wakaeyoknaeikim. ¹⁷ Mi ti hiriinanki niuwi mi kariir yayi kimiirin pi hiniina boini, kima irni nwirniyam nhami nhami kipi

naingwokwo. Iriig.

Mi nuan iikamim sima wi iikamim Adi Komii siir siyiu iir napim wi simiir sau omom nwowi

¹⁸ Mi nuan iikamim sima wi kimiiram naingwo rani mi kima ta saiirin wi hiriir kariiram bi naingwokim. ¹⁹ Mi kima ti nu iirin hinda tndan dimin taemin tiri mi iikamim ti nu iiranim wi kimiiram naingwowi, wi simamar naingwonaeya wi saiir hiriinan naingwowi. Kimiirin kara bidi yimbiyim kariir siyiu iir napim. Mi wim kima ti nuin siir tiran tani mi iikamim ti nuin siir tiranim sima wi kimiiram naingwo rani. ²⁰ Kima yayim kara niki boinmimauuwim kimiir, simiiram ti swoki aingwowoknaki. Inkamin yipiki inkam nwirni miriyyin, yio siir biyan inkamin siir kou bi nwokin. Mi sima dimin biye kariir mi tiri mi sima kimiirin wi hiriinan siyiu biyeyar mi tiri. Mi sima kariir yai aair mi wakaeyoknakiswo mi sima kimiir yai imiirin wa pi wakaeyoknan. ²¹ Mi sima ti hiriinan siyiu biyeyin wi kimiir tiri. Dimusi rani, kima kariir siyiu iir napikim. Sima Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin tiriir sima siir siyiu iir nap rani. ²² Mi kara simiir boinmimauuwam nit karamaekiswo mi dimin miyyik tir karamaekiswo mi Adi Komii siir nikwowaisiigiswo, yio wi dimin komii di ywowi. Mi an kara simiirin dimin taeminim bidiyar iki boinmimauuwim. Mi kara dimin miyyik miyyik imiirar bidi mi tirin. Mi tariinanin sima Adi Komii siirin ini digumii swoki haimriyugigim. Mi Adi Komii siya hinina boinkikin, sima siyiu miyyiknan bi tirkim mi simiirin Adi Komii siya nonkwobumbuninkini.

23 Mi yipiki kariiram naingwo karamae nwowi mi io whwonkam kariir kaowi mi kariirim naingwo tibmii kiin karamae nwowi mi yim tiriiginim sima, kariir Adin io whwonkam siir kaowiyim mi siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowiyin ini hiriinan ywowim. 24 Mi kara diminin biya inkamki tir karamae nwowin, siir tir nwowi mi sima Adi Komii siirin ha nikwowaisiigiswo, yio tiriigin sima wi dimin biyie di tiri. Mi sima diminim kara tirim simiirin bidiyar kigin mi sima Adi Komii siirin ina swoki ikwowaisiiyim mi sima io whwonkam karar mi kariir Ad ieya, kimidiniya kririirni swoki anao. Mi tiriiginin wi dimin biyie komiigi komii nwowi. 25 Mi ti dimin hiriinanin ti sima tirin siya nimbiamyami mi ti yayiyim Yokwo Komii hir nwowim sima kigna apiyim, yim wa nimbiamyami ti kamim sima boinkiya saiir hiriinan. Ti yayiyim yim hiniina boinkikim, sima kariirin wi hinda whisarii io whwonkamar mi anaowi.

26 Mi mhoiyya yipiki iikam imiir whinkinsiisi, siya wi sipi niti. Siya Adi Komii siir naeyugin, yipiki wi yaimwo ara boini. Siya wi Adi Komii siir omin siir hiranki niti. Mi siya wi Adi Komii siir haiburgigi mi siirin wi kara nikropkii iikam kimiiram mi kariir dimin taeminim wi siya ninomokninkin haiginuwi. 27 Wim kima iriipi hiriinan, kariirin mi kariir mi aka, saiirin wi yaimwowar mi boini. Dimusi rani, iya karar mirii bwakaina, kara kimiirar ninokninkin haiginugin, kariir yayia mi kariir miya iya kima kanaka nwowa. Iriig.

16

¹ Jis siya boin mi kara ti kariir yayim pi kimiir boini mi kima ta kariir yai aiirin wi kipi naingwo owouumimin mi wi iki dimin biyeyim simiiram kipi kigninkwonam. ² Mi sima kimiirin wi omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya wi saiir hiranki nhinikropkii. Mi mhoiya ti aeya nimbiamyami mi iikamim yim wi hinina naingwowi, sima kimiir nisomaowi, sima Adi Komii siir whinkinsiisi. ³ Mi sima ti dimin hiriinanin kimiirin wi hinina tiri. Dimusi rani, sima kariir Adin, Adi Komii siya mi kara, kririir bi ninokninkinko mi sima wi kririiram mi aingwo tibmii rani. ⁴ Mi ti diminin, ti kara boinmimauuwim kimiir mi mhoiya ti dimin ima nimbiamyami mi sima ti dimin hiriinanin siya kimiir nimbiamyami mi kima wa nwoki aingwowaikagiyim ti diminin kara boinin simiir. Mi ti diminin yim wi Adi Komii siir naeyiu ieya tiri.

Adi Komii siir naeyiun siir mi aeya.

⁵ Mi tariinanin kara pi kariir Adin, Adi Komii siir kigam nami, yipiki kariir nikropkiyin mi kara ha nin. Mi kimiir nwirki kariiram in hinina bi swoki aingwokin mi hinina bi swoki sriigin, kara pinda nami? ⁶ Mi tariinanin kara kimiirin pi hinina boinki. Kimiir kwoinin maigimaigwa nwo rani. ⁷ Mi kara kimiirin yaimwowa boinkii. Tiriiginin yo wi wadieyar nwowi. Mi kara nami kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi. Dimusi rani, kara nam karamae nwowi mi ti inkamin kimiir whinkinsiis haiginuwanin, siya wi niki it rani, kimaka nwowamin. Nngaka. Mi kara nami mi siirin wi kara nikropkii, kimiiram, kimaka

nauuni oniyam. ⁸ Mi mhoiyya siya n̄ti, iikam̄m ti nu iiran̄im w̄i siya nauuni iisiimauuni, ti dim̄in biyeȳim sima tir̄im sima ninokn̄nkin karamae nwow̄im simiir̄in. Mi sima ninokn̄nkin tani, piki h̄in̄in ik̄in wadieȳin. Mi Adi Komii siya simiir̄in w̄i h̄iriinan sairsiyar h̄idi. ⁹ Mi iikam̄m ȳipiki dim̄in biȳe tir̄im simiir̄in w̄i siya n̄isiimauuwi. Dimusi rani, sima kariiram b̄i naingwo tibm̄ii k̄ingim. ¹⁰ Siya iikam̄ imiir̄in w̄i dim̄in̄im dim̄in wh̄rki k̄imbu karamae nwow̄im simiir̄arar̄ t̄iri. Dimusi rani, mhoiyya kara nami kariir Ad iiram m̄i kariir igsopa w̄i siya nokwokairinanaowidi. Mi k̄ima kariir̄in w̄i k̄ig karamae h̄iriinan sairsi nwowi. ¹¹ Mi iikam̄ imiir̄in w̄i siya n̄isiimauuwi h̄in̄in̄in, iikam̄m ti nūn siir̄ tir̄an̄im ȳipiki siȳu biyeȳim sim nap̄im, simiir̄in w̄i Adi Komii siya h̄idi. Dimusi rani, Adi Komii siya ti inkam̄in Setan n̄ik̄uwiȳin ȳipiki ti nūn iir̄ k̄igr̄iraowiȳin siir̄in w̄i warar̄ n̄nkin h̄idi.

¹² Kara dim̄in kasa naingwo rani, kimiir boin̄am̄in. Mi kara simiir̄in p̄i kimiir boin̄ tani. Dimusi rani, tariinan̄in sima simiir̄ ninokn̄nkin tani. ¹³ Mi mhoiyya Adi Komii kr̄imiir Wan̄in siir̄ naeȳūin ȳipiki yaimwo boiniȳin siya n̄ti m̄i w̄i siya n̄isiimauuwi, dim̄in wadie wadieȳim m̄i dim̄in k̄inḡi k̄in̄im. Siya yaȳim w̄i siir̄ kwōin ārgi naingwo boin̄ tani. N̄ingaka. Yaȳim siyar wakaeȳim, siya w̄i simiir̄gi simiir̄ar boin̄m̄imauuwi kimiir̄in ti dim̄in̄im mhoiyya n̄imbiniyan̄im. ¹⁴ Siya w̄i kariir̄ in̄ig iir̄ hainanprap̄rasi. Dimusi rani, ti dim̄in taem̄in̄im ti kara boin̄m̄imauuw̄im, siya w̄i simiir̄ haii m̄i w̄i simiir̄ar swoki h̄urworwokai haiḡin̄uwi kimiir

kwoin imiirin. ¹⁵ Digworaekwowim kariir Adin, Adi Komii siirim yim kariirgim. Mi kara hiriinan asi boini, Adi Komii siir naeyuin kariir yayim wi siya hainaowidi mi wi siya boinmimauuwi kimiirin, kimiir kwoinaw haigi okaiyam. Iriig.

Tariinanin kima ini maigimaiga karamae niki owim mi mhoiyya kima wa maigimaigaei

¹⁶ Ii priei rani, kima kariir kig karamae niki oki. Mi mhoiyya iikwarki niuwi, kima kariirin wa swoki kwakigwini. ¹⁷ Mi kam nhirim siir kigna miriyyim sima, sima simar yinsrii ansriina, ta yaiya saiir yaimwoki yaimwowa ta siya boinkiya ya paninga? Siya hiniina boinkin, mhoiyya kima wi kariir kig rani. Mi mhoiyya kima kariirin wa swoki kigwini. Mi siya ti siir warar mi boin, kara kariir Adin siiram nami mi siya hiriinan dimusi boinkin? ¹⁸ Mi sima diriyyar boinki, ti siya boinkiyin siya dimu kwaboinkikin, siya ii priei bi kwaboinkikin? Krima ta yai aiir bi swoki inokninkinkikim. ¹⁹ Jisis siya bidi yinokninkinkiyin kwoinin sima naingwowin siir sriyam ti dimin iiram. Mi siya simiir boinki, kima, kima kima minam ninsrii ansriigim, ti diminin kara boinkiyin hinin, mhoiyya ii priei rani, kima kariir kig karamae nwowi. Mi mhoiyya iikwarki niuwi, kima kariirin wa swoki kigwini. Ana kima ti dimin iiram sriigin? ²⁰ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, mhoiyya kima wi kariiram nougii mi kima wi nouboboin prasae kinki rani mi kima wi maigimaiga nwo rani. Mi iikamim nuanim, sima wi maigimaiga prasae kinki rani. Mi kima wi maigimaiga nwoki rani mi mhoiyya kima wi maigimaiga

haini nwowi. ²¹ Mi wiga yinisim naokainam tiriyim, saeya ina ninokninkina iya yinisim ieya kaknanaokaiyana. Kariir iya ini kingiin nita. Mi saeya pi kimpipisu prasae swoki kin tani mi saeya pi maigimaiga nwo rani, ti siiram in. Mi mhoiia saeya pi yinisim iir yaokainaki mi saeya pi ta kimpipisu aiir swoki aingwoki rani. Nningaka. Saeya maigimaiga dimusi nwo rani, saeya yinisim iirin bidi yaokainakiyin. ²² Tariinanin kima maigimaiga nwo rani. Dimusi rani, kara wi kapi naowi. Mi mhoiia kara swoki insiin idwowi, kara wi omwaiyar swoki waiyai. Mi kara wi kimiir swoki kigi mi kima wi maigimaiga prasae nwo rani. Ta maigimaiga kimiir kwoinaw waraur nwokaiya sairin wi inkam nwirki niniski hai rani. Nningaka.

²³ Mi mhoiia ta iya saeya nimbini, kima wi diminam kariiram srii rani. Kara kimiirin yaimwower boinkii, kima Adi Komii siiram in diminam srii, siya kimiirin wa hauugii. Dimusi rani, kima kariir yai aiir wakaeyoknakim. ²⁴ Mi biia mi tariinanin iripi hiriinan, kima Adi Komii siiram in diminamin kariir inig komii iir bi srii boinkikin. Nningaka. Mi kima siiram in diminam sriigii mi kima wa haiwini. Mi siya kimiirin wi maigimaiga komiiyar nwokii. Iriig.

Jisis siya nuan dimin biye biyeyim bidi ikwowsiigim

²⁵ Kara kimiirin boiniyo yai boini mi mhoiia ta ii aeya nimbini mi kara ti diminim simiir yaimwoki yaimwowim wi boinmimauu rani. Nningaka. Kara kimiirin wi yaimwo imiirarar boini, Adi

Komii siirin. Mi mhoiyya kima siir ninokninkini, kima wi wadie nwoki owim. ²⁶ Mi mhoiyya ta ii aeya nimbiyami, kima Adi Komii siiramın wi kariir inig komiiyin siir inig iir kwisboinki. Mi kara siiramın dimın taeminamın wi kimiiram srii rani. Nningaka. ²⁷ Dimusi rani, krimiir Adi Komii krimiir Wanın, siyarın ini kimiiramar naingwokwokripkaiyin. Mi siya diminın kima sriigi siiram, siya wa wakaei. Siya kimiiramın ina naingwokwowın. Dimusi rani, kima kariiram naingwokwowikim. Mi kima wi haini ninokninkini, kara Adi Komii krimiir Wanın siir haiburgigin mi nua tiriirin ha nitkin. ²⁸ Biyya kara Adi Komii siir haiburgigin mi kara ti nu iirin ha nitkin. Mi tariinanın kara ti nu iir haiburgigi mi kara wi hiriyar swoki ami Adi Komii siir kigam.

²⁹ Mi kamım siir kigna mriiyım sima siir boin, yayım tariinan kira boiniyım kira nımprıo boin tani, ini hindara haknowidninkinkiyım. Kira boiniyo yai boin tani. ³⁰ Mi tariinanın krıma ini haini yınokninkinkiyım, dimın taemin whiekakım kira simiirin ina ninomokninkin digın mi krıma pi kiriir sriiyam swoki mın tani. Nningaka. Diminım kira boini yım kaimwowaırgım. Krıma hiriyar ninokninkini, kira Adi Komii siir haiburgigin mi ha nitkin ti nu iir nauuni oniyam. Dimusi rani, wara yayım kira boiniyım krimiir, yım bwamkibwamım simiirar nanaaknkii haiginıuwi. ³¹ Jisis siya boinki, tariinanın, kima ini hiriyar naingwo tıbmii kınım, kara Adi Komii siir haiburgigin mi tiriirin ha nitkin, aniya? ³² Iyya bidi yimbiniya. Nningaka. Sima bidi yitim. Mi iikamım kimiirin wi yapa yapa sima nwowaiginıugii mi

kima wɪ hinda tinda ninoopami. Mi an kara ti inkam nwɪruwan an wɪ kanakanar nwoki kara wɪ kanakana nwoki rani. Nɪngaka. Adi Komii siya wɪ kanakar nwowi. ³³ Kara ti dimɪnɪn kimiir bɪdiyar iki boɪnmauwɪn, kima kanaka nitanakiukripkaii mi kima mɪhi hiɪnsɪma nwowi. Mi ti nuan iikamɪm dimɪn biyie kimiir tirhaigɪnɪuwi, kima wɪ kipi krii, wɪ sibgu dokworɪnu. An kara ti siyɪu bibiyeyɪm ti nuan iikamɪm sɪma tɪrkiyamiyɪm sɪmiirɪn bɪdi yokworɪpukimaigɪm. Iriig.

17

Jisɪs siya Adi Komii sɪramɪn mɪnam srɪgɪn sɪir kɪgna mɪriiyɪm kamɪm sɪmiir whɪnkɪnsɪs haigɪnɪuwɪm

¹ Mi ti dimɪn taemɪnɪm Jisɪs siya boɪnkiyɪm sɪmiir mhoɪyan, siya koua ha ninansiina kaokiyɪn mi siya ɪna boɪnkiyɪn, Adi, kariir ɪya bɪdi yɪmbiniya. Kira kariir ɪnɪg ɪiir hainanki ti dimɪn taemɪnɪm wɪ kira tɪri kariir sɪmiirsi. Mi ti hɪriinan siyɪuɪn kara, kɪriir yɪnisɪmɪn wɪ kɪriir ɪnɪg ɪiir nwoki hainankiyɪm. ² Dimusi rani, kira kariirɪn ɪnɪg komii bɪdi hauugiyɪn, kira hɪnɪna boɪnkikɪn, yɪo ɪni ywowɪn. Mi kara wɪ ti nuan iikamɪm sɪmiir nwoki hauuwɪm, yɪpɪki kira hauugiyɪm kariir. Mi sɪmiirɪn wɪ yaeya ɪnɪg wɪn kara hauu haigɪnɪuwi mi sɪma wɪ wadie hɪriiyar nwoki oyokiyokɪkaeyamɪm. ³ Iikamɪm kɪriirɪn ɪna nɪnoknɪnkɪnɪm, Adi Komii nwɪrki nwɪruwan kɪnakɪnɪrgɪn. Mi kira mi Jisɪs Kraɪs kara inkamɪn kira nɪkropkiyɪn, kara hɪriinanam nɪtkɪn sɪma kɪriir nɪnoknɪnkɪnɪm mi kɪriir siyɪu ɪiir nwoki apɪm. Mi hɪriinankɪ nɪuwi, iikamɪm yɪpɪki ti

digworaekwo ɪmiiram naingwo tɪbmii kɪnɪm yɪm wɪ wadie hɪriiyar nwokɪ oyokiyokɪkaeyamɪm. ⁴ Mɪ iikam ɪmiirɪn kɪriir inɪg komii ɪiirɪn kara bɪdi yɪsiimauuwɪm tɪ nu ɪiiranɪm. Kara dimɪn taemɪnɪm kɪra nɪmbingiyɪm kariir kara tɪram, yɪm bɪdi dɪgiyɪm. ⁵ Adi, kɪra tɪ inɪg komiiyɪn bɪiya nu ɪiir niki onkwokwo karamaeyar niki owɪn, ɪiya kara kɪnakar niki owa mɪ ha haiyɪn mɪ kɪra siirɪn kariirar swokɪ hauugi.

⁶ Kara tɪ iikamɪm yɪpiki kɪra hauugiyɪm kariir, tɪ nu ɪiiranɪm simiir nanaaknɪnkii haigɪnɪuwam tɪri mɪ simiir boɪnmauwam tɪri hɪnɪn, kɪra panɪngɪn. Sima kɪriir iikamkɪm mɪ kɪra simiirɪn kariir bɪdi hauugiyɪm mɪ sima ɪni kɪriir yai ɪmiirar wakaeyokna apɪm. ⁷ Mɪ tariinanɪn sima bɪdi yɪnoknɪnkɪkiyɪm dimɪn taemɪnɪm kara tɪrim simiirɪn, bɪiya kɪra hauugiyɪm kariir, kara tɪram. ⁸ Kara yayɪm bɪiya kɪra boɪnɪm kariir simiir bɪdi boɪnmɪmauwam mɪ sima, simiiram ɪna naingwo tɪbmii kɪnɪm. Mɪ sima ɪna nɪnoknɪnkɪnɪm kɪriirɪn, kariirɪn kɪrar nɪkropkikɪn mɪ kara kɪriir om waraurankar nɪuunaiɪnikɪn tɪriirɪn.

⁹ Kara kɪriirɪn mɪnam sriigii tɪ kamɪm tɪ tɪr nwowɪm simiir whɪnkɪnsiis haigɪnɪuwɪm. Kara kɪriirɪn mɪnam bɪ sriigikɪn, iikamɪm yɪpiki tɪ nuan dimɪn taemɪnɪm sim napiyɪm simiir whɪnkɪnsiisɪm. Nɪngaka. Kara kɪriiramɪn mɪnam sriigikɪn iikamɪm yɪpiki kɪra hauugiyɪm kariir simiir whɪnkɪnsiis haigɪnɪuwɪm. Dimusi rani, sima kɪriir iikamkɪm. ¹⁰ Dimɪn taemɪnɪm kara nonkwowɪm yɪm kɪriirgɪm. Mɪ tɪriigɪnɪm kɪra nonkwowɪm yɪm kariirgɪm. Iikamɪm wɪ kariir inɪg komii ɪiir nwokɪ hainanɪm. Dimusi rani, tiki

iikamim ti tir nwowim simiirsika. ¹¹ Mi tariinanin kara wi kapi niti kiriir kigamin. Mi mhoiia kara wi ti nu iir nwo rani mi yim sima wi tirar nwowi. Adi Komii, kira wadiekin simiirin kira kigrirao, kiriir kirie komii aeya. Ta kirieya biya kira hauugiya kariir. Mi ti iikamim ti tir nwowim sima wi iripa kinaka ta kirie aiirsi nwowi. Kiriir hiriinan, ta iripa krira mi owiya saiir hiriinan. ¹² Mi iya kara simakar nwowa, simiirin karar kigriraokim, kiriir inigin siir kirieni. Mi yim sima ini wadie kinar nwowim, nwirki nwiruwairgin, yipikin wi sasar nonkwobumbuninkini. Mi ti kiriir yayim Yokwo Komii hir nwowim biya, biyan kamim sima winkyim, wi hiriinanar mi imbiyami. ¹³ Mi tariinanin kara wi kapi niti kiriiram. Mi ti yayim ti kara boinim kara ti nu iir nwowin mi sima bidi wakaekiyim ti yayim kara boinkiyim kiriir. Mi kariir maigimaiga wi simiir kwoinawu nwoke owim. ¹⁴ Kara simiirin yayim kira boinmimaugiyim kariir simiir boinmimaugin. Nuan iikamim sima wi io whwonkam simiir nanaowi. Dimusi rani, ti iikamim sima nuan digworaekwowim simiir nap rani, kariir hiriinan, ti simiir nap karamae kara mi owa saiir hiriinan. ¹⁵ Kara kiriirin minam bi sriigin simiir nikiunam, ti nuin siir tirankin. Ningaka. Kara kiriiram in minam sriigikin, simiir kigriraowim. Mi ti inkam biyeyin Setan nikiuwiyin, simiirin wi nonkwobumbuninkin tani. ¹⁶ Sima ti dimin taeminim ti inkamin siya boiniyim simiir bi wakaeyokna apikim. Ta wakaeyokna ap karamae kara mi owiya simiir saiir hiriinan. ¹⁷ Kira ti kam imiir dimbingi kiriir inkam nwowam ta

kiriir yaimwowa kara boinmimauuwa simiir sairsi. Kiriir yayim yim yaimwowaigim. ¹⁸ Kara bidi yikropkiyim simiirin iki iikamim nuanim simiiram kariir mi aiir mriiyam. Ta biya kira nikropkiya kariir mi kara ha nitin nuan iikamim simiiram kiriir mi aiir mriiyam sair hiriinan. ¹⁹ Kara, kanakanar hauunakin kariir piu aiirin pi naonamim kariiram. Mi ti iikamim kira nimbimim sima wi kiriir siyu iir nwoki apim, ta kiriir yai kibiya kara boinmimauuwa simiir, sairsi.

²⁰ Kara ti kamim ti tir nwowim simiiraram kwisboinki rani, kara kariiram ti iikamim yipiki kiriir yai aiir wakaei mi sima kariiram wi haningi naingwo tibmii kingikini. ²¹ Adi, kariir kwoin komiyyin ha naingwowi, sima nwiruwar dwowiski, ti kira mi kara krira mi owiya nwirua sair hiriinan. Kariir kwoin komiyyin ha naingwowi, sima kririramar wakaeyokna apiski. Mi ti iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinim, kariirin kira nikropkikin tiriirin. ²² Kara kariir kirieya mi kariir dimin kirie komiyyin biya kira hauugiyin kariir, kara simiir bidi hauugiyin mi sima wi nwirua asi nwowi, ta nwirua krira mi owiya sair hiriinan. ²³ Kara wi simiir kwoin iir kwirii idwokaii, ta kira mi kwirii idwokaiya kariir kwoin iir sair hiriinan. Mi sima wi nwiruwar nwoki owim mi iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinkiyim hinin, kariirin kira nikropkikin ti nu iir nitamin. Mi kira simiiram wa timi aingwokwonanae ta kira naingwokwonanaeiya kariiram sair hiriinan.

²⁴ Adi, kira ti kamim kariir bidi hauugiyim mi sima ini kariir ywowim. Kariir kwoin komiyyin

ha naingwowi, sima wi kanakar wini oni, omin mhoiia kara nwowanin siirin mi sima kariir dimin komiiyin paenan niuyaeiyin wi siir nwoki kigin. Dimusi rani, kira kariiram naingwokwonanaeikin iya kira ti nu iir nonkwokwowa mi kira ti dimin komiiyin paenan niuyaeiyin kariirin hiriinansi hauugin. ²⁵ Adi, kira dimin whirki bi kimbugin. Iikamim nuanim sima kiriir ninokninkin tani mi sima kiriir siyu iir mi sibgu ap rani. Nngaka. Ini kanakanar ywowsikiyin mi ti kamim ti tir nwowim yim sima ina ninokninkinim, kariirin karar nikropkikin tiriirin mi ha nitkin. ²⁶ Kara simiirin, kiriir bidiyar iki boinin mi kara simiirin pa swoki boinmauwuwi hiniinin, kira wi simiiram daingwokwonanae, kira naingwokwonanaeiya kariiram saiir hiriinan. Mi kara wi simiir kwoin imiir nwoki kwirii idwokaiyim. Iriig.

18

Jisis siirin Judas siya hauugin sau omomim simiir in.

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Mi mhoiia Jisis siya Adi Komii siiram ha kwisboin digiyin mi mhoiia siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima ta maeyau aiir haiburgigin mi sima ha namim mi kimidiniya iesisim whirin Kidron nikiuwiyin siir iyapidnam. Ya tariigina ya numir aeya, hir nwowa. Mi Jisis siya mi siir kigna mirii ikim kamim sima hir ini idwowiu. ² Mi inkamin Judas nikiuwiyin wir Jisisni napwouin, siya ta numir aiir bidi yinokninkinin. Dimusi rani, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim

sima inokinokin iripa hir haingiriyu owikim. ³ Mi mhoiya Judas siya kam nhirim yaii niniyim mi kam nhirim yipiki omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyim yipiki prismi biyan inkam nwowim mi Farisi kam ikim, siya simiir yikropki hiriir namamin. Mi Judas saikan sima simar yam ta numira saiir hiriirin. Mi sima sau, irim hipig minim warar yinkin hainam mi sikwo paeyim warar mi inkin bigna apnam. ⁴ Jisis siya ti dimin taeminim iikam ima tiranim siir, siya bidiyar yinokninkinin. Mi siya simiir kingi- ingikingiin ha nitin mi ina ini sriniyin, kima nhiniiram kigi? ⁵ Mi sima siir boin, krima Jisisin om Nasaretanin siiram nitkim siir nonkwonamam. Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, karaigin Jisisin.

Mi inkamin Judas nikiuwiyin, yipiki wir Jisis siir napwouin, yio ini simaka hirar ninkin okwouin. ⁶ Mi Jisis siya ha boinkiyin hiniin, karaigin Jisisin. Mi ti kamim hir nwowim, sima siir kigim mi sima ha swoki kriinamim mi ina yakaigainamim nua. ⁷ Jisis siya simiirin ina swoki srigiyin, kara kimiirin bidiyar iki boinkiyin hiniin, kima nhiniiram kigi? Mi sima siir yai aka hiniina yowarkii boin, krima Jisisin om Nasaretanin siir nokwonamam nitkim. ⁸ Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin, kara kimiirin bidiyar iki boinkiyin hiniin, karaigin Jisisin. Mi kima kariir nonkwonamam niti mi kima ti kariir kamim simiirin pi hindara kigninkin amki. ⁹ Mi siya ti diminim ha boinkiyim mi ti yayim biya siya boinim, wi simiir hiriinanar mi imbiyami. Biya siya hiniina boinkin, adi, iikamim yipiki

kira hauugiyim kariir, kara simiirin wi nwiirni nonkwo iuguski rani. Nningaka. ¹⁰ Saimon Pita yio kamkiuwun whira nwowi mi siya ha kiwokkaigiya maeyauwa siir hopkrikiuwa hiranki mi siya ha kinawana yomkiya mi siya kimidiniya inkam nwiirin Malkas nukiuwiyin siir win aiir haingrip itkiigi yipikin prismi biyan inkam komiyyin si mi miriyyin. ¹¹ Jisis siya Pita siir boinki, kira, wara kiriir kamkiuwun maeyauwa siir hopkrikiuwiya saiir ti swoki hopkrikiugi. Kara ti kamim simiirar mi kigninkin diriraeramar mi tiri, ti diminin sima tiram tirin kariir. Kariir Adin siya nibingiyin kariir siya hiriinanamar nimbingikin ti hiriinan dimin iir tiram. Sima kariirin wa tiowi mi kariirin wa kimbipisu haiginiuwi. Iriig.

Sima Jisis siirin inkam komiyyin Anas nikiuwiyin siirim yikropki

¹² Mi kamim yaii niniyim mi kamim simiir kigriraowi ikim, sima simar ywoki kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyim simakan. Mi sima Jisis siirin ha nonkwonamim mi sima siir inao ha kogrimdinunamim, ¹³ mi sima siirin bi kimidiniya inkamin Anas nikiuwiyin siiram yikunam, siir kigiuwim. Siya Kaiafasni nugun, yipiki prismi biyan inkam komii nwowin ti biewi iir. ¹⁴ Ti inkamin Kaiafas nikiuwiyin biya Isrelmi iikamim sim niki boinin hanin, siya siyar mi aowi ini mi owin, iikam whiekak krimiirsiyin. Iriig.

*Pita siya Jisis siir wokinomokou boinkin
(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)*

15 Mi sima Jisis siirin ha nikiunanamin hiriir mi Saimon Pita mi inkam nwirin Jisis siir kigna miriyyin, sowa siir mhoiyar yam. Mi prismi biyan inkam komiyyin yio siya bidi yinokninkinin ti inkam nwirin siir kigna miriyyin siirin. Mi siya ha namin, kimidiniya hira omaka aiir ndyokiyokaiya saiir bopwo hir ini okwokaiyu. 16 Pita yio hiriinan bi tirkin, yio siya ini anowin napninopkainamiyyin hiira saiirin, ini hirar yokwowin. Mi inkamin Jisis siir kigna miriyyin yipiki prismi biyan inkam komiyyin siya ninokninkinin siya idowiya ha swoki apnaniyamnin mi siya wiga anowin napninopkainamiyyin siir hir nokwowa saiir yani boinu, Pita siir nikiunaninopkainamam hiriir. 17 Mi wiga hira saiir ano iir kigraowiya saeya Pita siir boinki, ana kira Jisis siir kigna miriyyan inkam nwirkin, iyie? Mi Pita siya ina boinkiyin, kara wara rani.

18 Ya taka iya pan prasaeki bi nwoka mi iikamin yipiki prismi biyan inkam komiyyin siir mi miriyyim mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigraowi ikim sima pae aiirar nokwoyokai onikim simiir piuim huua kinam. Mi Pita siya ha mi amin mi siya simakar mini okwo oniyu, siir piua huua mi kinim. Iriig.

Prismi biyan inkam komiyyin siya Jisis siir sri, sri nhirim

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

19 Prismi biyan inkam komiyyin siya Jisis siir sri, yayim biya iikam imiir siya boinmimauuim simiiram. 20 Mi Jisis siya siir boinki, inokinokin kara maeyauwim iikam hoimgaki haingiriyu

owiyim simiir hɪrar mɪ boɪnmɪmauugɪn. Mɪ kara kariir yayim omaka yaimɪn dimɪn nidwokai wakaeyim mɪ omakam Adi Komii siir inɪg hainani ikim, simiir hɪr bɪdiyar mɪ boɪnmɪmauuɪn. Kara, kariir yayim bɪ swoki imprɪo boɪnmɪmɪnkɪn. Nɪngaka. ²¹ Dimusika, kɪra tɪ hɪriinan dimɪnim kariir sriyɪn, ha? Kɪra iki iikamɪm kariir yayi aiir wakaeyim simiirar srii. Kɪra kara boɪnim yayim simiiramɪn simiir srii sima ɪna nɪnoknɪnkɪnim dimɪn taemɪnim kara boɪn imiirɪn. ²² Mɪ mhɔiɪya Jisis siya hɪriinan ha boɪnkɪyɪn mɪ inkam nwɪrɪn omaka Adi Komii siir inɪg hainaniya saiir kɪgriraowiyɪn saika kingiɪn hɪr nokwowɪn, Jisis siirɪn siya yobwaeki mɪ ɪna boɪnkɪyɪn, tɪ hɪnɪn yayi biyɪeyim prɪsmi bɪiyan inkam komiiyɪn siir kɪpi boɪn. ²³ Jisis siya siir boɪnki mɪ kara yayi biyɪe boɪnkswo mɪ kɪra nhɪrmiyɪn ha mɪ boɪnkswo yɪo nɪkrani mɪ kara tɪ yayi wadɪe aiirar boɪnkɪyɪn mɪ kɪra kariirɪn whisarii dimusi tiokɪn, ha?

²⁴ Mɪ sima Jisis siir srii digiyim mɪ sima siirɪn ɪna kogrimdinuwɪn mɪ tɪ inkamɪm sima siirɪn hɪriinankakar yɪkropki prɪsmi bɪiyan inkam komii nwɪrɪn Kaiafas nɪkiuwiyɪn siir nini kɪgiuwam. Iriig.

Pita siya Jisis siir mɪisisaekin mɪ siya ɪna swoki boɪnkɪyɪn kara siir bɪ nɪnoknɪnkɪnkɪn

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵ Pita siya pae hɪrar niki okwo onikrɪpkaiyɪn siir pɪua huua kɪnam mɪ kam nhɪrim sima srii siirɪn, ana kɪra Jisis siir kɪgna mɪriiyan inkam nwɪrkɪn, iyɪe? Si rani? Mɪ Pita siya ɪni hɪriiyar mɪisise boɪnkrɪpkaiyɪn. Nɪngaka. ²⁶ Mɪ inkam nwɪrɪn

prismi biiyan inkam komiiyin siir mi mriiyin, ti inkamin yipiki Pitaki si haingrip itkiigiyin siir win aiir mi siir piugani inkam nwir ieya. Mi siya srii siirin hinin, biya kara ta numir aiir nwowin kara kiriirin hir kigin, kira saikar nokwokin, ana kira? ²⁷ Pita siya ha swoki miisisaeyin mi siya ina boinkiyin, kira kariir bi kigin. Mi ta siya boinkiya saiir mhoiiyan kakarugin ina yikiyin. Iriig.

Sima Jisis siirin gavmani inkamin Pailat nikiuwiyin siiram yikropki

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Mi kamim Jisis siir nikiunamim sima Kaiafas siir omaka aiir haiburgigim mi sima siirin gavmani inkam komiiyin siir omaka hiriir yikiunam. Ya tariigina ya iya bidi pirinkiyakwoka. Mi inkam komii komiiyin Isrel simiirim sima gavmani inkam komiiyin siir omaka hiriir paninsi yamsi. Dimusi rani, pi sima omaka inkamin yipikin Isrel simiir piugana saiir karamaeyin pi saiir napninopkainami mi Moses siir siyu komiiyin yo ha boinkin, sima wi miyiknan nwo rani, Adi Komii siir whwonkam idan wi iki inkamim piu iokak nwowiyim wi simiir hiriinan nwowi. Mi sima naeyim ii komiia yaewou nikwo aeya Pasova saiir naeyim wi kipi mi ae. ²⁹ Mi sima hiriir bi napninopkainamkim. Mi gavmani inkam komiiyin Pailat nikiuwiyin siya idowiiya ha napnaniyin mi ina yani sriiyiun simiir, kima ti inkamin siir dimusi boin huriyugun? ³⁰ Mi sima siir yai aka hinina yowarkii boin, siya dimin tirbu karamaekiswo mi krima siirin pi tiriir di yikiunani. Ningaka.

³¹ Mi Pailat siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, siirin kima kima ti ikunam mapi kima kima tini hidiu siirin kimiir yapa kaunsil aka. Mi kimiir yapa siyu iirar tini tiru kimiir brougae wanwiyae ima boingigim kimiir inkamin dimin biye tiriya mi siirin ha tiriya, siir hiriinan. Mi sima siir yai aka ina yowarkii boinim, om komii Rom hiran gavmanin siya wi krimiir kigninkin tir tani siir toamin mi siir nisomaowamin. ³² [Mi ti diminin nimbiyamin mi sima wi yaiya biya Jisis siyar niki boina wi saiir hiriinanar swoki tiri, siya naowamin.] ³³ Mi ta Pailat siya boinkiya saiir mhoiiyan siya ina swoki apninopkainamin gavmani omaka saiir hiriir. Mi siya siir kam imiir boinki, sima Jisis siirin kingiin hiriir nikiunamin. Mi siirin ina sriya, ana kira Isrelmi iikamin simiir kigirkakan inkamkin, iyie? Si rani?

³⁴ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boin mi yo tiriiginin yo kiriirar kwoinkin, ti kira boinkiyin hiriinan, iyie? Kira nhirmi yai wakaekin? ³⁵ Mi Pailat siya siir boinki, kira hiriyyar naingwowi kara Isrel simiir piugana saiir inkam nwrkin, aniya? An kara nngaka. Kiriirin Isrel simiir piugana saiir iikamin mi simiir prismi biyan inkam komii komiyyim sima nonkwonakikim mi kiriirin sima nikiunanikin tiriirin. Kira dimu tirkin? ³⁶ Mi Jisis siya siir boinki, kara ti iikamin ti nuin siir nwowim simiir kigiraowan inkam tani. Mi kara ti iikamin ti tiranim simiir, kigiraowan inkam nwokiswo mi iikamin yipiki kariir siyu iir napim yim wi kariirar pi whinkinsiis haiginiuwun yaii simaka niniyam. Mi sima kariirin wi di yonkwonani.

Niingaka. Mi kara wi tir di ywowi, iikam imiir kigriraowam. Niingaka.

³⁷ Mi ta Jisis siya boinkiya saiir mhoiiyan mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin. Ana kira inkamin iki iikam nhirim simiir kigriraowan inkamkin, iyie? Si rani? Mi Jisis siya siirin ina boinkiyin, kira kariirin ha boini, kara Inkam Komiiyin. Kariir apua kariirin ti nu iir naokainaka mi kara ti nu iir asi nwowi mi ti hiriinan saiirsika, kara wi ti dimin whiruwan siirara asi tiri iikamim simiir ninokninkin haiginuwam mi yaimwo simiir boinam. Mi yipiki yaimwoki yaimwo aiir sibgu wakaeyokna api, yio siya kariir yai aiir wakaeyoknaeikin.

³⁸ Mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin, yaimwoki yaimwowa ya paninga. Iriig.

*Pailat siya simiir boinki, Jisis siirin paeyin hiiiniya nironinkin saika ninkin irinugiyim
(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)*

Mi ti yayim sowa boinkiyim simiir mhoiiyan mi Pailat siya ina swoki apnaniyam in idowiiya hiriir Isrel simiir kam imiiram. Kara ha naingwo rani, siya dimin biyie whir bidi tirin mi siya wa nao rani. Niingaka. ³⁹ Mi kimiir siyiun yio hiniingin kara inokinokin inkamin nwira nikropkiikin maeyauwa mi biyie mriiya saiir hir hugripkiikakiyim saiir hirankin ii komiia wou nikwo aeya Pasova saiir. Mi kima ha naingwowi ti Isrelmi inkam komiiyin siirin kara pi yikropki rirmiya nwowamin kimiiram, iyie? Hinin kipi tir? ⁴⁰ Mi sima ha kauwok boinkiyim mi ina boinkiyim, si rani! Krima minam naingwowi, kira Barabas siir dikrop apniki. Ti inkamin

Barabas nikuwiyin, yio haiyan inkamkin mi inkam nisomsom aokaowan inkamkin. Iriig.

19

¹ Mi mhoiia Pailat siya Jisis siirin ha swoki ikunananopkainamin mi siya siir kamim yaii niniyim simiir boinki, Jisis siirin idgiuni sima nipimparim. ² Mi sima siirin idgiuni ha nipimparim mi sima uridin amridamridkakin ha haiyin, kimidiniya siir mwo iir kaigrisiuhaiginiu. Mi sima yuis paridnana mi urid amridamridkakin ha mi haiyo inkam komiyyin nu kigriraowiyin siya niyo hiriinana kimidiniya siir ii haiginiu. Mi sima siirin haini hopmimin gwo mi ina boinkiyim, ³ krimiir kwoin komiyyin hiriyyar naingwowi, ti Isrelmi inkam komiyyin wi hiriya nokwoyokiyokigiyami. Mi sima siir kingiin ha nitim mi kimidiniya siir tio. ⁴ Mi Pailat siya idowiiya ha swoki apnaniyamin mi siya kimidiniya iikamim hir nwowim simiir swokani boiniu, kima ta saiir ti wakaeki, siirin pi kara nini ikunanakii mapi idowiiya waraur nikrop apnikii. Mi kima ta saiir dinokninkinkii, kara siirin ha naingwo rani, siya dimin biye whir bidi tirin mi siya pa nao rani. Nningaka. ⁵ Mi mhoiia Jisis siya idowiiya ha napnaniyamin, ti urid amridamridgakin, siir mwo iir kaigrisiugiyin mi yuis paridnana sima mi ii haiginiugiya aka, yo ini hiriinanar ywonaniyamo. Mi Pailat siya ina boinkiyin, siir kigi, ti siya inkamin. ⁶ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiyyim mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyim, sima siir kigiyim mi sima ina kauwok boinkiyim,

siirin paeyin hiniya nironinkinin, saika dinkin irinugi, siirin paeyin hiniya nironinkin saika dinkin irinugi. Mi sima ti hiriinan yai kauwok boinkiyim mi Pailat siya simiir boinki, kimar ti onkwonam siirin mapi kimar nwoki inkin irinugiyim paeyin hiniya nironinkinin siir. Kara siirin dimin whir siya tirbu bi hidyiskaigin mi siya pi saiirsi ha nao rani. Nningaka. ⁷ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima boinki, yaiyim siyu komii siirim krima napiiyim yim hinina boinkim, siya wa dao. Dimusi rani, siya hinina boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁸ Mi Pailat siya ti hiriinan yai imiir wakaekiyin mi siya nidid prasae bi kinkikin. Dimusi rani, Jisis siya ha boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin. ⁹ Mi siya Jisis siirin ina swoki ikunananopkainamin gavman simiir omaka komii aiir. Dimusi rani, siya ha naingwokin, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi siya siir boinki, kira kariir boinki, kira pindankin. Mi Jisis siya bi wakae boinkikin siya ini yai mikrimar ywowin. ¹⁰ Pailat siya siir boinki, kira kariir yai aiir wakae boin karamae dimusi nwowi? Mi kira ha naingwo rani, kara kirie komiigakin mi kiriirin wa nonkwo iuguski rani mi kiriirin paeyin hiniyin nironinkinin saika wa mi inkin irinugi rani, aniya? ¹¹ Mi Jisis siya siir boinki, kira ini kariir kou ywowin, dimusi rani, kiriirin Adi Komii siya kigninkin tirkin ti dimin iirin. Dimusi rani, inkamin yipiki kariir nikropkiyin triir, kiriir ngi nonkwowam, yo siya dimin biye prasae bi tirkin. Mi ni kira, dimin komii bi tirbugin. ¹² Mi Pailat siya ta hiriinan yai aiir wakaeyin mi siya hinina yaingwo, siya

Jisis siirɪn wɪ panɪna nonkwo ɷuguskii. Mɪ Isrel sɪmiir kam ɪma boɪnki siirɪn mɪ kɪra siir nonkwo ɷuguskii karam nwowi mɪ kɪra tari om komii Rom hɪran inkam komiiyɪn Sisa sɪmiir kɪgɪrkakiiyɪn siir whɪnkinsiis haigɪnɪu rani. Mɪ inkamɪn ha boɪni, ɪki iikam nhɪrɪm sɪmiir kouwɪn ɪni karar ywowɪn mɪ sɪmiirɪn ɪni karar kɪgɪrkakɪm mɪ yɪo tɪ hɪriinan inkamɪn yɪo Sisa siir sauan omomkɪn. ¹³ Mɪ Pailat siya ta yai aair wakaekiiyɪn mɪ siya Jisis siirɪn ɪna yɪkɪunaniyamɪn idowɪiya hɪriir. Mɪ siya kɪmɪdiniya ɪpiiya maeyaua inkam komiiɷi nɪdwokai hɪdiya yaimɪn dimɪn saiir yɪdwokai, maeyaua ha dapiya sɪiya siyɪu. Mɪ Hɪbru sɪmiir yaigɪna ya hɪnɪna dapika, Gabata.

¹⁴ Ya ta ɪiya, ya Isrel sɪmiir iikamɪm nae sɪma dirɪraeraran ɪi aeya, wou nikwo aeni ɪi komiiya Pasova nɪkɪuwiya saiiram ya saeya ya nabɪebopwoka ta Pailat siya boɪnkiya hɪriinan sɪmiir, tɪsi kɪmiir inkam komiiyɪn, kɪma siir kɪgi. ¹⁵ Mɪ sɪma ɪna swoki kauwok boɪnkiyɪm, siirɪn disomaoki, siirɪn disomaoki. Mɪ siirɪn paeyɪn hɪiniya nɪrɪonɪnkinɪn saɪka dɪnkin ɪrɪnugi. Mɪ Pailat siya sɪmiir srɪigi. Dimuka? Mɪ kɪma ha naɪngwowi, kara kɪmiir inkam komiiyɪn kɪmiir kɪgrɪraowiiyɪn siirɪn paeyɪn hɪiniya nɪrɪonɪnkinɪn saɪka nɪnkin ɪrɪnugiyɪm, aniya? Mɪ prismi bɪiyan inkam komii komiiyɪm siir yai aka hɪnɪna yowarkɪi boɪnki, Sisa sasaɪrgɪn krɪmiir kɪgrɪraowiiyɪn inkamɪn, yaeya inkam nwɪr karamaeka. ¹⁶ Mɪ ta sɪma boɪnkiya saiir mhoɪiyan mɪ Pailat siya siirɪn kɪmɪdiniya siir kamɪm sɪmiir ɪn yonkwoki mɪ siirɪn sɪma yonkwonam mɪ siirɪn ha kiyainamɪn mɪ sɪma paeyɪn hɪiniya

nirioninkinin saika yinkin irinugi. Iriig.

*Jisis siirin kam ima ninkin irinugikin paeyin
hainiya nirioninkinin saika*

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

¹⁷ Mi kamim yaii niniyim sima siirin ha nonkwonamim mi paeyin hainiya nirioninkinin siir ninkin irinugiyam tirin, yio ini siir waeyaowar swoki itiyiskainamin. Mi siya kimidiniya maeyaua ha dapiya inkam mwokiu saiir hiriir yam. (Mi Hibru simiir yaigina ha dapika Golgota.) ¹⁸ Sima siirin ta maeyau aiir yinkin irinu inankiigi. Mi sima inkam nwisu saika hir warar yinkin irinu inakiigi paeyin hainiya nirioninkinin siir. Nwirin yio iniig miya mi nwirin yaioyae miya. Mi Jisisin yio ipwoniya ywokai. ¹⁹ Mi diminin Pailat siya winboinkiyin mi siya kimidiniya siir kam imiir boinki, sima saiirin paeyin siir nirioninkinin saika dipakiigi. Mi yayim siya winkiyim yim hinina winboinkikim, tikinin yio Jisisin om Nasaretanin siya, Judami inkam komiyyin simiir kigriraowiyin. ²⁰ Mi Juda simiir iikamim ti yayim simiirin ina mwainim. Dimusi rani, maeyaua kam ima ninkin irinu inankiigiya Jisis siir, paeyin hainiya nirioninkinin siir, ya ini om komii Jerusalem siir kingiin hir nwowa. Pailat siya ta yaiya Hibru simiir yaigin aiir win boinkikin, Rom, Grik simiir yaigino sowiir warar. ²¹ Mi mhoiyya Isrel simiir prismi biyan inkam komiyyin ha namn, siya Pailat siir ini boiniu, kira hinin kipi winboinki Judami iikamim simiir inkam komiigin, simiir kigriraowikin. Ningaka. Kira hinina ti winboinki, ti inkamin siya siyar boinan hinin kara Juda simiir

iikamim simiir kigriraowan inkamkin. ²² Mi Pailat siya siir yai aka hinina yowarki boinki, diminin kara winkiyyin, yio bi swoki kisinaeikin hiriyyar nwowikin.

²³ Mi kamim yaii niniyyim, sima siirin ha ninkin irioninkin inankiigiyyin mi ti kam nwiyyim sima Jisis siir yuisim ha haiyim mi ina sioitkin hidim. Sima whieyim kwiiya sioitkin mi sima nwonira nwoniran whieyim kwokwira inan hai. Mi sima siir yuis bripriya sima nii haiginiugiya pan karamae nwoyiya saiir warar yinkin hai. ²⁴ Mi kamim yaii niniyyim sima boin, ta yuisa ya hiriinanar dwo, krima saiirin pi kipi ninikiwomwit. Krima saiiram in pi gwo kwira satu nikiuwiya pi saiir gwowi. Mi krima pa nwoki kigin saiirin pi nhinga haii, kira, iyie kara? Mi sima saiirin hiriinanar mi tir. Mi ti yayiyim biya profet kamim sima winkiyyim Yokwo Komii aiir ini hiriinanar mi imbiyamim. Mi ti yayiyim yim hinina boinkikim,

kamim wi kariir yuis imiir nonkwokwo hidhainami mi simiirin wi nwirni nwirni hauugii. Mi sima gwo kwira satu nikiuwiya wi kariir yuis bribriya wi saiiram mi gwowi.

Mi ti kamim yaii niniyyim yim ti dimin imiirin hiriinanar mi tir.

²⁵ Mi Jisis siir yopiiya mi siir yokman aeya mi Maria saeya yipiki biya Klopasni wig niki owa sima mi Maria Makdalan aka, sima maeyaua kam ima nriioninkin inankiigiya Jisis siir paeyin hainiya nriioninkininsi, siir kingiin harar yokwo. ²⁶ Mi Jisis siya hiriinan kigin, siir yopiiya kariir kingiina nokwowi, Jonin, yipikin Jisis siya

naingwokwonanaeyin mi siya siir yopii aiir boinki, wig, kiriir yinisim yinkamiyinin wa siyairgin kinaka kingiinar nokwowin. ²⁷ Mi ta siya boinkiya kariir siir kigna mirii inkamin saiir mhoiiyan, ta wiga ta tir nokwowa ya kiriir apuga. Mi ta iya siyar boinkiya mi saeya ha nama mi saeya ini kariir omaka hirar yasae owiugusama. Iriig

Jisis siya nao aeya

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49)

²⁸ Mi mhoiiya Jisis siya ina yinokninkinkiyin, ti dimin taeminim tirim yim ini digidig ywokiyim yayim biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komii saiir. Mi ti yayim Yokwo Komii saiir nwowim yim kaimwowaigim siya hinina boinkikin. Kara kwoinki haei. ²⁹ Mi two ira hir nwowa wain opkaka mi sima dimin whirin haimgan haimgankakin siir hopmaigi wain op aiir mi sima siirin paeyin hisop nikiuwiyin siir kwiya anaka yinkin udgi. Mi sima ina yaki hopkaigiyin Jisis siir yai aiir. ³⁰ Jisis siya ta wain op aiir kwiyaeyin mi siya ina boinkiyin, dimin taeminim ini digidig ywokiyim. Mi ta siya boinkiya yai hiriinana saiir mhoiiyan siir mwoin ha kaiyirounainamin mi siya ina yaonamin. Mi siir kwoinbudin siir haiburgigin ini Adi Komii si-iramar swoki amin. Iriig.

Mi kamim yaii niniiyim ha nitim Jisis siir pris aairin sima yaki hainwitki

³¹ Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim ha namim mi sima Pailat siir ini sruiyu, siya siir kam imiir nikropkiyim iki kamim paeyim hiiniya

nirioninkinim simiir ninkin irinugiyim simiir igr̃ib imiir nini irimtiokiyim mi sima pi nwoki aosasauunamim. Dimusi rani, ya taka iya ya nae iikam ima diriraeraran aeya, Judamii ii komiia p̃iu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya. Sima pi boriisopi ti kamim paeyim hiiniya nirioninkinim simiir hirar nwowim. Dimusi rani, Sabata ya Judami ii komiia p̃iu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya yaewou nae komiia saiir nikwo aeya Pasova saeya nimbiamiyim ya ii komiigi komii aeyairga. ³² Mi ti sima sriiya Pailat siir saiir mhoiiyan, siya kamim ina yikropkiyim. Mi sima ha namim, kimidiniya inkam nwisso Jisis saika ninkin irinu inankiyo sowiir igr̃ib imiir ini okwimkwaki. ³³ Mi sima Jisis siiram ha nitim mi sima ina ini kigniyim, siya bidi yaonamin. Mi sima siir igr̃ibo wara paninsi yokwimkwakisi. ³⁴ Inkam nwirin yaii niniiyin siya bidi yaka haingripkiya siir pris aiirin sauni. Mi nhie, bwiya minim ina naokiinainamim. ³⁵ [Kara Jonkin ti dimin imiir kigin mi ti hiriinan siyuim kara kigim. Mi kara simiirin ta yokwo aiir asi winkikin mi kima wa nwoki inokninkinim siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi ti dimin taeminim kara winboinkiyim, yim kaimwowaigim mi kima simiiramim ha ti aingwo tibmiikin.] ³⁶ Mi ti dimin taeminim nimbimbiniyim, yim ini Adi Komii siir yayim yipiki biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komiiya saiir ini hiriinanar mi imbiyamim. Ti yayim hinina winboinkikim, sima wi siir kiu whir ninirio rani. ³⁷ Mi yai nhirim Yokwo Komii saiirim yim hinina boinkikim, iikamim sima wa kigii, inkamin yipiki siir priska

aiir haingripkii. Iriig.

Inkam nwisio Jisis siirin siyano whirin siir ini wokaigig

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56)

³⁸ Mi ti diminin ti kam ima tirim simiir mhoiiyan mi inkamin Josep nikiuwiyin, om Arimatianin siya kimidiniya Pailat siir srii, Jisis siir piuis biyieya paeyin hiniya nironinkininin siir hiranki hiunis hainamim. Josep siya Jisis siir yai aiiram naingwo tibmiigin mi siya ta naingwo tibmiya idowiya bi nwoka. Dimusi rani, siya Isrel simiir inkam komii komiiyim simiirsi nididgin. Mi Pailat siya siirin wadiyar ywokiyin. Mi siya ha namin mi Jisis siir piuis biyieya ina ini hiunishaiyiun. ³⁹ Mi inkamin Nikodimas dapiyin, yipiki biya Jisis siiram namwiyyin niyaka, siya warar yinkin am Josep saikan. Mi siya wain piuii miyyik whakiyin 50 kilowa hainam. ⁴⁰ Mi sowa Jisis siir piuis biyieya ha hiunis haiyo mi sowa siir piu aiirin wain ha hainiyopkiyo mi yiuis wina saiir whrinki siir piu aiirin. Ti siyiu hiriinanin Isrel simiir iikamim naonamiyim, simiir diriraerarkiiyim simiir hiriinan mi mhoiyya sima siirin pa haingikaigii ienauin. ⁴¹ Mi maeyaua kam ima ninkin irinugiya paeyin hiniya nironinkininsi Jisis siir, ya numira ini hir nwowa mi ta numira saiir hirin, siyano whirin biya inkam haingikai karam niki owin yio ini hir nwowin. ⁴² Mi sowa Jisis siir piuis biyieya siir ini wokaigig. Dimusi rani, taka iya ya Judami ii komiyya piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir nae imiir diriraeraranka. Mi hiriirin ii hoimgak nwokwokin tani mi sima

wi yaeya maeyau kwiram ha hansiram tani, siir haingikaiyamın. Niingaka. Iriig.

20

Jisis siya ha swoki insiin idwowin ini omwaiyar swoki waiyan

(Mt 28:1-8; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12)

¹ Mi tariigina ya Sande nugaka, iya bi niki kinipimpirkin waokika, imumar niki oyakwoka mi Maria Makdalana ina yama maeyaua ti siyano ieya nwowa ti inkam nwisowa wokaigiga Jisis siir, saiir hariir. Mi saeya ha nita mi saeyar kig, siya biya ti siyano iir niki haigin topokougiga, saiirin inkamki bidi waritkinkiyin ti ieyin siir hirankin. ² Mi saeya ha niwitnaniya kimidiniya Saimon Pita siya mi kara kririir ini kigni, inkam nwirin siir kigna miriyyin yipiki Jisis siya naingwokwonanaeyin. Mi saeya kririir ini boini, krimiir Biyan Inkam Komiiyin siir piuis biyieya inkamki bidi hainama ti siyanoin siir hiranki mi krima ninokninkin tani, sima saiirin ini papi haiginim. ³ Mi Pita krira ha haiburgigo mi krira ina yamwo siiyano iiram. ⁴ Mi krira ha niwitamo mi Pita siirin kimidiniya kara iwit haiburgig mi ti siyano siir biyyin kara iwit imbiyam. ⁵ Mi kara ha nini waisii kaokiyin, yuis aiirarar kigi, ya hinar nwokaii. Mi kara hariir bi napninopkainamkin, ⁶ Saimon Pitan yio mhoiya ha niwit nimbiniyyin, yio ini ti siyano iirar iwitninopkai iugusamin. Mi siya yuis aiirarar ini kigu, yuisa ya hinar nwokaii. ⁷ Siya yuis kwira siir mwo iir sima wrieyimyok kogiya saiirarar kig. Mi yuis kwira siir piu aiir sima nitimwanugiya ya

hir wara bi nwokaiga. Nningaka. Ya maeyau gwir bidi whrinhaigiya. ⁸ Mi an kara iriipi hiriinan ti inkam nwirin Jisis siir kigna miriyyin, yipiki bi ti siyano iir niwit imbiyam an kara siir mhoiyya ha mi apninopkainamin mi kara ti digworaekwo imiir mini kigiuwun mi kara ina yinokninkinkiyin. ⁹ Mi biyya mi tariinanin iriipi hiriinan krīma ta yayi sair bi sibgu inokninkinkim. Adi Komii siir yayim Yokwo Komii sair winboinkiyim hinin, siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar. ¹⁰ Mi krīma ina swoki amim oma hiriir. Iriig.

Jisis siya Maria om Makdalana sair hiriir yimbiyam

(Mt 28:9-10; Mk 16:9-11)

¹¹ Maria saeya siyanoin siir iemig hirar niki okwo ouwa. Mi saeya ha nouu hiunanainama mi ina ini waisiikaokiya. ¹² Mi saeya ha nin waisiikaokiya mi saeya paekwosim nwis owirarar kigi, yuis whisinankak nii idwodwokaiyo hiiya Jisis siir piuis biyyeya sair nohaiginkiya sair. Mi nwirin yio siir mwoki nwowin hiriir yidwokai mi nwirin yio siir iga owa nwowo hiriir yidwokai. ¹³ Mi sairin sowa sriigi, wig kira dimusi nouwi? Inkamin krīmiir Biyyan Inkam Komiiyyin siir piuis aair hainamin, krīma ninokninkin tani, sima sairin ini tari papi yamisi haiginim. ¹⁴ Mi ta saeya boinkiya hiriinan sair mhoiyyan mi saeya ha kwaeyaeyokaowa mi saeya ini Jisis siirar kwakiga sair kingiin hirar namikwoniyyin. Mi saeya ha bi naingwoka siya Jisiskin. Nningaka. ¹⁵ Jisis siya sair srii, wig, kira dimuam nouwi? Mi kira nhiniiram

hansirni? Saiir kwoinin ha naingwoka, siya ti inkamin numir aiir kigriraowiyin siya niuwi. Mi saeya siir boinki, inkam, kira siir piuis biyie aiir hainami mipi kariir boinmauugi. Kira saiirin ini papi haingigin. Mi saiirin pi kara nini hainakii. ¹⁶ Mi Jisis siya saiir boinki, Maria mi saeya ha haiyug inansiina kaokiya mi ini siirar kigiya. Mi saeya siirin Hibru yaigina saiir boin, Robonai Tiriiginin yi hiniina boinkikin, Inkamin Nowomwarkaiyuwiyin. ¹⁷ Jisis siya saiir boinki, kariir kipi nonkwo. Ningaka. Kara pi kariir Adin siiram niki am tani. Kira dam mipi kariir nomiyauim simiir tini boinmauuwu. Kara wi kapi nami siiram, yipiki kariir Adin mi yipiki iriipi kariir Adin. Kariir Adi Komiiyin mi iriipi kariir Adi Komiiyin siiram. ¹⁸ Mi mhoiya Maria om Makdalana ha swoki ama, kimidiniya kamim siir kigna miriyim simiir ini boinu, hinin, saeya Biyan Inkam Komiiyin siir bidi kignaniya, saeya yayim siya boinmauugiyim saiir simiir ini boinmauuu. Iriig.

Jisis siya kamim siir kigna miriyim simiir hirir yimbiyam

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Lk 24:36-49)

¹⁹ Mi Sande niyaka, kamim siir kigna miriyim sima omaka iripa hirirar nwomimarkim. Mi simiir anowin haini kimiknam iikamim simiirsi, sima kigisi simiirin. Dimusi rani, sima pi nididgim Isrel simiir inkam komii komiiyim simiirsi, sima pi nonkwonakiisi simiirin sima nisomaowam. Mi sima hirar niki owim mi Jisis siya ha nitin ini simiir bopwonau hirar yamkwoniyin. Mi siya

simiir boŋki, kimiir kwoŋim kirie dwoki. ²⁰ Mi siya hiriyyar niki boŋkripkaiyin mi siya siir ŋnao mi siir pris aka ina yiisiimauuwŋn simiir. Mi krɪma ti han imiir kigim mi krɪma maŋgimaŋga prasae bi kinkim Dimusi rani, krɪma hiriyyar yaŋgwoki, krɪmiir Biyan Inkam Komiiyin bidi swoki insiin idwowŋn ie hirankin. ²¹ Mi Jisis siya krɪmiir boŋki, kimiir mhi kwoŋim hiinsima dwoki. Kimiirin wi kara nikropkii, kariir mi aiir miriyyam, kariir Adin siya nikropkiya kariir tiriir nitam, saiir hiriinan. ²² Mi ta siya boŋkiya saiir mhoiyan, siya ha kuugiyin krɪmiir mi ina boŋkiyin, Adi Komii siir naeyu iir haigi. ²³ Mi kima dimin biye biyeyim ini hanin inkami kwoin kwirii idwokaiyin wi simiir haiyoprimdiyumiigi. Mi kima simiirin haiyoprimdiyumiigi karamae nwowi, sima wi hiriyyar nwokripkaii simiir kwoinawu hirin. Iriig.

Jisis siya Tumas siir hiriir yimbiam

²⁴ Mi iya Jisis siya nita siyar nini isiimauuniyam siir kigna miriyyim kamim simiir mi inkam nwirin Tumas nikiuwiyin yo simaka hir wara bi nwokin. Siir inig whirin Didimaskin ²⁵ Mi mhoiyya krɪma kamim siir kigna miriyyim, krɪma siir kigim mi krɪma siir boŋ, krɪma Biyan Inkam Komii siir bidi kigim. Mi Tumas siya ina yowarkii boŋin mi kara noim siir ŋna hir nwowim simiir kig karamae nwowi mi kariir ŋna nowin siir pris aiir nwowin siir mi hopkaigi karam mi owi mi kara pa naingwo tibmii kin tani, siya omwai bidi swoki waiyan.

²⁶ Mi ii iriyyar kwisim namkiyim simiir mhoiyan, krɪma iripa maeyau kwira hugripkiya

saiirarar haingiriyu omimirkim mi krɪma anowin ha mi haiginikounam mi yio Tumasin yio krimaka hir warar nwokin. Mi krɪma anowin bɪdiyar mi haiginikouwin mi biri kimiminkikin Jisis siya ha napninopkainaniyin mi siya krɪmiir bopwoniya ha namikwokainiyin mi ina boinkiyin krɪmiir, krɪmiir mhi kwoinim hiinsima dwoki. ²⁷ Mi ta saiir mhoiya siya Tumas siir boinki, kiriir inam tiriir dwoki mi kariir ina owiir kigi mi kiriir ina kariir pris aair timi hopkaigi. Kira kariirin digiumii kipi haimriiyu. Nɪngaka. Kira daingwo tibmii kin. ²⁸ Mi Tumas siya siir boinki, kira kariir Biyan Inkam Komiiyin mi kira kariir Adi Komiiyin. ²⁹ Mi Jisis siya siir boinki, kira kara swoki insiin idwowa mi ha bi naingwo tibmii kingin. Dimusi rani, kira kariir kigin mi ha naingwo tibmii kingin, aniya? Mi yipiki kariir kig karamae nwowim mi ha naingwo tibmii kinim hinin kara ini omwaiyar swoki waiyan, simiir maingimainga ini kiriir haiburim. Iriig.

Jon siya ha boinkin siya ta yokwo aairin dimuam wɪnkikin

³⁰ Jisis siya dimin taemin miyik miyik kasa bi tirkin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam. Mi krɪma kamim siir kigna miriyyim ti dimin taeminim simiir kigim mi kara simiirin hiriyyar bi win digim ta yokwo aairin. Nɪngaka. ³¹ Kara ti dimin taeminim simiirarar kwaowinkikin. Mi ti iikamim yipiki ta yokwo aair mwainim kima wa nwoki inokninkinim hinin, Jisis siyaingin inkamin Krai nikuwuyin yipikin Adi Komii siya nikropkiyin ti nu iir iikam krɪmiir whinkinsiis haiginuwam. Siya Adi Komii siir yinisimkin

mì kira siiram naingwo tìbmii kùni, kira wì kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin wì siir hiranki haii. Iriig.

21

Jisis siya kam iriyyar nwiso siir kigna miriyyim simiir hiriir yimbiyam

¹ Mì mhoyiya igwira Jisis siya kimidiniya krimiir hiriir yimbini, kamim siir kigna miriyyim whi Taibirias kingiin hir. Siya hinina tirkin. ² Saimon Pita mi Tumas, siir inig whirin Didimaskin mi Nataniel om Kena nu haimii Galilianin mi Sebedi siir yinisim nwiso krira mi inkam nwiso Jisis siir kigna mirii iko, krima iripa hirirar haingiriyu omimirkim. ³ Mì Saimon siya krimiir boinki, kara iya kwiriinami, haimna anasu simki nigiyam nitmaii. Mì nim krima ina mi boinkiyim, krima pi kinakar nami. Mì krima ha namim mi ina yani kwiriium i aiir. Mì haimnam ina yitmaiyyim. Mì ni kirieya krima anasu whirmin whirmin sim bi swoki kibokiin miminkim ini ii aeyar yinkiyanonkwokiyakwoka. ⁴ Mì iya bieyin ha kaiidowarkinaniyin, Jisis siya opkamaiga kingiin hirar yokwoyakwok. Mì krima siir kigna miriyyim kamim ha bi ninokninkinkim siya Jisiskin. Krima ha naingwokim siya inkam nwirkin. ⁵ Ti whranim, kima whiruwasiim bidi kibokiinim, iyie? Niingaka? Mì krima ina yowarkii boinkiyim, krima anasu bi kibokiingim. Mì siya krimiir boinki, ⁶ kima wari kimiir haimnan inig miya ditmaigi mi kima pi anasu niki kikaiyyim. Mì krima krimiir haimnan ha swoki itmaigiyin mi krima siirin kibokiinim dig bi

nwokim. Dimusi rani, siirin anasu kasaki bi niigigin. ⁷ Mi kara, inkamin siir kigna miriyyin Jisis siya naingwokwonanaeyin, kara Pita siir boinki, tiriiginin Biyan Inkam Komii ieyairgin. Mi Pita siya hiriinan wakaeyin, iriiginin hapi nokwowin yio Biyan Inkam Komii ieya mi siya siir yuisa ina iya. [Dimusi rani, siya siir yuisa minsi niki isaigiga, anasu haiyam niki isaigiga.] Mi siya siir yuisa ha niya mi ina yami atamin mi siya ina kiyaidamin Jisis siiram. ⁸ Mi krimiir kam nhirim Jisis siir kigna miriyyim yim igworni i ailar kignaidam nua hiriirin mi sima haimnan anasugin ninkiniuin siirin warar yinkin kaiginaidam. Krima aruwao bi nwokim, 100 mita nanaigim. ⁹ Mi krima ha namim, nu hir ha nadu okwoiuwim mi krimar kig, paeya hinar niuwi. Mi anasu, bret minim yim hir warar mi owi. ¹⁰ Mi nu krima nadu kuikwoniya saiir mhoiyan Jisis siya krimiir boin, wara anasu nhirim haimna anki kima niskainam tiriir whainani. ¹¹ Mi ta siya boinkiya hiriinan saiir mhoiyan, Saimon Pita siya ina swoki amin mi siya i hir nani okwokaiyiuin mi siya haimna iirin ina kiwarkinaidniyyin nua tiriir. Haimnan anasugi bidi yinkiniuin mi anasum haimnanau hir nwokaiyim 153 gim mi haimnan bi nimbiryamkin. ¹² Mi Jisis siya kimidiniya krimiir boin, wit kima unkin aeni. Mi krimiir nwarki ha bi srigim siirin, siya yipikin. Dimusi rani, krima omkakarin bidi yinokninkinim, siyairgin Biyan Inkam Komiiyin. ¹³ Mi krima hinar niki okwowim mi Jisis siya ha nitin, bret iir ha nini haiyin mi siya kimidiniya krimiir hauu. Mi siya anasuin ha mi haiyin mi ina mi hauuwun krimiir.

14 Ya tariigina ya kwoimaka aeya Jisis siya nimbiyama kamim siir kigna miriyyim simiir hiriir ieyanki siya ninsiin idwowa saiir mhoiiyan. Iriig.

Jisis siya dimin taeminim Pita siir srii

15 Mi ta nae krɪma naeya saiir mhoiiyan, Jisis siya Saimon Pita siir boin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiram nhami nhami naingwokwo rani, ini iki nhirim simiiram naingwokwowiya ini saiir haiburin, aniya? Mi Pita siya siir boinki, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin kara ini kiriiramar naingwokwowin. Jisis siya siir boin, kira iki kamim yipiki kariir siyu napiyim simiir kigrirao, inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. 16 Jisis siya siirin ina swoki sriigiyin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiram in naingwokwowin? Mi siya siirin ina swoki boinkiyin, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin ta saiirin, kara kiriiram in naingwokwowin. Jisis siya boinki, iikamim yipiki kariir siyu iir napi, simiirin wi kira kigriraowi, inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. 17 Mi Jisis siya ina swoki sriigiyin, Pita, Joni yinisimin kira kariiram in naingwokwowin? Mi Pita siya ini yididin. Dimusi rani, Jisis siya siirin idip idipin kwoima srii mi siya ina yowarkii boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kira digworaekwo whiekakim simiirin ina ninokninkinim. Mi kira ta kara mi aingwokwowa kiriiram saiirin ina mi inokninkinin. Mi Jisis siya siirin ina swoki boinkiyin, kira iikamim kariir siyu iir napiyim simiir kigrirao inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. 18 Kara kiriirin kaimwovar boinkii. Biya kira whranisimar niki owa, kira kiriir

yüisim kinakina niinakin kira pi kiriir kwoin iirar priyapriyapi hinda tindan. Mi mhoiya kira waipiu namwoiuwi mi kiriir yüisim wi inkam nwrki nii haiginiuwi mi wi inkam nhrkim sim udrimdinuwi, uridni. Mi kiriirin wi aka maeyaua kira nam karamae nwoyiya wi saiir hiriir nikunami. ¹⁹ [Jisis siya ti dimin iirin min nikri boinkin, mhoiya Pita siya naowi, siya wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraskii.] Mi ta saiir mhoiyan Jisis siya siir boinki, kariir mhoiyar wit. Iriig.

Jisis siya inkam nwrin siir kigna miriyyin, yipikin siya naingwokwowyin siir boinkin

²⁰ Mi Pita siya ha niyaeyim yok kaokiyin mi siya ini kariirar kaokiyin, inkamin siir kigna miriyyin, yipikin Jisis siya naingwokwowyin siir digiuwa nokwowin. Kara ti inkamin siir kigna miriyyin siya yipikin biya ipiyya saiir niki idwokaiyin Jisis siir kingiin siir ina inig miya mi siirin kara srigin Biyan Inkam Komii, kiriirin wi wir nhinga napwouwi iki inkam biyeyim simiir in hauugiyamin, ha? ²¹ Pita siya kariir kaokiyin mi siya Jisis siir srigiyin mi ina boinkiyin. Biyan Inkam Komii, mhoiya krma ti inkam iirin wi panina tiri? ²² Mi Jisis siya siir boinki mi kara ha naingwowi ta saiirin siya wi hiriyyar niki owi mi wi iya karar swoki iti wi saiirar nadigni. Yo tiriiginin, yo kimiir dimin tani. Wim kima kariir kigna ap. ²³ Mi ti yayim wi iikamim yipiki Jisis siir siyu iir napiyim wi simiiram haigirirki. Mi kara ti inkamin siir kigna miriyyin wi nao rani. Jisis siya hiriinan bi boinkikin, kara wi nao rani, siya ha

boɪnkɪn. Mɪ kara ha naɪngwowi tɪ siirin, tɪ inkamin wɪ hɪriiyar tiki okwokin kariiramar, yio tiriiginin yio kimiir dimin tani. Nɪngaka.

²⁴ Karaɪgin tɪ inkamin siir kigna mɪriiyin, yipiki tɪ dimin siir boɪnin mɪ simiirin kara wɪnkikim ta yokwo aiirin. Kɪma ta saiirin ina ninoknɪnkɪnim tɪ yayim kara boɪnkɪyim yim yaimwo imairgin, kara bi nɪksisaekikin.

Mhoigimhoiyan yai aeya.

²⁵ Jisis siya dimin kasa bi tirkin. Mɪ iikamin sima simiirin yokwoni hɪriiyar wɪnswokikiswo kara ha naɪngwowi, wɪ maeyau nokiigak di yowowi tɪ nu siirin, tɪ hɪriinan yokwo imiir nonkwowim. Nɪngaka. Iriig.

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f